

HOGYAN LEGYEK MODELL?

BOTH GÁBOR

tanácsok kezdőknek / tudatfűzés

hazai / külföldi utazások

reménytelenül válságos

híresztelések

utazás

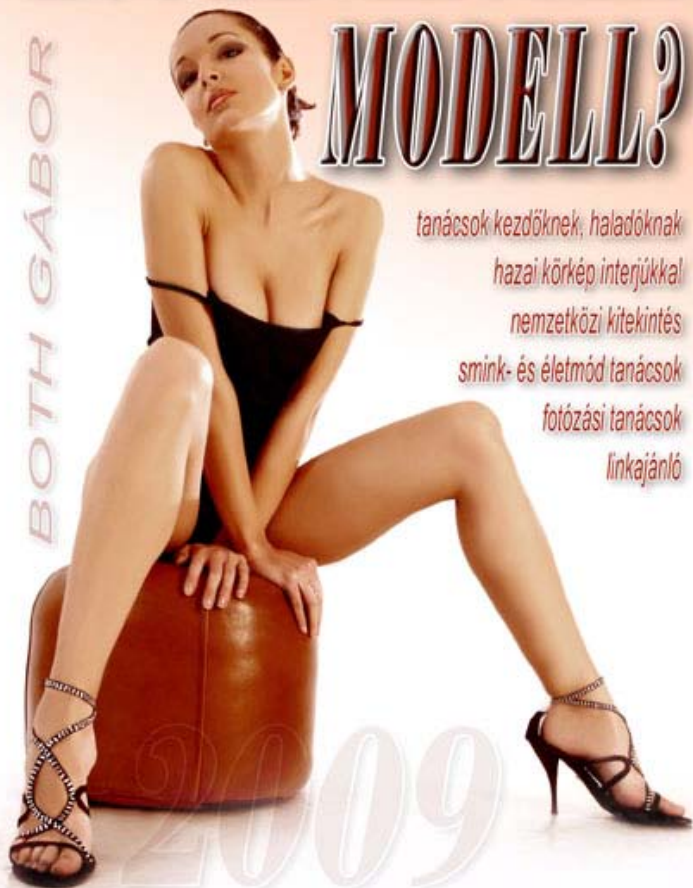
szex - az életből tanácsok

HOGYAN LEGYEK

MODELL?

BOTH GÁBOR

*tanácsok kezdőknek, haladóknak
hazai körkép, interjúkkal
nemzetközi kitekintés
smink- és életmód tanácsok
fotózási tanácsok
linkajánló*

2009

Both Gábor
Hogyan legyek modell?

Második kiadás

2007. április

Magánkiadás
Budapest, 2007.

© Both Gábor, 2007.
Minden jog fenntartva!

Borítóterv: Both Gábor © 2007.
Címlapfotó: Both Gábor

Címlapon: Bognár Franciska,
a Miss Hungary 2006 tini kategóriájának döntőse

Hátoldalon: Keskeny Anita,
A Stella Arca 2007 verseny legtöbb szavazatot kapott versenyzője

www.bg71.hu

Köszönetnyilvánítás

Első sorban igaz szeretettel és barátsággal köszönöm György Szidóniának, akinek személye nagymértékben ösztönzött arra, hogy ezt a könyvet elkészítsem!

Köszönöm Modroczy Tímeának, Répás Lajosnak, Zsíros Annának, Krizsán Győzőnek, Vanicsek Péternek, Laky Zsuzsának, Téren Beátának, Fejérvári Juditnak, Zimány Lindának, Varga Józsefnek és Bodor Lászlónak, hogy interjúikkal, beszélgetéseikkel segítettek nekem, hogy könyvem színvonala emelkedjék, és tanácsaik révén az olvasók is sok hasznos információra tegyenek szert!

Köszönöm Révai Gábornak és Szabó Rolandnak a Révai Digitális Kiadónál, hogy a mutatószám elkészülhetett. Továbbá köszönöm Csikmák Mónikának és Szarka Tamásnak, hogy a megjelenést elősegítették! Köszönöm Hován Ottónak a jótanácsokat!

Köszönöm Holman Endrének (mellesleg.hu, programmagazin.hu, myvip.com, chat.hu) hogy az elmúlt években is rengeteg segítséget adott munkámhoz!

Köszönöm Erdélyben Berecz Edgárnak, akinek Modelliskola című könyve ugyancsak jó ötletet adott 2006 nyarán, hogy munkámba belefogjak!

Mindemellett köszönöm annak a több ezer modellnek, akikkel eddigi pályafutásom során kapcsolatba kerültem, hogy inspiráltak, tapasztalatokkal láttak el, velem dolgoztak. Köszönöm még barátoknak, kollégáknak, hogy észrevételeikkel felhívták a figyelmemet minden lényeges dologra!

Tartalom

I. Gyakorlati útmutató

1. Mielőtt bármibe belefognánk és a modellkedés fogalma
2. Portfólió – bemutatkozó anyagunk
3. Fotózás – hogyan készülünk fel rá?
4. A modell-tanfolyamokról általában
5. Casting, avagy válogatás válogatás után
6. Modellmunkák fajtái a fotózástól a reklámfilmeken át a hostesskedésig és go-go táncig
7. 18+ munkák – avagy szigorúan nagykorúaknak
8. A leghatásosabb módszer: menedzselj önmagad!
9. Szerződések, adatlapok
10. Szépségversenyek, modellversenyek
11. Fotótábor, workshop
12. Ép test és ép lélek – a modell munkaeszköze a teste
13. Sminkelési alapfogalmak, bőrápolás, hajápolás

II. Fotós gyorstalpaló

1. Milyen gépet vegyünk?
2. Alapfogalmak és alapismeretek
3. Képkomponálás, modellfotózás
4. Utómunka, retusálás

III. Modellvilág 2007

1. Modroczy Tímea – a Miss Balaton lelke
2. Répás Lajos – Miss Hungary
3. Zsíros Anna – modell
4. Krizsán Győző – mesterfodrász (is)
5. Téren Beáta – sminkmester, modell
6. Vanicsek Péter – fotós
7. Laky Zsuzsa – szépségkirálynő
8. Fejérvári Judit – modell, fotós

9. Bodor László – Miss Internet
10. Zimány Linda – szépségkirálynő
11. Varga József – modellvilag.hu
12. A könyv szerzőjéről

IV. Ajánlott és felhasznált irodalom, linkajánló

1. Hasznos könyvek
2. Hasznos címek

FM Modellügynökség, Budapest

Fotótábor 2007 – Horvátország, Olaszország

www.modellagency.hu

FM Modellügynökség

Fő tevékenységeink:

- új arcok felkutatása és munkákhoz való közvetítése
- portfólió készítése kezdőknek, bővítése haladóknak
- fotótáborok és szépségversenyek szervezése
- tanácsadás, ismeretterjesztés a szakmáról (könyvekben, magazinokban, személyesen)

Tesztfotózás: 10 ezer forint

Ezt a fotózást azoknak a leendő modelleknek ajánljuk, akik még nem döntöttek el véglegesen, hogy valóban szeretnék-e erre a pályára lépni, ugyanakkor kipróbálnák, milyen az, amikor profi körülmények között készül róluk néhány kép.

Tartalmaz:

- a fotózás során 30 - 40 darab digitális kép készül
- a fotózás után kiválasztott 5 darab képet retusáljuk, és megkapod CD-re kiírva az összeset
- a fotózás során egy háttérrel használunk, 3-szori átöltözésre van lehetőség (elegáns ruha, hétköznapi ruha, fürdőruha vagy fehérnemű)
- a fotózás időtartama hozzávetőleg 1,5 óra

Modellalbum 1-es csomag: 25 ezer forint

Tartalmaz:

- a fotózás során 100-120 darab digitális kép készül, amelyeket CD-re kiírva megkapsz
- a fotózás után kiválasztott 10 darab képet retusáljuk, és papírképen

megkapod A/4-es méretben

- profi smink készül (közös megbeszélés alapján visszafogottabb vagy vadabb)
- fodrász készíti el a frizurádat (ha lehet, frissen mosott hajjal érkezz)
- három háttér, vagy beltéri helyszínek használata közül választhatsz, többszöri átöltözésre van lehetőség (nincs limit, de elaprózni sem érdemes)
- a fotózás időtartama hozzávetőleg maximum 4 óra
- kérés szerint automatikus, ingyenes regisztráció a modellügynökség modellei közé
- igény szerint rövid bemutatkozó videót készítünk rólad szintén ingyen

Jelentkezz most!

+36 20 927 6708

(sms-ben is)

info@modellagency.hu

**Kedvezményt is kapsz, ha a
„Hogyan legyek modell?”
c. könyvre hivatkozol!**

A szerző előszava

Ha körbenézünk a világban, rádöbbenünk, hogy sajátos országban élünk. Ma már régóta lerágott közhelynek számít a mondás: a magyar lányok, nők a legszebbek a világon. Hogy ezt mi állítjuk magunkról, vagy a minket kedvelő külföldiek híresztelik udvariasságból vagy valódi meggyőződésből, az nem tudható, mindenesetre tény, hogy van némi alapja a dolognak. Én sosem állítottam, hogy „mi” lennénk a legszebbek, hiszen lehet azért szép lányokat és nőket találni a világ egyéb részein is. Akár Szlovákiában, Lengyelországban, Brazíliában... Lehetne sorolni még vagy tucatnyi helyet. A szépség mindig relatív, nem lehet viszonyítani semmihez, hiszen ízlés dolga, hogy hol, ki kit tart gyönyörűnek, elbűvölőnek.

De maradjunk ennél az elméletnél, hiszen fontos alapköve ennek a könyvnek is, hiszen valamilyen szinten ebből fakad az is, hogy szerintem a világon nincs még egy olyan ország, ahol a lakosság egy ekkora arányú hányada gondolja azt, hogy ő bizony modell szeretne lenni, modellikedéssel szeretne foglalkozni. Arra vágyik, hogy a csillogó-villogó élet tündöklő mezsgyéjén, sztárok körében – maga is sztárként – tengesse (inkább habzsolja) mindennapjait. Igaz, ki ne szeretne híres és gazdag lenni? A lakosság ezen hányada alatt természetesen a női nem képviselőinek fiatalabb korosztályát értem. Szoktam is mondani, hogy ebben az országban minden második lány modell akar lenni.

Meg lehetne vizsgálni, hogy ez a tendencia miért alakult ki, de nem hiszem, hogy boncolgatni kellene a régebbi okokat. Mára hatalmas iparág épült e köré, a folyamat kissé öngerjesztővé vált, hiszen ma már nem feltétlenül csak a lányok oldaláról jelentkezik az igény, hiszen a gombamód szaporodó szépségversenyek, modellügynökségek és fotósok is keresik a maguk kisebb vagy nagyobb szeletét a tortából, és már-már ők ösztönzik a fiatalokat arra, hogy forduljanak ebbe az irányba. Biztosan nem egy olyan lányka van az országban, akinek talán meg sem fordult volna a fejében efféle gondolat, ha nem akad össze

valakivel, aki megkérdi tőle: te olyan helyes vagy, nem gondolkodtál még azon, hogy modell légy?

A rendszerváltást megelőző időszakban – erre maximum már a negyvenes korosztály, tehát inkább a mai apukák, anyukák generációja emlékszik – ez a dolog nagyon szabályozott volt. Nem volt ennyi televízió, nem volt ennyi magazin, és ami volt, az is nagyon megszabta, felülről szabályozta, mit szabad, mit nem. A gulyáskommunizmus és a legvidámabb barakk (ilyen címkékkal illették Magyarországot akkoriban) szocialista erkölce (ez is egy történelmi kifejezés ma már) nem nagyon engedte meg a meztelenkedést, a szabadosságot. A legpucérabb dolog mindig egy-egy Jancsó Miklós film volt a mozikban.

A kilencvenes évek elején aztán kiszabadult a szellem a palackból, rendre jelentek meg a férfiaknak szóló szoftosabb és szaftosabb magazinok, később elindultak a kereskedelmi csatornák, és trenddé vált, hogy fenékrázással és cici-mutogatással is lehet bárkiből sztár ebben az országban. Ez a trend mára olyannyira megkövesedett, hogy bizony itt tartunk, ahol tartunk, tényleg mindenki azt gondolja, hogy ez milyen jó buli.

Nem is szeretném elvenni senki kedvét attól, hogy már itt letegye a könyvet, hiszen nem azt a címet adtam: Hogyan ne legyek modell? Éppen ellenkezőleg: mivel nagyon sok a vadhajtás, nagyon sok a tudatlanság, nagyon sok a félrevezetés ebben a világban, szükségét láttam egy olyan könyv megírásának, amely minden részletében, minden helyzetben igyekszik hasznos tanácsokkal ellátni mindazokat, akik erre a pályára léptek, vagy szándékoznak lépni. Ezáltal valamilyen kapaszkodót szeretnék nyújtani, hogy senki ne kerüljön kellemetlen helyzetbe a megfelelő ismeretek hiánya, vagy a buktatók észrevétlensége miatt.

Reményeim szerint sokak kezébe eljut majd ez a könyv, lapjait, fejezeteit olvasva kicsit rend lesz a fejekben, és a jelenlegi, kissé kaotikus, sok esetben hamis reményeket és hamis lehetőségeket megcsillantó szakma is áttekinthetőbbé, világosabbá, és mindez által tisztességesebbé válik. De a legfontosabb, hogy segítséget nyújtson, útmutatót adjon.

I. Gyakorlati útmutató

1. Mielőtt bármibe belefognánk és a modellkedés fogalma

A legtöbb esetben – legyen szó bármilyen területről – a legnagyobb problémát mindig az okozza, ha fejfel megüünk a falnak, nem mérjük fel előre a viszonyokat, lehetőségeket. Ezért aztán nagyon hamar megütjük magunkat, kiábrándulunk a dolgokból. Pedig tényleg csak arra lenne szükség, hogy kicsit átgondoljunk mindent, hogy elkerüljük a kellemetlen meglepetéseket. Ezt fontosnak tartom, mert nagyon sok olyan emberrel találkoztam már az elmúlt tíz évben, akik ha egy kicsit körültekintőbbek lettek volna, nem futottak volna bele elkerülhető csapdába.

A megvalósuló tett első lépcsője mindig a gondolat. Amikor elhatározzuk, hogy rálépünk erre az ösvényre, és kipróbáljuk magunkat a modellkedés terén. Nem látjuk még az útvesztőket, nem látjuk a célt, de valami miatt vonz minket ez a pálya. Vagy, mert már kicsi gyermekként a tükör előtt pózolvá, anya cipőjében arról álmodoztunk, hogy egyszer majd mi is reflektorfényben, színpadon mutatjuk meg magunkat a nagyvilágnak. Vagy, mert a környezetünkben lévő barátok, ismerősök noszogatnak minket évek óta, hogy csináljam már ezt, meg csináljam már azt, mert semmivel sem vagyok különb, sőt, sokkal jobb vagyok, mint azok, akik ezt teszik. Vagy, mert magunk látjuk, hogy azok, akik modellkednek, tényleg semmivel sem különbek nálunk, van akkora önbizalmunk, hogy azt gondoljuk, akár mi is lehetnénk ott. Vagy, mert anya és apa már baba korunk óta cipelt különböző fotósokhoz, modell-tanfolyamokra, szépségversenyekre, és nincs más választásunk, tenni kell. Esetleg még meg is tetszett ez a világ. Olyanok is akadnak szép számmal, akik nagyon hamar tisztába kerülnek külső adottságaikkal, és ezen egyszerű tényből adódóan gondolják úgy, hogy ezt bizony kamatoztatni akarják, magyarul pénzt akarnak keresni azzal, amivel a természet vagy a Jóisten megáldotta őket – nincs ebben semmi kivetnivaló.

A nagyobbik hányad mindig lányokból áll, ami nem jelenti azt, hogy fiúk nem modellkednek. Természetesen fiúkra is szükség van reklámokban, fotókon és a többi, és a többi... A fiúk egyrészt bátortalanabban állnak a témához, másrészt valamivel józanabbak is

tudnak maradni, mint a lányok. Ezt nem azért írom, mert én is ehhez a nemhez tartozom, több éves tapasztalat után látom, hogy a fiúk nem tulajdonítanak akkora jelentőséget a dolognak. Például én még sosem láttam sírni fiút, ha egy castingon nem őt választották ki, vagy valahol csalódás érte. Rándít egyet a vállán, és éli tovább az életét. Ilyen egyszerű? Igen, ilyen egyszerű.

Egészséges exhibicionizmus (önmagunk megmutatásának vágya) mindenkiben kell, hogy legyen. A modellkedést, szépségversenyeken való szereplést, fotózásokat nem érdemes úgy elkezdeni, sőt, nem is lehet úgy száz százalékkal teljesíteni, ha ennek szintje valamilyen formában negatív bennünk. Ha folyamatosan rosszul érezzük magunkat ebben a dologban, ha folyamatosan azt gondoljuk magunkról, hogy a benső, de leginkább külső értékeink nullák másokéhoz képest, ha csak kényszerből megyünk el (mert apa vagy anya rángat minket) egy-egy eseményre, akkor sosem leszünk jók! Így nincs értelme csinálni!

A belső gondolatunk, a benső érzésünk bizony tükröződik a tekintetünkben, látszanak az arckifejezéseinken, egyszerűen: a kisugárzásom látja kárát annak, ha belül nem vagyok tisztában azzal, hogy ezt akarom csinálni, szeretem csinálni, és jó is vagyok benne!

Irigykedő lányok gyakran összesúgnak egymással egy harmadik háta mögött: Nézd már, hogy rázza magát, el van szállva magától, pedig mekkora feneke van, milyen vastag a bokája, milyen ízléstelenül áll rajta az a szoknya... És a többi, és a többi, sorolhatnám, a bizonyra mindannyiunk számára ismerősen csengő mondatokat. Csak egy nagyon fontos dolgot ne feledjen el senki mindeközben: a legfontosabb egy modell tulajdonságai között az önbizalom, más szóval magabiztosság! Ez a fegyver, ebből táplálkozik, ezzel adja el magát! Ha választani kell egy olyan ember között, aki nagyon szép, tökéletes alakja van, de látszik az arcán, hogy „bocs, hogy élek” típus, nem tud egy mosolyt megereszteni, a benső feszültsége miatt szinte vibrál körötte a levegő (rossz értelemben), és választanunk kell egy olyan ember között, aki talán nem a legtökéletesebb külsőre, de felszabadult, vidám, pezseg körötte az élet, akkor mindenki az utóbbi mellett fog dönteni!

Mert ki akar egy komplexusokkal küzdő, amúgy szép emberrel bajlódni, ahelyett, hogy mindenféle trükkökkel majd megoldjuk a kisebb gondolat, de legalább eredményt érünk el? A válasz egyértelmű!

Tedd fel magadnak a kérdést: Én milyen ember vagyok? Állj meg a tükör előtt, és nézz végig magadon! Kezdd a külsőddel! Milyen hibáid vannak, hogyan tudsz javítani rajtuk, milyen lehetőségeid vannak? Ne feledd, senki nem tökéletes, és önmagunkat sem mindig Claudia Schifferhez vagy Naomi Campbellhez kell hasonlítani. Láttad már őket valaha is élőben? Ugye nem? Csak képeken, meg a tévében! Hát ez az! A tévében és a fotókon mindenki gyönyörű, mert a legjobb arcát mutatja ő, és a legjobb arcát mutatják meg nekünk mások. A szakemberek: a fotósok, a sminkesek, stylistok, tévések, fodrászok, számítógépes zsenik, akik korrigálják azokat a hibákat, amelyekkel már az előző gárda sem tudott mit kezdeni. A kiindulópont ne a legnépszerűbb férfimagazin legutóbbi címlapja legyen, hanem önmagad!

A fiatalok gyakran választanak példaképül modelleket, színészeket, sportolókat, pop-énekeseket, és a többi. Teszik ezt anélkül, hogy valójában ismernék őket. Csak az eredményeiket, a produkcióikat látják, ami nem egyenlő magával az emberrel. Jól énekel, klasszul mutat a klippben, és nagyjából ennyi. Ami információt még össze lehet szedni róluk, azokat a bulvársajtó tálalja elénk, vagyis csak a valóság egy nagyon eltorzított, és bizonyos szempontok szerint kiélezett mását kapjuk. Szerencsére ezeket hamar kinövi az ember, de itt azért tanácsként is adnám: ne válasszunk példaképet csak a mesterségesen sterilizált és idealizált külső, vagy gyenge információk alapján!

De térjünk vissza önmagadhoz! Miután számba vetted, és esetleg osztályoztad a külsődet, kitűzted a célokat, folytasd a bensőddel, tedd fel az újabb kérdéseket, és válaszold is meg őket, sőt, le is írhatod magadnak (tudod, a szó és a gondolat elszáll, de az írás megmarad):

- Akarom-e ezt csinálni?
- Miért akarom? Mit szeretnék elérni?
- Milyen lehetőségeim vannak?

- Honnan kapok majd segítséget?
- Ki, vagy kik fogják ellenezni?
- Barátom, barátnőm tiltakozik-e ellene, és tudom-e ezt a problémát megfelelően kezelni?
- Mit kell feladnom emiatt, és mit nyerhetek?
- Van-e kellő önbizalmam hozzá?
- Mennyi időm lesz minderre?
- Csak a pénzért csinálom, vagy megelégszem az esetleges dicsőséggel?
- Mit teszek, ha valami nem sikerül? Hogyan fogok reagálni?
- Megváltozom-e, ha sikeres leszek?

Lényeges: legyünk őszinték, ha kell, kíméletlenül őszinték a válaszokkal. Önmagunkat sose csapjuk be! Másokat sem szép dolog félrevezetni, de önmagunkkal szemben hímezni-hámozni egyenesen ostobaság, és nem vezet semmire!

Fontos tudnivaló, hogy 18 éves kor alatt mindenképpen meg kell beszélned ezeket a dolgokat a szüleiddel. Az ő támogatásuk nélkül nagyon szűkek a lehetőségeid – szinte nullával egyenlők. A komoly ügynökségek és komoly szervezők szülői engedély nélkül szóba sem fognak állni veled, a komolytalanabbak biztosan, de oda meg nem érdemes menni, mert leginkább csak becsaphatnak.

Patthelyzet akkor alakul ki, amikor te nagyon szeretnél modellkedéssel foglalkozni, de a szüleid tiltanak tőle. Ekkor két lehetőséged van: vagy beletörődsz a dologba, és vársz, amíg eléred a kellő kort, vagy önfejűen úgy döntesz, csak azért is belefogsz, és külön utakon járva próbálsz szerencsét. Ez utóbbi nagyon nem javasolt választás több ok miatt: még rosszabbá válhat a viszony szüleid és közted, pórul is járhatsz, ha tapasztalatlanságod miatt kellemetlen helyzetbe kerülsz, és nem kizárt, hogy későbbi legális lehetőségeidet is megnehezítheted.

Amennyiben mégis meggondolatlanul cselekszel, sosem késő visszakozni! Bármikor, bármilyen stádiumban is van egy-egy dolog, sosem késő segítségért fordulni a szülőhöz, egy igazán jó baráthoz, vagy egy tapasztaltabb szakemberhez, tanárhoz.

A legideálisabb persze az, ha sikerül megfelelő háttér-támogatást kapnod, vagyis tudnak a szándékról és a vágyaidról a szüleid. Meggyőződés, hogy az igazán jó apa és anya mindenben támogatja a gyereket, legyen szó bármiről, ami nem feltétlenül káros. És a modellikedés nem kártékony, csak okosan kell csinálni!

Ha a szülők is kellően tájékozottak, nem ülnek fel ígéreteknél, nem dőlnek be pletykáknak, egészen biztosan a leghatékonyabb és legjózanabb segítséget tudják nyújtani a gyerekeknek.

Ezzel a szakmával kapcsolatban amúgy is sok negatív hír, rossz történet kering, amelyek még ha igazak is, nem jellemző módon meghatározóak az egész modellvilágot tekintve. Az emberek hajlamosak a rossz alapján ítélni, ami hibás döntés. Ha száz dolog közül van egy, ami negatív, de 99 dolog pozitív, akkor is a rosszról szólnak a hírek. A tévében is inkább azt mondják be, hogy az M7-esen két ember meghalt egy balesetben, nem azt, hogy azon a napon eközben kétezren élve hazaértek. Tehát a modellvilág nem egy mumus, nem egy emberpiac (illetve az, de nem negatív értelemben), ez a világ nem arról szól, hogy elrabolnak, megerőszakolnak, megölnék, vagy eladnak külföldre. Ez a világ nem arról szól, hogy kényszerítenek olyanra, amit nem szeretnél. Akkor sem arról szól, még ha ez van a fejekben többnyire.

A modellvilág egy átlátható, jól kezelhető, csillogó, olykor kudarcokkal kikövezett milió, amelyben okosan is lehet játszani. A vereségből is lehet jól kiszállni, és a győzelembe is bele lehet halni – persze csak jelképesen.

Semmi egyébre nincs szükség, csak okos döntésekre, és helyes értékítéletre!

Az egyik legfontosabb dolog, amit az elmúlt tíz évben korra, nemre, külsőre való tekintet nélkül mindenkinek elmondtam, akikkel kapcsolatba kerültem: a modellikedés sose legyen életcél! Aki beel lép ebbe a világba, nem kap garanciát semmire, mert nincs garancia. A szépségnek vagy a külsőnek nincs számmal kifejezhető mértéke. Ez nem olyan, mint egy felvételi: elérsz 120 pontot, felvettek és

diplomázhatsz. Ahogy a dal is mondja: „Minden nőnél van jobb nő, minden bajnok legyőzhető” (Tankcsapda)

Ne várd azt, hogy a rózsaszín ígéretetek mindegyike valóra válik. Csak valóra válhat! És nem a kijelentő, hanem a feltételes mód a fontos ebben a mondatban! Lehetőséged van bármire: a csillagos égig szállhatsz, de lehet, hogy sosem jutsz sehova. Kicsit olyan ez, mint a lottó: az erényeid és az értékeid a szelvényeid. De te is tudod, hogy sokan lottóznak még rajtad kívül. Van, aki sok szelvényel játszik, van, aki kevesebbel. Te is játszol valamennyivel. De igazán nyertes csak egy lehet, és teljesen mindegy, hogy az illető egy, száz, vagy ezer szelvényel játszott. A szerencse csak egy valakinek kedvez! Természetesen sok szelvényel nagyobb az esélyed, de a szerencse akkor is csak szerencse marad. És ha az ötös találatot nem is nyered meg, még lehet négyesed vagy hármasod. És ha az egyik héten nem nyersz, még nekifuthatsz újból a következő héten!

Lefordítom mindezt a modellkedés nyelvezetére: van önbizalmad, lehetőséged, kedved, időd, jók a külső adottságaid. Megpróbálsz a dolgot. De nem nyersz, nem választanak ki, nem hívnak munkára. És látod, hogy valaki olyan nyer, aki csak ügyes volt, csak szép volt, vagy tett valamit, amit te nem. Ez benne van a pakliban. Nem kell elkeseredned, ez egy ilyen világ! Ettől nekifuthatsz újból, és lehet, hogy nem leszel királynő, nem lesz tied egy reklámfilm főszerepe, nem te kerülsz címlapra, de ettől még lehet négyesed vagy hármasod a lottón, vagyis lehetsz döntős a versenyen, és nyerhetsz egy házimozi-rendszert, vagy kisebb szerepet kapsz egy reklámban egy videoklippben, vagy az a magazin téged is megmutat egy kicsi képpel.

Ismét hangsúlyozom: ne legyen életcél! Építsd fel az életedet más irányba, és az legyen a fő csapás! A modellkedés útja egy rövid út, ami tart pár évig, és ha a közepén lépkedsz a csillogásban, ha a szélén osonsz, egyszer véget ér. És utána mi lesz? Ha sikeres modell voltál, ha nem, ha rengeteg munkád volt, ha csak időnként egy-kettő, a dolog egyszer véget ér, és emlékké szelídül. Utána mást kell csinálnod: légy orvos, ügyvéd, telefon-ügyfélszolgálatos, főállású anya... Légy bármi más, de ne csak és kizárólag modell akarj lenni! Ez nem életcél! Legyen ez egy kaland az életedben, egy kis kirándulás ebbe a világba, egy jó

móka, amit utólag majd mesélhetsz a gyerekeidnek, az unokáknak, akik majd szintén büszkén dicsekszenek vele a suliban: anya modell volt, a nagi szépségversenyekre járt fiatal korában.

Ha helyesen állsz hozzá ehhez a kérdéshez, nem érhet baj sohasem. A kudarcba belebetegedni akkor lehet, ha halálosan komolyan veszed ezt a pályát! Mosolyogva veszíteni akkor tudsz, ha csak egy játéknak fogod fel. A focipályán a meccs után a vesztesek is mosolyogva gratulálnak a győzteseknek. Mert ez játék, és a játék attól szép, ha nem hal bele senki! A pályán gigászi küzdelmet vívnak, miközben végig tudják, hogy nem vére megy. A tét csak egy jó buli, nem az életük.

A modellikedés szigorú, kemény világ, ha annak fogod fel. Van egy mondás, ami szerint a világ olyan, amilyennek gondoljuk. Mi döntük el, milyennek gondoljuk, ne hagyjuk, hogy más tegye meg ezt helyettünk. Ez nem azt jelenti, hogy fél vállról kell venni, hanem azt, hogy amellet, hogy sokat teszünk a siker érdekében, csak egy epizódnak tekintjük az életünkben.

Hány éves kortól, milyen paraméterekkel lehetek modell? Milyen magasnak, hány kilónak kell lennem? A képeim alapján lehetnék modell? Huszonöt éves vagyok, már öregnek számítok? Ezekkel a kérdésekkel nap mint nap bombáznak engem e-mailekben, különböző fórumokon a fiúk és a lányok. Ugyanúgy, ahogy nincs a szépségnek vagy külső adottságoknak számmal kifejezhető mértékegysége, ezekre a kérdésekre sincs csak ilyen, vagy csak olyan felelet.

Először is tisztáznunk kell a modellikedés, mint olyan, továbbá a modell fogalmát szélesebb és szűkebb értelemben véve. Bár a kettő majdnem egy és ugyanaz, hiszen a modellikedés, mint munka határozza meg a benne részt vevő fogalmát is.

A legjobb példa erre egy reklámfilm. Pontosabban fogalmazva nem egyetlen valamilyen reklámfilm, hanem a reklámfilm, mint általában vett alkotás. A reklámfilmnek mindig az a célja, hogy egy bizonyos terméket, eseményt, fontos dolgot vagy szolgáltatást ismertessen. Elősegítse az eladását, a dolog tudatosuljon az emberekben. Az adott reklámok általában célcsoportoknak szólnak,

vagy néhány esetben mindenkire, de mindig van egy réteg, akiket érint. A pelenkázó anyukákat, az önmagára igényes pasikat, a nyugdíjas otthonba vágyó időseket, a nyaralni vágyó családokat, a legújabb csodajátékot kipróbálni vágyó gyereket. A reklámfilmek összessége tehát minden korosztálynak szól a babától a nyugdíjasig, a férfiaknak és nőknek egyaránt. A reklámfilmekben jelképesen ezek a szereplők szerepelnek tehát, vagyis mi. A lehető legszélesebb értelemben tehát bárki kaphat főszerepet egy reklámfilmben, vagy statisztálhat benne, vagy szerepelhet óriásplakáton, magazinban, tévéműsorban.

Így az első kérdést máris megválaszoltuk: kiből lehet modell? Gyakorlatilag bárkiből! Abban az esetben, ha a modellkedést ilyen széles értelemben definiáljuk.

Már szinte hallom is, hogy okos emberek máris vitába szállnak velem, hogy azok nem modellek... Modellek azok, akik kifutókon, katalógusokban, magazinokban szerepelnek. Így is igaz az állítás. Itt azonban már jóval szigorúbbak a feltételek, bár szélsőségek mindenütt megengedettek, és vannak is.

Ha valaki kifutóra vágyik, legyen minimum 175 centiméter magas, és hozzá negyven kiló. Ez az általános vélekedés. Ha valaki katalógusokban vagy magazinban szeretne szerepelni, legyen nagy melle, vadító tekintete, és a többi, és a többi...

Míndez igaz is, és hamis is. Mert mi van akkor a kissé teltebbeknek szánt kollekciókkal? Ugye? Lehet, hogy egy milánói vagy párizsi kifutón csak csontsovány, anorexiás, félhulla pálcikák zörögnek végig (bocsánat, ha megsértek ezzel valakit), de az csak egy piciny szelete ennek a világnak. Fürdőruhát teltebb lányok is hordanak, mert strandolni, nyaralni és napozni azért mindenki szeret. A jó kereskedő nekik is tervez és készít megfelelő méretet, és ha igazán okos, akkor ilyen típusú embereken is mutatja be azokat. Így egyértelmű, hogy máris szélesedett kicsit a modell fogalmának palettája.

Vagy vegyünk egy magazint, amelyben ismeretlen lányokat is bemutatnak. Élőben lehet mindössze 160 centi magas, sápadtka, kócos hajú, de a magazinban úgy „összerakják”, hogy nem ismerünk rá. Egészen más arcát mutatja, és tudjuk, hogy az a lány is ő, de nem hittük volna, hogy ezt ki lehet hozni belőle. De miért nem hittük?

Miért hitetlenkedünk ennyire? Mintha nem ismernénk, mire képesek a fotósok, fodrászok, sminkesek, stylistok, számítógépes retuszsonglőrök...

Olykor felteszik nekem azt a kérdést is, hogy lehet-e valakiből arcmodell, vagy hajmodell. Nem hiszek abban, hogy valaki csak egy bizonyos munkaterületre szorítkozhatna. Lehet, hogy valaki modellkedik, de csak arcfotókra van felkérése, vagy egy-egy reklámban csak az arcára – vagy a hajára, a fogsorára – van szükség. De csak erre alapozni nincs értelme.

A fejezet végére vissza is értünk oda, ahonnan kezdtük: önmagunkhoz, a célkitűzésünkhöz, a vágyainkhoz, elképzeléseinkhez. Ez alatt a pár oldal alatt ismereteket szereztünk arról, mit kell alaposan átgondolni, mielőtt bármibe is belefognánk. És ha megvan az elhatározás, folytathatjuk is a következő lépéssel.

2. Portfólió – bemutatkozó anyagunk

Miután lelkileg felkészültünk rá, hogy elinduljunk ezen az úton – és természetesen ennek a könyvnek minden betűjét is elolvastuk az elejétől a végéig – kezdődhet a megvalósítás fázisa. Egyfajta önreklámnak tekinthető az, amire szükségünk van ezután. Vagyis rossz kifejezéssel élve: el kell adnunk magunkat. A jelentkezők és a hozzám hasonlóak száma nagy, munka és lehetőség ugyanakkor jóval kevesebb van, tehát fel kell készülni arra, hogy megmérettetések, és rosszabb esetben akár kudarcok érik az embert – már amennyiben más sikerét mi kudarcnak éljük meg.

Önmagunk reklámozásának és önmagunk bemutatásának legelső teendője a portfólió. A portfólió fogalma nem más, mint egy referenciaanyag önmagunkról. Szűkebb értelemben véve csak egy modellalbum, de azért ez egy idő után jóval több lesz, mint pusztán egy fotósorozat rólunk.

Az első lépés többnyire az szokott lenni, hogy otthon, házilag készített képeinket elküldjük fotósoknak, ügynökségeknek véleményezésre. Jó esetben már ezeken a képeken is látszik, hogy

milyenek vagyunk. Milyen az arcunk, milyen az alakunk, később esetleg mit lehetne kihozni belőlünk. Szakemberek ezt azonnal meg tudják állapítani, még egy nagyon rossz minőségű kép alapján is talán – legalábbis, ha tényleg látszunk rajta. De ez önmagában még egyrészt nem elegendő, másrészt nem mérvadó. Egyetlen kép sokszor csalhat, torzíthatja a valóságot akár jó, akár rossz irányba is. Lehet, hogy azon a képen az előnytelen tulajdonságaink kerülnek előtérbe és az előnyök meg sem látszanak. Lehet, hogy azóta változott a hajszínünk, nagyobb lett a fenekünk, és a többi és a többi...

Kiindulásnak jó egy házilag elkészített kép, vagy egy sorozat is akár, de azzal még nem megyünk semmire. Akármilyen tehetséges is egy ismerős, aki nem fotós, csak úgy kattintgat, sosem pótolhatja egy szakember tudását, és a megfelelő technikai háttérét a dolognak. A fotózáshoz kell tapasztalat, tudás, tehetség és megfelelő technikai háttér. Bármelyik hiányzik, nem lesz száz százalékos az eredmény – a fotós részéről. Mert e mellé még kell a modell megfelelő hozzáállása is, valamint még egy seregnyi összetevő. Smink, haj, megfelelő ruhák...

Az első fotósorozatunk, amelyből a modellalbumunk, avagy a portfóliónk készül, fontos, hiszen a legjobb oldalunkat szeretnénk megmutatni, azt szeretnénk, ha így ismerne meg minket a szakma. Viccesen azt szoktam ezzel kapcsolatosan mondani: ha fáj a fogunk, megkérhetjük aput, hogy kössön rá egy damilt, csomózza a kilincse a másik végét, és csapja be az ajtót. De talán tanácsosabb elmenni egy fogorvoshoz, aki kicsit másabb módszerekkel húzza ki. Ugyanez van a fotózással is. Megkérhetjük a sarki zöldségest is, hogy fotózzon le minket, vagy azt az ismerősünket, aki például nagyon klassz képeket szokott csinálni nyaraláskor a tengerről vagy a hegyekről, de ezek sokszor nem elegendőek. Profi fotókat profi fotóssal kell készíttetnünk professzionális körülmények között (megfelelő háttér, világítás).

Megtalálni a megfelelő szakembert több dolog miatt sem könnyű feladat: egyrészt tapasztalatlanok vagyunk a témában, és nem tudjuk megítélni, mi a jó munka, és mi az, ami nem jó. Bár e téren támpontot adhat jó ízlésünk, hiszen egy-egy képről vagy referenciáról jó eséllyel el tudjuk dönteni, hogy tetszik-e nekünk vagy sem. Másik probléma általában az szokott lenni, hogy felülünk mindenféle

dolgoknak: pontosan a tapasztalatlanságunkra alapozva felültetnek minket. Önös érdekből sokan állítják magukról, hogy profi fotósok, vagy legalábbis profi minőségben tudják azt produkálni, amire nekünk szükségünk van.

Sajnos a digitális fotózási technika ugrásszerű elterjedésével egyre többen állítják magukról azt, hogy profik, holott sem tapasztalatuk, sem tudásuk, és olykor még megfelelő technikai feltételeik sincsenek a munka elvégzéséhez. Egy félprofi vagy profi gép önmagában még nem garancia arra, hogy az eredmény is olyan lesz, amit elvárunk. Nem szabad hagynunk, hogy bárki lyukat beszéljen a hasunkba, csak mi láthatjuk kárát a dolognak. Ha valaki nagyon erősködik, már eleve gyanús kell legyen.

A harmadik probléma az ár-érték arány kérdése. Sajnos általános tapasztalat az, hogy hajlamosak vagyunk azt gondolni, ha valami drága, akkor az mindenképpen jó is kell legyen. Ugyanakkor számtalanszor be is bizonyosodott, hogy ez a tétel egyáltalán nem igaz. A fotós tudása, ugyanúgy, ahogy egy modell szépsége vagy értékei nem mérhető számokkal. Nem feltétlenül jelent sokat, ha valaki 30 éve fotózik, mert lehet, hogy például kiváló természetfotókat készít, de a modell-fotózásban, vagy ha jobban tetszik, emberábrázolásban, portrékészítésben egyáltalán nincs tapasztalata. Nem feltétlenül jelent sokat, ha valaki egész életében csak embereket fotózott, bár, ha jól csinálja, akkor talán ebben bízhatunk legjobban. Nem jelent sokat, ha valakinek többmilliós berendezett stúdiója van, mert ez még nem jelent automatikus tudást is. Egyszóval a számok nem jelentenek garanciát.

Lehet, hogy valaki 60-80, esetleg 100 ezerért készít olyan képanyagot, ami nem is fog tetszeni nekünk. És lehet, hogy valaki a töredékéért, vagy ingyen alkot olyat, amitől tátva marad a szánk.

Mit tegyünk tehát? Hogyan válasszuk ki mégis a megfelelő szakembert? Az esetek nagyobb többségében magunknak kell megtalálnunk. Manapság az Internet ebben már óriási segítséget nyújthat, hiszen gyakorlatilag minden megtalálható rajta. Csak rá kell szánnunk egy-két órát, végignéznünk sok honlapot, és máris tájékozottabbak leszünk. Sokan abba a hibába esnek, hogy erre nem veszik a fáradságot, pedig sok bosszúságot, és sok-sok pénzt is

megtakaríthatnának ezáltal. Léteznek azok a gyűjtőlapok az Interneten, ahol sok fotóst meg lehet találni – ezen oldalaknak a címeit megtalálhatod a könyv IV. fejezetében, a linkajánlóban.

Miután böngészgetni kezdjük az oldalakat, készítsünk magunknak egy listát azokról a fotósokról, aki szóba jöhetnek, és azokról, akik egyáltalán nem. Kezdetben talán több tucat oldalt is megnézünk, úgysem fogunk emlékezni mindre, ezért is hasznos a lista. Miután sok mindent láttunk, újból nézzük meg azokat, akiket pozitívan értékeltünk. Nem baj, ha a név, cím mellé lejegyezzük azt is, ki hol, mennyiért dolgozik, és mit nyújt érte cserébe. Így hamar képet kaphatunk arról, hogy összehasonlítások után hová érdemes valójában fordulni. Az információ és a tájékozottság nagy kincs a mai világban.

Számtalan olyan példával találkoztam az elmúlt tíz évben, akik az első ajánlatnak bedőltek, kifizettek egy rakat pénzt, és később jöttek csak rá, hogy jóval olcsóbban is megúszhatták volna. Ezért is hasznos, ha tájékozódunk minden lépésünk előtt. Én személy szerint eleve nem szeretem azokat az oldalakat, ahol megtalálom ugyan a referenciákat, a szolgáltatások mibenlétét, de nincs ár feltüntetve. Ilyenkor már eleve fenntartásaim vannak, másrészt talán nem is érdekel tovább az oldal, vagy a szolgáltatás.

Amikor nem mi keresünk meg fotóst, hanem egy-egy fotós ajánlja fel közreműködését, a legelső dolog, hogy mutasson referenciákat az eddigi munkáiból. Ne feltétlenül hozott képekkel, hiszen mutatni egy albumban sok mindent lehet, az illető komolyságát nagyban növeli, ha Internetes oldala is van. Manapság ugyanis már minden komolyabb fotósnak van saját site-ja. Eztán már a mi helyzetünk is könnyebbé válik, hiszen lesz lehetőségünk összehasonlítani az ajánlatokat.

Arra is érdemes ügyelni, hogy a szolgáltatások mit tartalmaznak. Mennyi kép készül a fotózáson, megkapjuk-e mindet, hogyan, milyen formátumban és minőségben kapjuk meg, külön kell-e fizetni a sminkesért, a fodrászért, a papírképekért, és az esetlegesen szükséges retusálásért. Ezeket előre részletesen tárgyaljuk le a fotóssal, nehogy meglepetés érjen minket.

Két nagyon lényeges dologra felhívnám a figyelmet: óvakodjunk azoktól a fotósoktól, akik a saját munkáikat úgy helyezik előtérbe, hogy közben leócsárolják mások munkáit. Ilyet egy igazán profi fotós sosem tesz, hiszen nincs rá szüksége, mert saját munkái önmagukért beszélnek. Azok, akik viszont hosszasan ecsetelik, hogy más munkája miért nem jó, vagy akár csak lekritizálják sértő módon, nem feltétlenül korrekt emberek. Ráadásul, ha mással szemben inkorrektek, miért várnánk el, hogy velünk szemben azok legyenek? Ők azok, akik saját pecsenyéjüket sütögetik, és nem fontos neki más munkája, nem fontos neki a modell sem – csak önmaguk, és az, hogy kihúzzák a pénzt a zsebünkől.

A másik lényeges dolog az ügynökségek kérdése: óvakodjunk azoktól a helyektől, ahol ugyancsak leócsárolják más fotósok munkáit, ugyanakkor közlik, hogy csak a saját fotósaik munkáját fogadják el. Ennek is nyilvánvaló célja, hogy a modell ott fizesse ki a nem kevés pénzt. Csak azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ilyenkor az árba nem csak a fotós munkadíja épül be, nem csak a smink, de az ügynökség is ráteszi a maga hasznát a közvetítésért és szervezésért cserébe – más egyéb teendője nincs. Ezt még meg is szokták fejelni sok helyen más csalafintaságokkal is, efféle kijelentésekkel: ha nálunk készítettet a fotókat, ennyi, meg annyi munkád lesz... Mi a megrendelő igényei szerint dolgozunk, tudjuk, mit várnak el, ezért készítsd itt az albumot... Ennél olcsóbban úgysem kapsz majd ilyen minőséget... És a többi és a többi...

Ezek java része hazugság! Csak a mézesmadzag, a saját marketingjük része. Nem ígérhetik előre, hogy ennyi vagy annyi munkád lesz, hiszen ők is csak közvetítő cégek, akik kiszolgálják a megrendelőt. Rendszerint a megrendelő dönti el majd úgyis, hogy kit akar kiválasztani. Tehát az ilyesfajta munkaígéretnek kár hitelt adni.

Milyen a jó portfólió? Miután eldöntöttük, hogy kivel szeretnénk elkészíttetni az első profi sorozatunkat, törekednünk kell arra, hogy változatos anyag készüljön rólunk. Erre többnyire nem kell figyelmeztetni egy szakembert, hiszen ő maga is tisztában van ezzel.

Lehet egy kép profi, amin tökéletes a haj, a smink, a viselet, a háttér, a fények, de ha sok egyforma kép készül, az sem jó. Ügyelni kell arra, hogy az első anyagunk képei között minél többféle beállítás legyen. Az egész alakos képektől, a félalakosokon át az egészen közeli arcképekig. Legyen köztük mosolygós, komoly, vidám, szomorú, dögös, elgondolkodós... Minél több arcunkat, minél több hangulatunkat tudjuk visszaadni egy-egy sorozatban, annál hatásosabb lesz a kész anyag, vagyis képességeink széles skáláját megmutatva esélyeink is nőnek a munkákra.

Ezen túlmenően fontos, hogy különböző stílusokban öltözzünk fel. Legyen köztük sportos, elegáns, szexis, nőies, visszafogott, kislányos, és a többi. Fiúknál is ugyanezek a szempontok, noha egy fiút mindig merőben másképp kell beállítani egy-egy képen. Náluk az öltözék legyen szintén elegáns, sportos, lezser, és a többi, és a többi...

Célszerű ügyelni a részletekre. Ha profi fotóshoz megyünk, igényeljük profi sminkest. Lehet, hogy házilag ügyesen kifestjük magunkat egy-egy szombat esti bulira, de az nem ugyanaz, mintha fotózásra mennénk. A hajunk legyen frissen mosva, nem baj, ha fodrászhoz is elmegyünk. Fontos részlet még a fotókon a kiegészítők megfelelő mértékű használata is. Így fontos, hogy a képeken passzol-e a cipő a szoknyához, a nyakék színe a blúzhoz.

Egy jó portfólióban nem csak a rólunk készült képek változatosak, de maga a bekerülő anyag is az. Igazán jó album akkor készül, ha nem egy fotós, hanem esetleg több készíti a képeinket, hiszen ahány fotós, annyi látásmód, annyi szemszög. Sőt, talán új arcodat is meg tudja mutatni egy-egy szakember. Való igaz, hogy nem mindenki engedheti meg magának anyagilag, hogy 3-4 fotóssal is készíttessen képeket, de sok esetben egy-egy versenyen lehet díjként kapott felajánlás is a fotózás. Ezeket, ha tájékozódunk a fotós munkáinak minőségéről, célszerű elfogadni, hiszen gazdagítani fogják referencia-portfóliókat.

Egy jó portfólióban egyaránt lehetnek színes és fekete-fehér, esetleg átszínezett (pl. barnított) képek. Ezek is változatosabbá teszik az anyagunkat, ezáltal sokarcúvá, változatosabbá tesznek minket.

Ugyanígy számít, hogy a képek benti stúdióban vagy szabadtéren készülnek-e. A jó az, ha mindkét fajtából van az albumunkban kép. Arról nem is beszélve, hogy a szabadtéri fotózások, és a változatos helyszíneken készült képek nagyfokú szabadságot biztosítanak az elképzelésekben és megvalósításukban is. Egy bundás kép jól mutat téli, havas tájon, egy fürdőruhás pedig folyóparton, tónál, tengernél, hajón, medencénél...

Összeválogathatunk olyan képeket is, amelyek valóságunkban ábrázolnak minket, vagyis semmi komolyabb extra dolog nincs bennük – ezek fontosak is, hiszen ezek mutatják meg valódi énünket, hogy milyenek vagyunk. Emellett az sem baj, ha egy-két elvontabb, vagy művészebb attrakciókkal átítatott kép is szerepel a portfólióban. Értem ezalatt a trükkös felvételeket, vagy amiket utólag láttak el számítógépes effektekkel, esetleg egy-egy testrészletet mutatnak, több bennük a játékosság.

Ügyeljünk arra, hogy a kép jó minőségű hordozóra kerüljön, vagyis inkább rendes fénykép legyen fotópapíron, mint otthon kinyomtatott valami nem megfelelő papíron. Igaz, mostanában már nagyon jó minőségű fotónyomtatókat is lehet kapni, amelyekkel valóban szép eredményt lehet produkálni. Azt gondolom azonban, hogy ár-minőség szempontjából lehet olyan fotólaborot találni (az Internet segít ebben), ahol a legjobb minőséget lehet produkálni a legjobb áron. Ráadásul visszaosztva a festék- és papírköltséget, olcsóbban megússzuk, mintha magunk nyomtatnánk otthon.

Portfóliónkat vigyük magunkkal, amikor regisztráltatni megyünk magunkat egy-egy ügynökséghez, amikor castingra megyünk, amikor munka-megbeszélésre megyünk. Minden komolyabb ügynökség már jelen van az Interneten, így az anyagunkat többnyire CD-lemezen kérik. Ez az ő dolgukat is megkönnyíti, hiszen nem kell szkennelgetniük a képeket, csak egyszerűen átmásolják a CD-n lévő képeket a gépükre. Legyen mindig másolatunk a CD-lemezről, ha megsérülne, elvesztenénk, elkérnék valahol, akkor is maradjon nekünk másik.

A CD-lemezre lehetőleg csak a jó képeinket tegyük fel, amiket amúgy sem használunk, vagy amúgy sem mutatunk meg, szükségtelen

rátenni. Nem baj, ha a Cd-t is igényes tokban hordjuk – ez egyrészt védi, másrészt a külleme is kellemesebb. Ugyanez vonatkozik a portfólió albumára is, amelybe a képeinket tesszük. Ne egy boríték legyen, ne egy papírdosszié, vagy nejlonzacskó (ilyennel is találkoztam már), hanem egy szép mappa. Nem kell a legdrágább, több ezer forintos albumnak lennie, csak legyen ízléses, szép. Ilyet már egyszerű papírboltban is kapunk. Ha elhasználódott, cseréljük ki, és ha van sérült, vagy elavult képünk, azokat is szelektáljuk, cseréljük időnként.

Ugyanígy ebbe a mappába, vagy a CD-lemezre kerülhetnek korábbi munkákból származó képeink is. Egy-egy címlap, katalógus, reklám, sajtómegjelenés, szépségversenyen való részvétel. Bármilyen, ami a szakmával és velünk kapcsolatos. Ez bizonyos esetekben növelheti értékünket, ha más eredménye nincs is, legalább az kiderül, hogy már némileg jártasak vagyunk a munkákban. Ez olykor előny, olykor nem. Főleg akkor nem, ha kifejezetten kezdőt keresnek, vagy ismeretlen arcot.

A CD-lemezre rákerülhet egyéb anyag is. Ha szerepeltünk videoklippben, reklámfilmben, vagy bármi ilyesmi, nem képi anyagon, hanem filmen, szintén hasznos lehet később. Manapság már ügyesen meg lehet oldani, hogy megfelelő formátumban lejátszható legyen egy asztali számítógépen, laptopon vagy DVD-lejátszón.

3. Fotózás – hogyan készülünk fel rá?

Az előző fejezetben már érintőlegesen kitértem arra, hogyan érdemes fotóst választani, aki elkészíti kezdő portfóliókat, ebben a fejezetben azonban részletesebben leírom, hogy kell felkészülni a fotózásra, mire érdemes ügyelni.

Fotózás több állal lehet. Van, amikor részünkre készül egy portfólió, de van, amikor konkrét munka miatt kell fotózásra mennünk. A fotózás célja tulajdonképpen mindegy, a munka fontosabb paraméterein ez úgysem változtat. Bizonyos esetekben előre történik megbeszélés, amelyen megbeszéljük, mit kell vinni, hogyan kell készülni a fotózásra, mire ügyeljünk előtte, közben.

Nagyon fontos, hogy a fotóssal vagy a stábbal megbeszélte időpontokat tartsuk be! Itt nem csak arról van szó, hogy ne késsünk, hanem arról is, ha valamilyen okból kifolyólag nem tudunk elmenni, arról idejében értesítsük a másik felet. Ez persze nem csak a fotózásra érvényes, hanem minden egyébre is. A modell megbízhatósága legalább olyan fontos tulajdonság, mint a külső adottságai. A negatív vagy megbízhatatlan hozzáállás miatt sokan veszítettek már el lehetőségeket, és az egyik legértékesebb, és legnehezebben visszaszerezhető dolog az emberi bizalom.

Én is sokszor találkoztam már olyan modellekkel, akik nem jöttek el a megbeszélte időpontban fotózásra, válogatásra, sőt, munkára sem – és ez még a kisebbik gond. A nagyobbik az, hogy erről nem is értesítettek időben. Ez több mint kellemetlen lehet olyankor, amikor egy egész stáb (fotós, sminkes, stylist, fodrász, megrendelő) vár a modellre. Van olyan, amikor ilyen eset miatt a modell végleg búcsút is mondhat a karrierjének, hiszen ez a szakma azért nem olyan nagy ahhoz, hogy ne terjedjen el a rossz híre. Eztán már csak azt fogja tapasztalni, hogy egy idő után nem hívják sehová, mert hiába lenne alkalmas a munkára, megbízhatatlansága miatt nem mer senki alapozni rá.

Ugyanígy igaz ez az ellenkezőjére is: ha valaki mindig pontos, időben megjelenik a kellő helyen, egy idő után elterjed róla ez a jó tulajdonsága, és adott válogatásokon ez képzeletbeli vagy valóságos plusz pontokat jelenthet a mérlegelésnél.

Fotózás előtt a lehető legtöbb információt gyűjtsük be, ami tudható. Minden részlet fontos lehet, hiszen nem mindegy, mire kell számítanunk. Tudnunk kell meddig tart, hányan leszünk, miket kell vinnünk – ezeket le is jegyezhetjük, hogy ne felejtjük el, vagy ne keverjünk össze dolgokat.

A fotózást megelőző egy-két napban már nem célszerű szoláriumba vagy kozmetikushoz menni, mert a bőrünkről nem biztos, hogy idejében eltűnnek ennek a negatív nyomai. Ezek pedig mindenképpen kellemetlenséget okozhatnak: többletmunkát a sminkesnek, de az sem kizárt, hogy a szolárium miatti kipirosodott bőr alkalmatlanná tesz minket a munkára.

A fotózást megelőző napon célszerű haját mosni – vagy akár aznap, ha időnk még engedi –, hogy frissen mosott hajjal érkezünk. Amennyiben festve vagy színezve van a hajunk, gondoskodjunk róla, hogy hajunk tövéénél ne legyen lenövés, mert az nagyon csúnyán mutat a képeken.

Ha van fodrász, ha nincs, készülünk úgy, mintha magunknak kellene megigazítanunk a hajunkat. Legyen nálunk fésű, hajlakk, zselé, hajcsat, hajgumi, esetleg sütővas, csavaró – mindez elfér egy kisebb táskában a holmink mellett, és nagy hasznát vehetjük, ha valami gond adódna.

Ha a fotós vagy a megrendelő külön nem kéri, ne tegyünk fel sminket – persze legbiztosabb, ha erre is külön rákérdezzünk. Egy utcai, vagy hétvégi bulizáshoz használatos smink teljesen más, mint az, amire egy fotózás során szükség van. Bármennyire is ügyesen sminkeljük magunkat, ha nem tanultuk, nem helyettesíthetjük szakember tudását.

Nem árt tisztában lennünk azzal is, allergiásak vagyunk-e valamilyen szerre, vagy anyagra, és ezt közölnünk is kell a sminkessel. Jó, ha van nálunk alap-sminkkészlet szivaccsal, smink-lemosóval – elfér a táskánkban.

Sokan nem esznek napokig fotózás előtt, mert azt gondolják, ettől az egy-két napnyi koplalástól vékonyabbak lesznek, és jobban mutatnak majd a képeken. Ez butaság! A legtöbb esetben csak azt érik el, hogy a fotózás alatt korog, émelyeg a gyomruk, rossz a közérzetük – és ez a rossz belső érzés láthatóvá válik a képeken is, azaz tönkreteheti a munkát. A ló túloldalára sem szabad átesni, nem szabad úgy mennünk, hogy előtte degeszre ettük magunkat. Minden esetben van mód arra, hogy vigyünk magunkkal egy fél literes ásványvizet vagy üdítőt, egy szendvicset, egy gyümölcsöt vagy egy kisebb csokoládét. A munka több órával is elhúzódhat, és nem biztos, hogy lesz alkalmunk közben kiszaladni egy boltba – főleg, ha nincs is a közelben.

Ügyeljünk az egyéb kellékekre is, amelyekre szükségünk lehet: papír-zsebkendő, szőlőszír, esetleg kézkrem, testápoló, fogkefe, kis tubus fogkrem, fiúknál kellhet borotva (ha kifejezett kérésre borostásan kellene érkezni), lányoknál nem árt tisztasági betétet bekészíteni tartalékba, sőt csere- fehérnemű is elfér a holmik mellett.

Ügyeljünk arra, hogy ne vegyünk fel szoros melltartót, harisnyát, zoknit, övet – ezek mind elszoríthatják a bőrünket, amelynek nyomán a helyén piros csík vagy benyomódás marad hosszú időre.

A cigaretta egyébként sem szép dolog egy modellnél, de munka során próbáljuk meg minél jobban visszaszorítani a dohányzás mértékét. Majdnem ugyanez vonatkozik a mobiltelefon használatára is. Ha nem muszáj, ne tartsuk bekapcsolva, ha ez mégis elkerülhetetlen, igyekezzünk röviden megbeszélni a nagyon fontos dolgokat.

Amennyiben külön instrukciókat nem kapunk csak általánosságban kérnek minket, hogy vigyünk magunkat holmikat, függően attól, hogy stúdióban, vagy külső helyszínen fogunk dolgozni, és az évszaknak megfelelően a következőket javaslom:

- nadrág (farmer, short, elegáns)
- felsők (topok, blúzok különböző fazonokban, színekben)
- nyári ruhák
- megfelelő cipők
- kosztüm, estélyi
- többféle fehérenemű, fürdőruha
- kiegészítőnek: szilikon pánt, nyakláncok, kalap, sapka, kendő, napszemüveg, övek
- vízparti helyszínen nem árt papucs, törölköző, nyáron szúnyog-riasztó
- fiúknál: öltöny, nyakkendő

Egy fotózás során gyakorlatilag bármi jól jöhet, szinte valamennyi kellék adhat egy jó ötletet, de azért azt se feledjük, hogy nem mindegy, mi a fotózás végső célja. Amennyiben a részünkre készül egy minket bemutató anyag, mi vagyunk a fontosak, nem a ruháink. Minket kell bemutatni, nem a ruhatárunkat – ebben az esetben az öltözéknek van alárendelt szerepe velünk szemben.

Fordított eset, amikor nem minket, hanem egy kollekciót mutatunk be fotókon, vagy egy szituációt, egy szerepet, egy stílust. Ebben az esetben mi vagyunk alárendelt szerepben a munkával kapcsolatban, vagyis nem okozhat fennakadást semmilyen ellenvetés a részünkről. Nem mondhatjuk, hogy például ez a szín nekem nem áll jól, az a fazon nem tetszik, és a többi...

A fotózásra többnyire jöhet velünk kísérő, egy profit általában sosem szabad, hogy zavarja a jelenlét. Ez inkább a modelleket szokta nyugtalanítani, de a lehetőségeknek adottnak kell lennie.

A pontos érkezés fontosságán túl munka közbeni magatartásunk is meghatározó lehet a későbbiek szempontjából. Ha sokat elégedetlenkedünk, nyafogunk, könnyen elfáradunk, és ennek sűrűn hangot is adunk – egyszóval hisztisek vagyunk, ne számítsunk arra, hogy kedvelni fognak minket a szakmában. Ennek ugyanúgy híre megy, mint a megbízhatatlanságnak.

És ha már a pletykáknál tartunk: tartózkodjunk attól, hogy kibeszélünk más modelleket, fotósokat, sminkeseket, és bárkit, akivel a munkák során kapcsolatba kerültünk. Ezek a dolgok is könnyedén visszaüthetnek, hiszen nem csak a tetteinkért, a szavainkért is felelősséget kell vállalnunk. A legjobb, amit tehetünk, ha kérdezgetnek minket másokról, vagy mondanak nekünk valami bántót másokról, hogy hallgatunk, és mosolygunk. Ebből biztosan nem származik majd baj. Az viszont egyenesen természetes, hogy sose hazudjunk senki kedvéért, vagy semmilyen remélt eredmény, cél érdekében!

4. A modell-tanfolyamokról általában

Nem végeztem modell-tanfolyamot, lehetek így modell? Vagy: szükséges-e tanfolyamot végezni ahhoz, hogy modell váljak belőlem? Ezek a kérdések is gyakran elhangzanak. Esetenként változó, hogy milyen válasz a helyes. Az biztos, hogy egy jó tanfolyam elvégzése senkinek sem árt, sőt, nagyon is a hasznára válhat! Ugyanakkor a tanfolyamon vagy tanfolyamokon szerzett oklevél nem jelent garanciát semmire a jövő szempontjából. Sok helyen egyáltalán nem kérnek papírt arról, hogy végeztünk-e valahol.

Vannak olyan munkák, ahol persze előnyt jelent a tapasztalat, mert nem mindegy, hogyan mozgunk színpadon, kifutón. Főleg, ha egy jó nevű iskolában, vagy jó nevű modellnél sajátítottuk el az alapokat, a megítélésünk is jobb lehet, esetenként nagyobb bizalommal kérnek fel minket egy-egy munkára.

Sajnos azonban vannak árnyoldalai is ezeknek a tanfolyamoknak: a fő célnak mindenképpen annak kellene lennie, hogy gyarapodjon a tudásunk, a tapasztalatunk, amelyeket később kamatoztathatunk munkák során. Ennek ellenére sok tanfolyam sajnos nem erről szól, hanem arról, hogy minél több pénzt kicsaljanak a zsebünkéből. Jó esetben természetesen kapunk is valamit a pénzünkért, de csakúgy, mint a portfólió-készítés esetében (erről szó volt korábbi fejezetünkben), ezen a területen is akadnak olyan szervezők, akik nem a modell érdekeinek rendelik alá magukat, hanem a saját pénztárcájuknak.

Könnyen előfordulhat hát, hogy a befizetett borsos árért cserébe nem kapunk semmit, vagy csak nagyon keveset – reklamációra pedig ritkán van lehetőségünk, mert vagy olyan szerződést írtunk alá, amely ellen tehetetlenek leszünk, vagy több pénzbe kerülne ügyvédet fogadni és pereskedni, mint amennyit nyerhetünk, vagy egész egyszerűen bottal üthetjük a szervező nyomát.

A tanfolyamokra ugyanúgy igaz minden eddig leírt jó tanács: előzőlegesen mindenképpen tájékozódjunk a tanfolyamot meghirdető cégről, személyről vagy iskoláról. Kérjünk referenciákat, keressük meg a honlapját – ha nincs, az máris gyanús. Nézzük meg a tanrendet: milyen időközönként vannak órák, hol, kik tartják azokat, és mit tanulunk ezeken.

Ugyanúgy, ahogy fogorvosi beavatkozást, oktatást is csak bizonyos jogosítványokkal lehet csupán végezni. Pályafutásom során sajnos találkoztam olyan tanfolyam-szervezővel, aki főállásban wc-s néni volt a Margitszigeten, meghirdetett egy versenyt és egy tanfolyamot, majd a felénél oklevelek kiosztása nélkül lelépett a befizetett díjakkal – ez komolyan így volt, nem én találtam ki. Ilyenkor oda a tudás, oda a pénz, és oda az elvesztegetett idő.

Egy-egy ismert név némi megnyugvást adhat, de az azért biztosabb, ha személyesen is találkozunk az illetővel. Így elkerülhető, hogy esetleg csak felhasználták a nevét illetéktelenek. A komolyabb tanfolyamoknál vagy iskoláknál van rendes beiratkozás, olykor még tanév-nyitó is, ahol elvileg valamennyi oktató jelen van, bemutatkozik és válaszol a felmerülő kérdésekre.

Ha mindenáron szeretnénk ilyen tanfolyamot elvégezni, csak olyanra menjünk, ami megbízható. Kerülhet valami 10-20 ezer forinttal kevesebb pénzbe összességében, de lehet, hogy érdemesebb többet kifizetni inkább, mint kevesebbet kidobni az ablakon. A fotózásnál és portfólió-készítésnél hangoztatott tétel itt nem úgy igaz, ahogy ott: lehet egy fotós olcsó is, és dolgozhat jól, ez önmagában nem hordoz ellentétet. De ha egy tanfolyam nagyon olcsó, az már mindenképpen gyanút keltő, hiszen egy tanfolyamnál ki kell fizetni a terembérletet, a jó nevű oktatók óradíját – ezek mindenképpen drágítják a dolgot.

Meghatározó lehet bizonyos esetekben az elnevezés is. Egy tanfolyam mindig kevesebbet sejtet, mint egy iskola. Emellett nem biztos, hogy egy négy hétvéges tanfolyamon elegendő tudást szerezhethünk, ellenben egy hónapokon át tartó iskola már nagyobb biztonsággal nyújt jó alapot.

Egy jobb iskolában nem pusztán a modellkedéssel kapcsolatos tapasztalatokat és tudást gyűjthetjük be, de rokon-szakmákba is betekintést nyerünk. Komolyabb iskolák akár szak-párokat is indítanak, ahol a manöken képzés mellett ismereteket szerezhethünk marketingről, újságírásról, stylist-, smink-, vagy divattervezésről, koreográfiáról, testfestésről, frizura-készítésről, és még sorolhatnánk a megannyi hasznos lehetőséget.

Egy iskola alapot adhat arra, hogy egyéb olyan területen tovább képezzük, tovább képeztessük magunkat, ami amúgy is közel áll hozzánk. Sok modelltől lesz később sminkes, divattervező, vagy koreográfus. Ők azok, akik közel maradnak a szakmához, mégis idejében felismerik, hogy egy idő után váltani kell olyan irányba, amely hosszabb távon is működhethet. Ők azok, akik tehetségüknek, szorgalmuknak köszönhetően nem kényelmesedtek el, mégis a topon maradnak. Ez persze nem csak a modellek világában van így, hiszen nem egy sikeres sportolóból lesz később edző. Ezért azonban már aktív sport pályafutása során tennie kell, nem szabad megvárnia, amíg kiöregszik. Akkor már késő lehet.

A komolyabb iskolák megfelelő referenciákkal és partneri kapcsolatokkal rendelkeznek a divatszakmában, a sajtó és a média területén. Így az ott tanuló növendékek már az iskola idején

lehetőségeket kapnak arra, hogy kisebb-nagyobb rendezvényeken szerepeljenek, divatbemutatókon vegyenek részt, gyakorolják élesben a színpadi mozgást, belekóstoljanak a kifutók világába, bekerüljenek egy-egy magazinba, televíziós adásba. Számptalan előnye lehet az iskolának, hiszen az oklevélen túl – ami, mint már említettem, önmagában fabatkát sem ér – szert tehet kapcsolatokra, ismeretségekre. Adott esetekben az iskola küldi válogatásokra, ami szintén jót is jelenthet egy-egy munka elnyerését illetően.

5. Casting, avagy válogatás válogatás után

Casting – ezzel a kifejezéssel sokan találkoztak már. Magyarul: válogatás – ez így sokkal szebben hangzik. Modellkedésünk legfőbb célja, hogy munkáink legyenek. A legtöbbeket a pénz motiválja, ami természetes dolog, hiszen fizettünk a portfólióért, esetleg elvégeztünk tanfolyamot, időt, energiát fektetünk bele, szeretnénk, ha ez meg is térülne valamilyen formában. A pénzen kívül más haszna is lehet egy-egy felkérésnek: a dicsőség, és egyéb hozam. Lehet olyan eset például, amikor egy-egy munkáért nem kapunk készpénzt, de szereplést nyerünk valahol, vagy ez a munka jó referenciát jelent majd egy következő lehetőségnél, ahol éppen azért választanak majd ki minket, mert ezt elvállaltuk.

Itt is legyünk azért óvatosak, mert nem szabad minden ígéretnek bedőlni, sok lehet a félrevezetés. Mérlepeljünk: mi éri meg, mi az, ami már nem. Kényszerből, vagy rossz szájjal pedig sose vállaljunk el munkát – úgysem tudunk száz százalékosan teljesíteni, és úgy tényleg nincs értelme.

Hogy munkánk legyen, nem elegendő különböző modellügynökségek adatbázisaiban szerepelni, onnan legtöbbször első lépésben úgyis válogatásra hívnak mindenkit. Ritka az olyan eset, amikor válogatás vagy előzetes megbeszélés nélkül választanak ki valakit munkára. Ez inkább csak tapasztalt és befutott modelleknél jellemző, akiket már ismernek. Ám odáig el is kell jutni.

Sok esetben jelent gondot az iskola, a munkahely vagy a távolság. A legtöbbször a második, harmadik válogatás után adják fel az egész pályát, mert nem választották ki őket. Reggel felül a vonatra, utazik pár órát, Pesten elmegy a válogatásra, ahol több tucatnyi hasonló emberke várakozik, mire sorra kerül, majdnem elmegy a kedve az egésztől, öt perc alatt megnézik, meghallgatják, majd vonatozhat haza újabb órákat. Ráment az egész napja, és nem történt semmi előrelépés – ez bizony tényleg elkésztő tud lenni. Aki belefog ebbe a pályába, számolnia kell ezzel a lehetőséggel is, akár többször egymás után. Ráadásul semmilyen garancia nincs arra, hogy az ötödik vagy tizedik válogatáson majd kiválasztják biztosan.

Aki közelebb lakik, aki több szabadidővel rendelkezik, szerencsésebb, de ez sem jelenti azt, hogy a kiválasztásnál előnyösebb helyzetben van. Akad olyan casting, ahol több száz emberből egyetlen egyet, vagy egyet sem választanak ki. Dobó Katát háromszáz lány közül választották ki A miniszter félrelép-hez. A többi kettőszázkilencvenkilenc lány vagy lógó orral kullogott haza, vagy megvonta a vállát, és azt mondta: mindegy, de legalább ezt is megpróbáltam. Ez a helyes hozzáállás! Nem mellre szívni semmit, nem elkészedni, csak tudomásul venni, hogy ez egy ilyen világ, egy ilyen pálya, egy ilyen szakma.

Akiket nem választanak ki, nem vesztesek, nem értéktelenebbek azoknál, akiket kiválasztottak, csak egyszerűen nem rájuk gondolt a fotós, a rendező, a megrendelő.

Castingokra kétféleképpen szoktak embereket hívni: vagy konkrét személyeket szeretnének megnézni az adott projecthez, amiről korábban már a modellügynökség adatbázisában lévő képek alapján döntöttek, vagy meghirdetnek egy olyan válogatást, ahol meghatározzák, milyen korú, milyen típusú, milyen karakterű emberekre van szükség, és ezen a megmérettetésen tényleg szívesen látnak bárkit.

Például: fogyókúra kapszulát bemutató reklámfilmhez keresnek 20 és 25 év közötti súlyfelesleggel küzdő fiúkat és lányokat – lehetőleg szép fogsorral, mert a reklámban mosolyogni is kell. A válogatás helye és ideje itt és itt, hozni ezt és ezt kell magaddal...

Nagyjából ennyi információ áll a rendelkezésünkre, amikor tudomást szerzünk a lehetőségéről. Felesleges megkérdezni, hogy hol lesz a forgatás, mit kell csinálni, mennyi pénzt lehet érte kapni, mert ne ezek legyenek a fő szempontok. Úgyis mindent meg lehet tudni idejében, nem kell a dolgok elébe sietni. Ráér mindezeket tisztázni, amikor már miénk a szerep. Ezen kívül úgysem ránk tartozik. Ha esélyesek vagyunk, úgyis megkérdeznék majd minél több részletet: ráérünk-e akkor, van-e valamilyen aggályunk, kikötésünk, és a többi...

Itt már el is érkeztem ahhoz a részhez, hogy leírjam, hogyan menjünk el egy castingra. Ha lehet, legyünk kipihentek, ne legyünk feszültek, frusztráltak, idegesek! Az esetleges magánéleti, vagy iskolai problémáinkra a legkevésbé sem kíváncsiak azok, akik válogatnak. Ráadásul egy nap reggeltől estig ötpercenként érkezik hozzájuk egy ember, úgyhogy néhány óra után már ők azok leginkább, akik fáradtak, éhesek és ingerültek – tisztelet a kivételnek.

A legjobb arcunkat kell mutatnunk, hiszen alig pár percünk van arra, hogy a többi tucatnyi jelentkezővel szemben meggyőzzük őket, igenis, mi vagyunk a legalkalmasabbak a fotózáson, a reklámfilmben, a kampányban, az óriásplakáton...

Belépéskor az első dolog, hogy érthetően, tisztán köszönjünk és mutatkozzunk be. Ne nézzünk csúnyán, ha ezt nem viszonzják, hiszen nekünk csak egyszer kell ezt megtenni, míg nekik már lehet, hogy ötvenedszer kellene. Az, hogy válasz nélkül marad ez, vagy csak mormognak valamit az orruk alatt, nem feltétlenül a bunkóság jele.

Legyünk csinosak, de ne kihívók. A túlzott rámenősség nem mindig jövedelmező taktika, sokakban még talán visszásságot is kelthet. Egy-egy túlzott dekoltázs, vagy túl csábos mosoly a visszájára is elsülhet. Ugyanez vonatkozik arra a végletre, ha túl komorak vagyunk, ha igénytelenül öltözünk fel, ha ápolatlan a külsőnk.

Csak akkor menjünk be, amikor hívnak, csak arra a kérdésre válaszoljunk, amit kérdeznek, csak azt tegyünk, amit kérnek – a fegyelem fontos dolog a munka során, ahol esetleg forint milliokról lehet szó az egész projectet illetően, így nem baj, sőt, egyenesen a legfontosabb, hogy jó benyomást keltsünk.

Vigyük magunkkal referenciáinkat, portfóliónkat, és tegyük le eléjük. Szükségtelen felhívni rá a figyelmet, netán kérni, hogy nézzék meg, ha érdekli őket, úgyis meg fogják tenni.

Ne kezdjünk dicsekedni, vagy ecsetelni korábbi érdemeinket, nem biztos, hogy bárkit is érdekel a jelenlévők közül.

Egy castingon általában a megrendelő, vagy a megrendelő képviselői, valamint a válogatást szervező modellügynökség képviselője van jelen. Van egy íratlan szabály, amit nem árt betartani: ha ügynökség hív minket a válogatásra, ne próbáljuk megkerülni, és a háta mögött szervezkedni, mert adott esetben ez is modell-karrierünk végét jelentheti. Amennyiben erre irányuló lépéseket maga a megrendelő tesz – például utánunk jön, és a folyosón elkéri a számunkat – utasítsuk el határozottan, de udvariasan! Irányítsuk őt a szervezőhöz! Lehet, hogy lemaradunk egy munkáról, de a becsületünk és a jó hírünk megmarad, ami többet ér. Többet ér akkor is, amikor a mai világban sajnos egyre kisebb értéke van a korrektségnek. Gondoljunk arra, hogy ez csapda is lehet, ahol éppen így próbálnak tesztelni, vagy gondoljunk arra, hogyan esne nekünk, ha a hátunk mögött próbálnának kijátszani minket.

Vannak olyan castingok, ahol a munka jellegétől függően különböző feladatokat kell elvégezni. Egy reklámfilm esetében például egy rövid szituációs játékra, vagy improvizációra kérnek fel. Nem kell megijedni attól, hogy többen is néznek, nem kell megijedni a feladat súlyától, csak ki kell egy kicsit kapcsolni, és a lehető legjobbat nyújtani. Játékként kell felfogni az egészet, és tenni a dolgodat. Ne állj neki szabadkozni, hogy ezt te nem tudod, nem értesz hozzá – ha tudjuk előre, hogy reklámfilmről van szó, számíthatunk rá, hogy beszélünk is kell, el kell játszanunk valamilyen kisebb szerepet. Nem érhet minket nagy meglepetés.

Van olyan válogatás, ahol táncolni kell egy percre zenére, mert mondjuk egy videoklippről van szó a munka során. Ezt a feladatot is meg lehet oldani.

A válogatások árnyoldalairól is ejtenék néhány szót, mert bizony olykor ilyenbe is belefuthatunk pályánk során. Van, amikor Interneten érkezik felhívás, vagy egy apróhirdetést olvasunk valamelyik ingyenes kiadványban, de mindegy is, hol látjuk a lehetőséget, nem ez a

legfontosabb. Előfordul, hogy a meghirdetett munka és a valóság szöges ellentétben áll egymással. Tegyük fel, hogy fehérnemű-katalógus fotózásához hívnak minket, de a helyszínen derül ki, hogy erotikus aktkról, táncos munkáról, vagy pornófilmről van szó. Ebben az esetben legjobb, amit tehetünk, hogy sarkon fordulunk, és távozunk. Megeshet, hogy próbálnak minket agítani, gyözködni, különböző összegeket ajánlva, hátha kötélnek állunk. Van is olyan eset, amikor egy-egy modell kísértésbe esik, és rábólint valamire. Valamire, amiből vagy csak az lesz, amire ígent mondott, vagy utána még többet ígérnek és még többet kérnek. Jobb az ilyen szituációkat elkerülni, mert nem sok jó származhat belőlük – tényleg leghatásosabb, ha az első pillanatban hátat fordítunk és otthagyjuk őket.

Tapasztaltam, milyen az, amikor lyukat próbálnak beszélni az ember hasába. Kísérőként voltam jelen egy megbeszélésen, ahol a modellt mindenáron aktfotózásra próbálták rábeszélni. Pedig határozottan kijelentette, hogy maximum fehérneműs fotózást vállal. A félórás beszélgetés során elhangzott minden, ami bevethető: a kedves gesztusok, az őszintének tűnő érdeklődés a problémák iránt, a közös ismeretségek felhozatala, példázás hasonló esetekkel, amikor a modell végül belátta, hogy ígent kell mondania, pénzüsszegek ígérete. Elhangzott olyan is – ezen már majdnem hangosan kacagtam –, hogy csak az lehet sikeres a divatszakmában, aki korábban már vetkőzött, mert így gátlástalanabb és nyíltabb, odaadóbb tud lenni minden munkán. A hab a tortán az volt, amikor még mindezt megfűszerezte azzal a kijelentéssel, hogy a pornós modellek lassan kiszorítják a ruhás modelleket a piacról, mert egy fagy reklámban sokkal jobban el tudják játszani a „finom fagyit nyalok”-szerepet.

Van, aki bedől ennek, van, aki nem. Nem baj az, ha elvállalunk bármit, de az ne hirtelen döntésből szülessen, ne a befolyásolás hatására, hanem alapos megfontolás után. Ezekről majd még szó lesz más fejezetben.

Tapasztaltam olyat is, hogy este nyolcra hirdettek castingot, és nem egy modellügynökség irodájába, hanem egy szállodába vagy egy kávézóba – ez már eleve gyanús. Kilencvenkilenc százalék, hogy este hat után már nem nagyon kezdődnek normális válogatások. Ráadásul

sok esetben ezek nem is valódi munkákról szólnak, hanem inkább arról, hogy valaki így akar ismerkedni, és valójában nincs is munka, vagy igazi modellügynökség a háttérben.

A kis intermezzo után térjünk vissza még néhány gondolat erejéig a becsapós castingokhoz. Vannak olyan válogatások is, ahol gyanúsán sok dolgot kérnek tőlünk – különösen vonatkozik ez a kissé erotikusabb jellegű munkákhoz. Például: nem csoda, ha bután nézünk egy olyan válogatáson, ami fehérneműs fotózásról szól, mégis azt kérik, hogy vetkőzzünk le teljesen. Vagy egy bikinis fotózás válogatásán egy óra alatt már a kétszázadik fotót készítik rólam fehérneműben, pedig ott vannak az ilyen típusú profi képeim. Ezek mindenképpen gyanú-ébresztő dolgok, legyünk hát résen. Főleg, ha ezek után még alá is akarnak olyasmi papírt íratni velünk, hogy a válogatáson készül próbafelvételeket ők tetszés szerint használhatják ilyen vagy olyan célokra, amelynek látszólag az a lényege, hogy munkához juttassanak, valójában azonban nem biztos, hogy így is van.

Bármilyen válogatásra hívhatunk magunkkal kísérőt, ez még jól is jöhet az utóbb felsorolt eseteknél, különösen, ha az illető tekintélyt parancsoló és határozott. Azonban túlbuzgó se legyen, mert azzal többet árthat, mint amennyit használna a jelenléte.

Kevés olyan modell van, aki minden válogatáson sikeresen szerepelt. Pontosabban fogalmazva: nincs olyan modell, akít minden válogatáson kiválasztanak minden munkára. Ilyen nem létezik. Még nagynevű modellek is bizony megélnék kudarcokat, ráadásul olykor névtelen, kezdő modellek ütik ki őket a nyeregből. Megint csak a Tankcsapda szövege jut eszembe: „Minden nőnél van jobb nő, minden bajnok legyőzhető”.

A kiválasztásról, vagy a ki nem választásról többnyire nem a helyszínen értesítenek, hiszen ez sok esetben képtelenség is lenne. Mérlegelni kell a látottakat, van amikor egy casting nem is elegendő ahhoz, hogy mindenkit megnézzenek. Van, amikor egy-egy nagyobb volumenű munkához hónapokon át keresik a megfelelő személyt. Ha kellünk, úgyis szólni fognak, kár kétnaponta telefonálgatni az ügynökséghez, hogy kiválasztottak-e. Úgyis mi leszünk az elsők, akik tudomást szereznek róla.

6. Modellmunkák fajtái a fotózástól a reklámfilmeken át a hostesskedésig és go-go táncig

Arról már szó esett, hogy modellt lenni két dolog miatt kezdenek a fiúk és a lányok, bár e kettő nem is igazán választható el egymástól. Egyrészt fontos a dicsőség, az önbizalom-növelés, a kissé túltengő magamutogatási vágy kiélése, és nem utolsósorban a pénz. Mennyit lehet ezzel keresni? – teszik fel gyakran a kérdést kezdő, vagy pályájuk elején álló modellek. Ebben a fejezetben próbáltam csoportosítani azt, milyen fajta munkák léteznek, és hozzávetőlegesen milyen honoráriumokat szoktak kifizetni ezekért a munkákért a megrendelők. Ezt a témát két külön részben tárgyalom, mert úgy gondolom, hogy ketté kell választani azokat a munka-típusokat, amelyeket bárki elvégezhet, és azokat a munkákat, amelyeket csak és kizárólag a 18. évüket betöltött modellek vállalhatnak el. Azokat a lehetőségeket a következők részben tárgyaljuk.

A fotózás a legáltalánosabb munka ebben a szakmában. Ez azonban elég széles skálán mozog, ebből kifolyólag az érte járó honorárium is tág határok között van. Vannak ingyen-munkák, és vannak olyanok, amelyek komoly pénzeket hozhatnak a modelleknek. Ez utóbbiak csoportjába főleg azok a munkák tartoznak, amelyek megrendelői nagyobb költségvetéssel rendelkező cégek, amelyek akár milliókat is kifizetnek egy-egy project kedvéért. Persze ezeket a milliókat nem mind a modellek kapják, hiszen a költségvetés a tervezet, vagy kampány egészére vonatkozik. Óriási divatvégek, vagy mamut-vállalatok kampányai szoktak ilyenek lenni. Mondjuk egy olajtársaság (Shell, Mol, stb), vagy egy-egy üdítő cég (Coca-Cola, Pepsi), telefontársaság (Pannon, T-mobil, Vodafon) hirdet meg bizonyos ideig tartó kampányt, és kiválasztanak hozzá egy-két személyt vagy arcot, akik eztán óriásplakátokról, magazinok oldalairól, a cég kirendeltségeinek falairól, a cég kiadványainak lapjairól – és még sorolhatnánk – mosolyognak ránk heteken vagy hónapokon keresztül. Ritka az, amikor egy arc éveken keresztül képviseli az adott céget. Mint mindenben, itt is törvényszerű a rendszeres megújulás. Ezek honoráriumai elérheti a több százezer forintot is, amelyet vagy egy

összegeben, vagy a kampány ideje alatt havi juttatásként biztosítanak. Ilyen munkát megszerezni nagyon jó dolog, nyilván ezt nem kell különösebben ecsetelni. Ebben az a jó, hogy nem mindig ismert sportolókra, színészekre, modellekre, sztárookra van szükség, ha az elképzelés olyan, akkor teljesen ismeretlen arcot választanak. Ez lehet fiatal, idős, férfi, nő – attól függ, mi a reklámkampány célja. Kétségtelen tény, hogy ilyesfajta munka ritkán adódik, és nagyon szerencsésnek kell lennie az illetőnek, hogy őt válasszák ki.

Itt még kell egy kis kitérőt tennem arra vonatkozóan, hogyan működnek ezek a kampányok. A nagy cégek projectjeit nem maguk a cégek bonyolítják le önállóan. Többnyire bevonják azokat a reklámügynökségeket, akikkel amúgy is dolgoztatnak. A szükséges teendőket ezután a reklámügynökség szakemberei végzik el. Felveszik a kapcsolatot a modellügynökségekkel, a fotósokkal – a kampány mindazon szereplőivel, akik a munkában részt vesznek. Miután minden részlet összeállt, elkezdik a munkát, és megszületik a végeredmény. Kár tehát bekopogni mondjuk a Coca-Cola Magyarország igazgatóságára, hogy szeretnék én a reklám arc lenni, mert ez nem így működik.

A fotós munkák nem csak az órásplakátok és mamut cégek lehetőségeiből állnak, vannak katalógus-fotózások, amikor egy-egy divatcég készítteti a következő kollekciónak prospektusát. Ezekbe tényleg bárki bekerülhet, és a cég méretétől függően ilyen munkáknál is lehet akár több százezer forintot is keresni. A kisebb cégek természetesen kisebb költségvetéssel dolgoznak a pár tízezer forinttól egészen odáig, hogy a modell nem kap pénzt, de mondjuk választhat egy-két fürdőruhát, vagy bármilyen terméket, amit a cég gyárt és forgalmaz.

Sosem kötelező elfogadnunk semmi olyan munkát, amivel kapcsolatosan korábban nem írtunk alá szerződést.

Magazinok és újságok tekintetében többféle megoldás létezik. Tudni kell, hogy az Internet megjelenésével és rohamléptekben történő elterjedésével a lap-piac erőteljes átalakuláson megy keresztül. A nyomtatott sajtó termékeinek példányszámai az utóbbi időben drasztikusan csökkennek, így lapok bukkannak fel a semmiből, és tűnnek el végleg a sülyesztőben. De vannak nagyhírű lapok is, amelyek

bizony, hiába tekintenek vissza több évtizedes múltra, a túlélésért küzdenek. Ez meg is látszik azon, hogy milyen költségvetéssel dolgoznak. Régebben nagyobb biztonsággal fizettek ki borsosabb összegeket modelleknek a bennük való megjelenésért, ma már többször is meggondolják, mit tegyenek, azaz, kit tegyenek a címlapra, a belső oldalakra – és főleg mennyiért.

Ismeretlen modelleknek nem nagyon szeretnek fizetni, hiszen nem velük tudják jól eladni a lapot. Ráadásul azt mondják, ez a modellnek is jó referencia, még ha ingyen kerül be, akkor is. És természetesen nem egy modell el is vállalja, hogy ezekkel a kondíciókkal szerepeljen mondjuk egy nívósabb lapban. Sőt, olyanról is hallottam, hogy a modell milliomos barátja még fizetett is azért, hogy kedvese efféle módon jusson sikerhez. Az egyéb módzatokról pedig nem óhajtok írni, mindenki sejtí úgy is, miről lehet szó.

Persze ez utóbbival jobb, ha vigyázunk, mert nem csak fotósoknál, nem csak modellügynökségeknél létezik a fűt-fát megígérünk, ha ezt meg azt megteszed itt és most, hanem egyéb helyeken is – gyakorlatilag mindenütt, ahol nagy a tét. Nem érdemes bedőlni szóban tett ígéreteknek, mert megvalósulásának hiányában úgysem lesz kinél reklamálni, hiszen semmiféle biztosítékot nem kaptunk. Jobb, ha az ember nem a saját kárán tanul, nem kifizetődő naivnak lenni.

A magazinok ugyanakkor szívesen fizetnek ismert színészeknek, színésznőknek, énekeseknek, és a többi, hiszen az ő bemutatásuk és megmutatásuk által remélik a nagyobb eladási példányszámot.

Az utóbbi időben, a digitális technika elterjedésével a fotózás költségei gyakorlatilag a nullára redukálódtak. Természetesen egy jobb gép megvásárlása most sem olcsó multság, de már nem kell filmre, előhívásra, képkidolgozásra költeni. Elég a memóriakártyáról számítógépre tölteni a képeket, és máris megoldottunk minden problémát – és ez egy fillérünkbe sem kerül. Ennek köszönhetően egyre többen vágnak bele hobbyból a fotózásba, amelynek egyik ágazata az emberábrázolás. Hétköznapi nyelven fogalmazva: sokan szeretnek csinos lányokat fotózni csak úgy önmaguk örömére.

A hobby-fotósok vagy nagyon keveset tudnak fizetni, vagy egyáltalán nem is akarnak fizetni a modelleknek. Ez utóbbi esetben gyakran hangoztatják azon álláspontjukat, miszerint a modell is jól jár, hiszen ingyen megkapja a képeit cserébe. Ez nem mindig jó üzlet a modelleknek, hiszen nem lehet meggyőződve arról, hogy azokkal a képekkel kezdeni is tudna utána bármit, és nem biztos, hogy kifizetődő az idejét erre áldozni. Ráadásul, ha túl sok fotóssal dolgozunk ingyen, és ennek híre megy, mindemellett jobb rosszabb képeink elárasztják a netet, nem biztos, hogy a későbbiek során ez pozitív hatással lesz karrierünkre.

Ha ilyen munkára készülünk, több úgynevezett elővigyázatossági intézkedést sem árt foganatosítanunk. Sajnos nem minden esetben a fotózás a célja az ilyen jellegű munkakapcsolatoknak, lehet, hogy az adott illető leginkább ismerkedni, csajozni szeretne ily módon. Hasznos, ha a fotóssal előzőleg személyesen is találkozunk, esetleg megnézzük a helyszínt, ahol dolgozni szeretne velünk. Nem baj, ha elkísér egy barát, egy barátnő, szülő, testvér. Ragaszkodjunk kitartóan ahhoz, hogy csak a megbeszélt típusú munkákat vállaljuk. Ne akarja öt perc után lekönnyörögni a bugyinkat, miután már tisztáztuk, hogy maximum fehérneműs képekről lehet szó. Ha lehet, ne fogadjunk el alkoholt, bármilyen kedvesen is kínálja az illető – nem biztos, hogy gátlásaink kisebb-nagyobb mértékű levetkőzésének olyan eredménye születik, amelyet másnap józanul (vagy másnaposan) is elfogadhatónak tartunk. Minden esetben tisztázzuk, hogy az elkészült képeknek mi lesz a sorsa, milyen felhasználásra kerülnek. Erről nem árt egy kétoldalú megállapodást is kötni, amelynek egyik példánya nekünk jár.

Számtalan variációt és lehetőséget fel lehetne sorolni még a fotós-munkákkal kapcsolatosan, de úgy érzem, a fő csapásirányokat körbejártam, ezekből már lehet felvérteződni, tanulni és előre lépni.

A modell munkák másik nagy csoportját alkotják azok a munkák, amelyek nem állóképekről, hanem mozgó képekről szólnak. Hogy világosabban fogalmazzak, ide sorolandók a reklámfilmek, videoklippek, játékfilmek (mozi- és tévéfilmek), de tágabb értelemben

véve ide sorolhatjuk a statisztamunkákat is, amikor talán nem is látszunk a produkcióban (Mónika-show közönsége, és a többi).

A válogatás ezekhez a produkciókhoz hasonlóképpen zajlik, mint egyéb más munkák esetében, de itt már olykor színészi képességekre is szükség van. Ha egy klipben, vagy egy reklámban el kell játszani egy szerepet, szükség van hozzá némi tehetségre. Reklámfilmek esetében egyébként előszeretettel alkalmaznak ismeretlenebb színészeket és színésznőket, hiszen a produkció alkotói az ő esetükben nagyobb biztonsággal lehetnek biztosak abban, hogy az illető valóban képes eljátszani a rá rótt szerepet. Egy-egy fél perces reklám forgatása így is óráig, vagy akár napokig is eltarthat. Fizetés tekintetében vetekedhet a fentebb leírt óriás-plakát vagy nagyobb project árával. Abban azonban biztosak lehetünk, hogy a reklámfilm általában tényleg jól fizet.

Sok külföldi filmes cég keres a reklámokhoz itthon szereplőket. Ezeket vagy idehaza, vagy külföldön forgatják, és szintén jó pénzt fizetnek érte. Azok a modellügynökségek, akik jó kapcsolatokat ápolnak ilyesfajta hazai és külföldi filmgyártókkal, rendszeresen hívják castingokra modelljeiket. Ezért is célszerű minél több ügynökséghez bejelentkezni. Amennyiben adott ügynökség szervez nekünk munkát, amely elvégzése nem idehaza, hanem külföldön történik, akkor a modellügynökségnek kell vállalnia a felelősséget is minden részlet miatt. Ilyen esetekben a megrendelő állja az utazás, a szállás, az ellátás költségeit, illetve a honoráriumot is tőlük kapjuk a munkáért. Ez a pénz vagy az ügynökségen keresztül jön, és akkor a közvetítői jutalékot az ügynökség már eleve leveszi, vagy mi kapjuk meg külföldön, és eztán kell leadnunk a megfelelő, és előre megbeszélte százalékot az ügynökségnek. A harmadik eset, amikor a megrendelő külön fizet nekünk és az ügynökségnek is – ez a leg tisztább eset, mert így nem adódhat félreértés.

Ebben az esetben is mindig ragaszkodjunk írott szerződéshez, amelyet ne csak mi nézzünk át, hanem hozzáértő ember is. Nagy pénzek esetében inkább fizessünk ki valamennyit egy jogásznak vagy ügyvédnek tanácsadásért, minthogy pórul járjunk.

Még ejtsünk szót a videoklippekről. Ezekben lehet komolyabb szerepet kapni, de lehet, hogy csak táncolni kell a háttérben. A feladat mindig időben kiderül, és az is, hogy fizetnek érte vagy sem. Az adott előadó vagy együttes rajongói általában örömmel vállalják még az ingyen szereplést is, hiszen jó bulinak tartják amúgy is, ha szerepelhetnek egy klippben. De tudok olyan klipp-forgatásról is, amely egy néhány napos tengerparti bulizás keretében zajlott. A modellek itt sem kaptak fizetést, de pénzükbe sem került a móka. Ki-ki maga döntse el, miért vállal el egy megbízást. Csak a buli kedvéért, vagy csak honoráriumért cserébe.

A munkák utáni fizetésért cserébe vagy tudunk számlát adni, vagy nem. Ezt nem szokták megkövetelni, többnyire az ügynökség rendezi ezt a részét a dolognak. Ha a munkánk nem ügynökségen keresztül szerveződik, akkor a megbízó előzetes egyeztetés után úgy rendezi a bérünket, hogy abból már ő befizeti a szükséges járulékokat. Természetesen a munka megkezdése előtt ezt sem árt tisztázni, nehogy meglepetés érjen minket. Tétélezzük fel, számítunk egy bizonyos összegre, de csak utólag derül ki, hogy azt még különböző levonások (ÁFA, TB, stb.) terhelik.

A divatbemutatók és kifutók világáról már tettem említést korábban. Ritka az, amikor külsősök bevalogatásával keresnek divatbemutatókhoz modelleket. Mivel számtalan iskola és tanfolyam működik, inkább őket keresik meg ebben a témában. Vagy az adott ügynökség saját modelljei közül választ ilyen jellegű munkákhoz embereket. Idehaza is sokszor hallunk arról, hogy divatbemutató lesz itt vagy ott. Ezek között vannak színvonalas és kevésbé színvonalas produkciók. Javasolom, ha nem akarunk kellemetlen helyzetbe kerülni, inkább ne vegyünk részt olyan eseményen aktív szereplőként, amiről már a szervezés során látszik, hogy ciki lesz. Ez minden munkára vonatkozik – a pénz nem minden, a jó hírünk is legalább akkora értéket – ha nem nagyobbat – képvisel. Arra azonban ügyeljünk, ha elvállaltunk egy munkát, vagy idejében lépünk vissza, amikor még tudnak helyettünk mást keresni, vagy lelkiismeretesen csináljuk végig. Ha kellően tájékozódunk előre a részletekről, akkor módunkban áll

mérlegelni a lehetőségeket, így döntésünk biztosan nem lesz hibás – főleg, ha szakember véleményét is kikérjük.

Tanácsért bármikor fordulhatunk, és forduljunk is azokhoz az emberekhez, akik értenek a szakmához, rálátásuk van több dologra, és véleményük mérvadó lehet, de mindenképpen megfontolandó. Ez is minden munkára igaz.

Idehaza nem lehet nagyon nagy pénzeket keresni divatbemutatókon, az efféle munkák fellegvára inkább Milánó, Párizs, esetleg London, New York, Tokió. A verseny nagy. Odáig eljutni azonban nem egyszerű – nem is lehetetlen –, de az tény, hogy nagyon sok kritériumnak meg kell felelni. Bizonyos magasság, alkat – a szabályok szigorúak.

Ha nemzetközi munkákat szeretnénk, nagyon fontos a nyelvtudás! Ha nem rendelkezünk legalább egy alapfokú angol-nyelv ismerettel, jobb, ha neki sem indulunk a nagyvilágnak. Sőt, az alapfok még kevés is, minimum közép szinten kell angolul beszélni ahhoz, hogy ne adjanak el egy zsák krumpliért, vagy megértsünk mindent, amit közölni szeretnének velünk. Vagy mi megértessük magunkat. Az angol nyelvet mindenütt megértik a világon, bárhová megyünk. Nem baj, ha tudunk németül, olaszul – ezekben az országokban különösen nem, de az angolt még ezeken a helyeken is megértik. Arról nem is beszélve, hogy e tudásunknak az élet egyéb területein is hasznát vesszük.

Nem áll távol a modell-munkáktól a hostesskedés sem. Ennek is különböző fajtái vannak, de vannak vonásai, amelyek mindre jellemzők: udvariasnak, csinosnak, mosolygósnak és kedvesnek kell lenni. Akár egy rendezvényen osztogatjuk a szórólapokat, akár egy kiállítási standon fogadjuk a látogatókat, akár egy parti bejáratánál igazítjuk útba a vendégeket, akár egy áruházban kóstoltatjuk a vásárlókat. Sokan nem szeretik ezt a típusú munkát, mert van, amikor egész nap ácsorogni kell, az órabér nem nagy (500-1000 forint között és körül mozog), és nem is mindenki elég türelmes ahhoz, órákon át számára bugyutának tűnő kérdésekre válaszolgasson, vagy elmondja ugyanazt százszor egymás után.

Sokan főiskola, egyetem mellett szokták ezt a munkát végezni, amolyan ösztöndíj-kiegészítés végett. A hostesseket kifejezetten hostess-ügynökségek szokták kiközvetíteni munkákhoz, de az erre szakosodott diák-szövetségek is foglalkoznak ilyennel.

Sajnos sok olyan történettel találkoztam, amikor az amúgy megbízhatónak tűnő cég késve utalja a fizetést, különböző levonásokat eszközöl ilyen-olyan okokra hivatkozva. Ezeket is érdemes idejekorán tisztázni, hogy teljes mértékben tisztába legyünk a feltételekkel, mielőtt elvállalunk egy munkát.

Ha jobban belegondolunk, hogy például egy egyhetes kiállítás minden napján tíz órát kell dolgoznunk, akkor felmérhetjük, hogy ez mennyi befektetéssel jár a részünkről, és mennyi hozama van. Csak akkor vállaljunk el ilyen munkákat, ha biztosak vagyunk benne, hogy teljes egészében vállalni tudjuk a ránk szabott feladatokat.

Még egy jó tanács: aki hostesskedni szeretne, ha még nem tette, mindenképpen bővítsé ruhatárát elegánsabb holmikkal is. Gondolok itt blúzokra, kosztümre. Kellhet bizonyos munkák során. Igaz, vannak olyan munkák is, amikor a megbízó biztosítja az öltözéket a megbízás idejére – ha aláírtuk, hogy vállaljuk, akkor utólag, vagy munka közben már nem kezdünk variálni és vacilálni, vagy fel nem venni az öltözetet, mert végső soron az is előfordulhat, hogy nem fizetnek ki bennünket, hiszen szerződést szegtünk.

Szórakozóhelyeken országszerte, illetve világszerte elterjedt szokás, hogy go-go táncosokat alkalmaznak. Feladatuk, hogy fokozzák a hangulatot, kellemes látványt nyújtsanak, vagyis növeljék az adott hely színvonalát. Táncosnak lenni nem könnyű, mert kell hozzá jó külső, állóképesség, megbízhatóság. A képzettség nem fontos, a szórakozóhelyek tulajdonosai úgysem az alapján döntenek egy-egy táncos alkalmazása mellett, hogy az illetőnek van-e papírja vagy nincs, hanem megnézik tánc közben, aztán vagy tetszik, amit látnak, vagy nem.

Táncosként 18 éves kor alatt is lehet dolgozni, de szülői hozzájárulás itt sem árt, és ha még iskolába járunk, nem biztos, hogy jót tesz nekünk az éjszakázás. Hozzávetőleg egy-egy péntek-szombat

estéért 5 és 20 ezer forint közötti összeget lehet megkeresni éjszakánként, ami zsebpénz kiegészítésnek nem rossz, de állandó fizetésnek kevés. Igaz, ha a hét éjszakából négyet, ötöt végigtáncolunk, a végeredmény akár kielégítő is lehet havi szintre felszorozva. A fizetésről mindig a szórakozóhely tulajdonosa vagy főnöke dönt, velük kell megállapodni.

A táncos munkák lehetnek egész évben működő lehetőségek, vagy szezonálisak is: csak nyáron nyitva tartó szórakozó helyeken, vagy a Balatonnál működő diszkók esetében. Az alkalmankénti lehetőségek közül népszerű nyaranta a Budapest Parádén végiggördülő kamionokon táncos munkát vállalni. Furcsa helyzet van ezzel kapcsolatosan, hiszen van olyan kamion, ahol nekünk kell fizetnünk azért, hogy táncolhassunk, bulizhassunk a „fedélzeten” – mintha belépőt váltanánk. És van olyan cég, amelyik megfizeti a táncosokat, amiért végigbulizzák a délutánt és az estét. Ez ugyanolyan, mint a fotózás: van, hogy mi fizetünk a fotósnak, hogy profi képeket készítsen rólunk, és van, hogy ő fizet nekünk azért, hogy fotózhasson minket. Kinek van nagyobb szüksége a másik munkájára... Kamionon hallomásom szerint a legmagasabb összeg, amit halandó táncos lánynak kifizettek, úgy tudom harmincezer forint volt, de ennél inkább alacsonyabb összegek jöhettek szóba.

7. 18+ munkák – a vagy szigorúan nagykorúaknak!

Könyvünk egyik legkényesebb részéhez érkeztünk több okból is. Az erotikusabb töltetű munkák (hogy finoman fogalmazzak), mindig kényes témák, hiszen sok ember részről váltanak ki ellenszenvet, tiltakozást. Már szinte hallom is, hogy tömegek tiltakoznak: a sztriptíz vagy a pornó nem modell-munka, ne keverjem össze a dolgokat, mert semmi jó nem sül ki belőle. Félreértik, azonosítják valamennyi szereplőt, és ettől szeretnének elhatárolódni. És igazuk is van azoknak, akik úgymond csak „tisztességes” modell-munkákat vállalnak, és erkölcsi beállítottságuk mereven tiltakozik a sikamlósabb dolgokkal szemben. Ráadásul ezt a könyvet nem csupán érett és tapasztalt

modell-palántáknak, vagy modelleknek, nem csak a szakmának szánom, de gyerekes anyukáknak és apukáknak, kiskorúaknak. Ugyanakkor azt gondolom, hiba lenne, ha szemet hunynánk a téma felett, mert igenis beszélni kell róla. Nem azért, hogy reklámot csináljunk neki, hiszen a magazinoknak, tévének, videoklippeknek, filmeknek és Internetnek köszönhetően amúgy is majdnem mindenhol ez folyik, hanem azért, hogy a helyükre kerüljenek dolgok, amik a levegőben lógnak talán. Muszáj érinteni a témát, hiszen minden gyerek felnő egyszer, valamint minden modellkedéssel foglalkozó belefuthat olyan csapdába, amelyeket talán elkerülhet, ha tud róluk, és felismeri őket. Nem szabad struccpolitikát folytatni, homokba dugni a fejünket, mert az még úgysem eredményezné azt, hogy akkor ez nem létezik. Igenis létezik, kell erről írni-beszélni. És jobb korán, mint későn. Az igazságot elhallgatni vétek, és én véteknek tartanám ezt a fejezetet kihagyni a könyvemből.

A biztonság kedvéért képzeletben kiteszek ide egy 18-as számot pirossal bekarikázva, mint a tévé alsó sarkában is szokás, és most figyelmeztetem az olvasót, hogy ez a karika egészen a következő rész elejéig itt lebeg a lapok felett. Vagyis most még lehet gyorsan továbbugrani a nyolcadik részre.

Szerintem nagyon kevés olyan modell van ebben az országban, aki ne kapott volna ilyen-olyan helyekről ajánlatot aktfotózásra. Legyen az illető akár 15 éves, akár 25. Elsősorban lányokra gondolok, ők jóval keresettebbek ebben a témában. És igen, nem elírás történt, valóban 15-öt írtam oda, de írhattam volna akár 13-at is. A törvény ugyan bünteti, hogy kiskorúakról erotikus vagy pornográf felvételek készüljenek, de sajnos vannak olyanok, akiket ez vagy cseppet sem zavar, vagy fogalmuk sincs arról, hogy az, akinek az ajánlatot küldte, még a 14-et sem töltötte be, nemhogy a 18-at. Nem mintha védeni, vagy vádolni akarnék bárkit is, de tény, hogy olyan világban élünk, ami bizony sok tekintetben a feje tetején áll. Biztosan mindannyian találkoztunk már olyan 13 éves lánnyal, aki az arcára kent festékek, a szolárium, és az ide-oda beszúrt piercingeknek és egyéb furfangosságoknak köszönhetően legalább 18 évesnek nézett ki. Igaz,

ez fordítva is igaz néhány esetben, amikor egy 22 éves lány olyannyira kislányos, hogy nem mondanánk többnek 16-nál – hozzáteszem, ez utóbbi szerintem a szerencsésebb.

Manapság, amikor a tévé, és a magazinok diktálják a helyest, a helytelent, amikor a média formálja a közízlést, bizony ne csodálkozzunk, hogy az ennyire eltorzul. A lányok példaként és példaképként látják a videoklippek sztárjait, a valóság- és kibeszélő-show-k szereplőit, a pornósztárnőkből közkedvelt közszereplőkké avanszálódott csinibabákat, így nem csoda, ha maguk is próbálnak a nyomdokaikba lépni és azonosulni velük. A rendszerváltás óta eltelt alig két évtized alatt az anno még csak itt-ott kivillanó leplezett erotikából észrevétlen módon jutottunk el a kendőzetlen és nyílt szexualitásig. Akin túl sok ruha van, már nem is érdekes, akiről nem kering valamilyen zaftos történet, szinte már szóra sem érdemes. Nap mint nap kiderülnek új hírek, ki kivel vagy kikkel bújt ágyba, ki lett nagyobb sztár a másíknál, csak mert többet vállalt be – a bulvársajtó szenzációkra éhes dolgozói egymást túlcitálva igyekeznek döntögetni saját nagytmondó rekordjaikat. Ezt a témát lehetne tovább ragozni, de nem érdemes. Csak érzékeltetni szerettem volna e néhány sorral, hogy mi az a milió, mi az a közeg, amelyben működik ez a szakma, amelynek kellős közepén ott áll a modellvilág annak valamennyi szereplőjével, szépségével és csúfságával egyetemben.

Hogy kinek mi a kevés, és mi a sok, ki-ki maga döntse el, de tény, hogy az erotikusabb tartalmú munkák között is vannak különbségek. Óriási különbségek. Van, akit egy fehérneműs fotó is aggaszt, van, akit egy kőkemény pornófelvétel sem zavar. Egy-két dologban azonban biztosak lehetünk: amikor olyan munkára kérik, csábítják a modelleket, amelynek következményeit még maga nem igazán tudja felmérni – fiatal korából kifolyólag –, az bizony több, mint nem szép dolog. Vagyis például a gyermekpornográfia nem azért ítélandó el, mert a rajta szereplő még csak annyi idős, amennyi, hiszen fizikai értelemben lehet egy 13 éves gyerek is fejlett annyira, hogy testileg semmilyen károsodás nem éri, de lelkiileg és felelősség-érzet szempontjából még egyáltalán nem mondanám annak. Gondolom, ezt sem igazán kell ecsetelni, a dolog önmagáért beszél.

A világ pedofil – hangzik el gyakran a megbélyegző kijelentés. Én ezt nem merném általánosságban értelmezni, hiszen az, hogy hallunk egy-két esetről, ami negatív – még akkor is, ha szinte kéthavonta pattan ki egy-egy botrány –, még nem jelenti azt, hogy ez a veszély minden téren és mindenkinél fennáll.

Ugorjunk is tovább a normális talajra, vagyis a 18 év felett vállalható munkákra. Amikor már nincs rajtunk ruha, annak az esetnek vannak szolidabb változatai is. Manapság senki nem hökken meg egy strandon azon, ha félmeztelen nő jön velünk szembe, vagy hever egy törölközőn. A fedetlen női keblek látványa szinte hétköznapivá vált, így ez már a modelleknek sem mindig okoz problémát. Persze számtalan sztár modell létezik, akiknek még soha nem láttuk a mellét sehol. Érdekes lenne egy listát csinálni ismert nőkről és lányokról, ki az, aki már megmutatta valamilyét itt-ott, és ki az, aki még sosem – és nem is fogja. Azért szép szám jönne ki.

A felnőtteknek szóló munkáknál még fontosabb, hogy előre tisztázzuk, és kikössük, mi az, amit vállalunk, mi az, amit nem. Vagyis amikor elmegyünk egy félakt fotózásra, előre tisztázzuk, hogy levesszük ugyan a felsőnket, de eltakarjuk kézzel, szeretnénk egy átlátszó kendőt. Vagy levesszük ugyan a felsőnket, de a bugyi marad. És az mindenképpen marad, akkor is, ha közben toronyórát ígérnek lánccal, meg több százezer forintos szerződést. Hiába fenyegetnek azzal, hogy így nem jutok előbbre, legyünk hajlíthatatlanok. Mert ha valakinek sikerül fél óra alatt leimádkoznia a bugyinkat, megérzi, hogy befolyásolhatók vagyunk, és talán újabb fél óra múlva már olyasmire is megpróbál majd rávenni, ami távol áll tőlünk.

A határozottság mindenképpen fontos és előnyös tulajdonság, sosem szabad elfelednünk, hogy végső soron mi döntünk arról, mit vállalunk és mit nem! Ha valamit elvállalunk, azt csak alapos megfontolás és biztos akarat után tegyünk, a hirtelen döntések nem mindig tűnnek jónak utólag is. Rossz érzés másnap megbánni valamit, mert az elkövetett tettek már megmásíthatatlanok.

A félakt munkák egyik újabban elterjedt válfaja a testfestés. Érdekessége az, hogy sok esetben tényleg olyan, mintha lenne valami a modellen, miközben a tekintetünk és a meztelen valóság között csak

egy vékony, színes festékréteg lapul. Rendezvényeken, gyorsulási versenyeken, szórakozóhelyeken előszeretettel alkalmazzák ezt a megoldást, hiszen a modell ugye úgy jelenik meg, mint a legkisebb lány a népmesében, aki vitt is ajándékot, meg nem is a királynak. Gyalog is ment, meg nem is... A testfestett alak meztelen is, meg nem is. Látszik is a cici, meg nem is. A forma megmutatkozik, de arról elvonja a figyelmet a nonfiguratív mintázat, vagy a kifejezetten határozott témát megmutató embléma, logó, felirat. Az Internet tele van ilyesfajta képekkel.

Amikor elvállalunk egy félakt- vagy akt-fotózást, mérlegeljük mindig. Mit szólna ehhez a barátunk, hogyan vélekednek a szüleink, ismerőseink? Való igaz, hogy a törvények szerint 18 éves kora után mindenki önmaga szabja meg saját életének folyását és döntéseit, de tudnunk kell, hogy nagyon sok döntésünkkel bánthatunk meg másokat, talán éppen szeretteinket. Ezt érdemes előre tisztázni, még akkor is, ha nem szólnak bele.

Aktfotó és aktfotó között is vannak óriási különbségek. Egy művészi akt, ahol a fotós játszik a fényekkel, a színekkel, a beállításokkal a nagy többség számára ma már elfogadható. Az emberi test tényleg gyönyörű is tud lenni, csak jól kell ábrázolni. Világhírű festők is ezt tették évszázadok során, és lám, senki nem kövezi meg őket – vagyis a nevüket – emiatt. A mezsgye nagyon keskeny a művészi kifejezés és az úgynevezett közönségesség között. Vannak erre megfelelően megfogalmazott definíciók is, amelyek tudományosan magyarázzák a különbségeket, de ettől most eltekintenek.

Aktfotó készülhet úgy, hogy látszik a modellen, hogy meztelen, mégsem látszanak az intim részek. Olyan művészi akt is készülhet, amelyen még az intim részek is látszanak a maguk valóságában, mégsem mondjuk rájuk, hogy csúnyák, vagy pornográfok.

A nem művészi aktok, vagyis az erotikus aktok ott kezdődnek, amikor a pózok már nyitottabbak, az ábrázolás sokkal inkább lényegre törő, a képek középpontjában inkább az intim részek állnak, mint a teljes test vagy az alak.

Milyen összegeket fizetnek egy-egy félakt- vagy akt-munkáért? Ahogy az eddig felsorolt munkák esetében nem volt konkrétan

meghatározható összeg, itt sem lehet kijelenteni pontos számmal, mi mennyit ér. A modell-szakma néha olyan, mint egy arab piac, ahol alkudozni szinte kötelező. Nagyrészt persze ez kétféleképpen működik: vagy ajánlanak egy konkrét összeget egy konkrét munkára, vagy megkérdik, mennyiért vállaljuk ezt vagy azt. Nem érdemes olcsón adnunk magunkat, még akkor sem, ha éppen megszorultunk anyagilag – ez meg főleg ne legyen szempont, hiszen megbánhatjuk. Ráadásul, ha egyszer elvállalunk egy aktfotózást potom összegért, később, ha akarnánk sem nagyon fognak többet fizetni. Ha egyszer elvállaltunk egy aktfotózást, akkor lehet, később már nem akarnak minket ruhában vagy fehérneműben fotózni. Találkoztam olyan modellel, aki panasolta, hogy ezentúl szeretne kissé szolidabb munkákat vállalni, de nem hívják, mert mindenki már csak meztelenül akarja fotózni. Ezért is fontos átgondolni, mit, mikor, hol, miért csinálunk, és hogy mi az a maximum, amit bevállalunk nyugodt lelkiismerettel.

Csak általánosságokat tudok mondani aktok tekintetében. Vannak, akik 5-10 ezer forintért megmutatják mindenüket, de vannak olyanok is, akik aktfotózással 40-50, vagy akár 80-100 ezer forintnak megfelelő összegeket keresnek egy-egy munkával. Ez mindig attól függ, ki a megrendelő, mennyi képet készít, mi a célja a képekkel, fel akarja-e használni nyilvánosan, vagy csak magának készíti, hol jelenik meg, ha megjelenik, mennyire merészek a képek – és a többi, és a többi. Nem lehet fix árat kijelenteni, hiszen egy rakat összetevő függvénye a végeredmény és a megállapodás.

Az erotikus fotózástól sokszor már csak egy lépés választ el bennünket a vadabb dolgoktól. Amióta nagyon könnyen és olcsón lehet videokamerákat beszerezni – hiszen már egy valamire való mobil telefon is képes filmfelvételt készíteni –, azóta a fotó, mint végtermék is kissé háttérbe szorult. Ez főleg az Internetre érvényes. Manapság már sok helyen olyan sávszélesség biztosított, hogy egy pár perces kisfilm szinte néhány másodperc alatt letölthető az otthoni gépünkre, így nem okoz gondot ezek használata sem.

Míg az aktfotózás sok esetben lehet pusztán hobby, a fotósoknál önmaguk szórakoztatása, a videofelvételek már a legtöbb

esetben üzleti céllal készülnek. De legalábbis jó esély van rá, hogy felkerülhet a világhálóra – akár úgy, hogy nem is tudunk róla, vagy soha nem is fogunk tudomást szerezni erről.

Modellek és modellek között itt is különbségek vannak – akár a vállalást, akár az igényelt honoráriumokat illetően. Vannak, akik csak szólóban vállalnak effajta szereplést, vannak, akik csak lánnyal, vannak, akik fiúval is – és ezt lehet még fokozni a végtelenségig. A különböző variációkat igazán nem szeretném részletezni, mindenkinek a fantáziájára bízom. A többség úgyis látott már ebben a műfajban filmeket, vagy filmrészletet, vagy ha nem látott, biztosan fog az élete során. Kategorizálhatjuk a modelleket ebben a témában: vannak, akiről tudjuk, hogy sosem vállaltak ilyet és nem is fognak. Vannak, akiről úgy tudjuk, hogy nem vállaltak, pedig megtették, csak ügyesen titkolják, és talán szerencséjük is van. Vannak, akik nem titkolják, de nem is kérkednek vele, és vannak, akik egyenesen büszkék rá, de legalábbis nyilvánosan felvállalják, hogy volt, van ilyen munkájuk.

Kár előítéletekkel viseltetni irántuk, hiszen vannak köztük nagyon is intelligens, értelmes, sőt, mi több, kellemes, kedves, szeretetreméltó, barátságos emberek is. Sosem szabad a látszat vagy egy rossz beidegződés alapján megítélni embereket. Csak akkor alkossunk véleményt bárkiről, ha valóban ismerjük az illetőt.

Azok, akik pornózással keresik a kenyerüket, vagy tudatosan és határozottan választották ezt, vagy csak szép lassan belesodródtak: vagyis egyre többet és többet vállaltak – főképp anyagi megfontolásból –, mígnem itt kötöttek ki.

Kár tagadni, hogy a pornóban sok pénz van, és aki ügyesen és ésszel, nem utolsó sorban tudatosan vállalja ezt a pályát, megalapozhatja a jövőjét. Félreértés ne essék, ezzel nem ösztönöznék akarnék bárkit is arra, hogy ha sokat akar keresni, akkor menjen pornósztárnésznőnek vagy pornósztárnésznőnek. Egyrészt, aki saját erkölcsi normái miatt amúgy sem vállalna ilyet, annak lehet bármilyen összeget ígérni, úgysem fog ebbe az irányba mozdulni. Másrészt, akinek belefér ez az életébe, az előbb-utóbb úgyis ráébred, hogy ezzel mennyit tud keresni.

Inkább arra hívnám fel a figyelmet, ha már erotikusabb munkákra adtuk a fejünket, mire érdemes odafigyelni, mire vigyázzunk. Ha valaki a folyóba ugrani a hídról, és semmiképpen nem tudjuk lebeszélni, legalább adjunk neki egy mentőövet, hátha az segít valamit. Ez sokkal tisztességesebb dolog, mint elfordulni tőle, és úgy csinálni, mintha nem vennénk észre.

Vannak az életben döntéseink 14 évesen, 18 évesen, 22 évesen és 30 évesen is. Melyikünk ne járt volna már úgy, hogy egy korábbi döntését megbánta később – akár pozitív, akár negatív irányba. Lehet, valaki úgy dönt 18 évesen, hogy belevág ebbe az iparba – számoljon vele, hogy ennek nyoma marad, és lehet, hogy 30 évesen szembesül majd vele. Ezt kalkulálja bele a döntésébe.

Amikor aláírunk egy szerződést egy filmre, már kicsúszik az irányítás a kezünk közül. A szerződések elsősorban a film finanszírozójának érdekeit védik, többnyire bonyolult szövegezésűek, és az a lényegük, hogy a szereplő gyakorlatilag minden további jogáról és követeléséről lemond az elkészült anyaggal kapcsolatban.

Az operatőr, a rendező, a munkát szervező ügynök lehet, hogy szóban ígéretet tesz arra, hogy ezt itthon soha, senki, semmilyen körülmények között nem láthatja, és talán tényleg jóhiszeműek, nem akarnak becsapni minket. De ha ez konkrétan nincs megfogalmazva írásban, akkor a szóbeli ígéret fabatkát sem ér sajnos. Mert a film kikerül egy céghez, az valóban csak egy külföldi, fizető, magyarok által elérhetetlen oldalra teszi fel, de az évek során sok dolog történhet. Például a cég a régi filmjeinek forgalmazási jogát eladja másnak, vagy jön egy ügyes hacker, és feltöri a kódokat... Annyi minden történhet, és az Interneten nincsenek határok – elég egy rosszakaró, és múltunk tetteire fény derül. Aztán jöhet a magyarázkodás, a veszekedések, a kellemetlenségek. Egy csapásra összedőlhet minden, amit addig elértünk.

Ha filmezni kezdünk, ne vállaljunk munkákat áron alul – tájékozódjunk előre, mi mennyit ér a szakmában! Ugyanaz érvényes erre is, mint az aktfotózásra: ha valahol olcsón dolgozunk, és híre megy, máshol sem akarnak majd többet fizetni.

Lehetőleg ne vegyünk részt igénytelen produkciókban, mert úgy tényleg beskatulyázódunk, és nem kaphatunk színvonalasabb munkákat. Nem muszáj mindent elvállalni, a pénz fontos, de nem minden! Michelle Wild is azért tudott jó nevet szerezni magának, mert nem mondott igent mindenre, megválogatta a filmeket, amelyekben szerepelt, és igyekezett jól lavírozni a szakma útvesztőiben. Neki meg volt az intelligenciája hozzá.

Mindig ügyeljünk arra, hogy az egészségünk és a higiéniánk a legfontosabb – erre úgyis kioktatnak minket az elején. Ma már nem lehet szerepeket vállalni rendszeres szűrővizsgálatok és tesztek nélkül.

A filmkészítés rejtelmeibe nem szeretnék elmélyedni ugyanúgy, ahogy a fontosabb kifejezéseket és értelmüket sem magyaráznám. Nem hiszem, hogy ide tartozik. Mennyi pénzt keres egy átlagos pornósztár? Ha ügyes, akkor sokat, és a világot is bejárja – legyen elég ennyi.

Néhány szót ejtenék csak az utóbbi egy-két évben divatossá vált Internetes munkáról, az úgy nevezett livecam-es, magyarul élő-kamerás munkákról. Ennek lényege, hogy adott modell egy webkamera és egy számítógép segítségével kapcsolódik a világhálóra, és azokon az oldalakon szerepel lehetőségként, amely oldalak kifejezetten erre a témára specializálódtak. Nézzük a dolgot a dolog másik végéről: én, mint felhasználó, készen kaphatok töménytelen mennyiségű filmet vagy fotót az Interneten. De lehet, hogy nem éppen erre vágyom, hanem szeretném kissé élőbbé varázsolni a hangulatot. Felkeresek hát egy olyan oldalt, ahol olyan lányokat, fiúkat, párokat találok, akik online vannak éppen, vagyis velem egy időben ők is a Neten vannak. A megfelelő összeg befizetése után aztán élőben beszélgethetünk, chatelhetünk, és minden kívánságom teljesülhet. Kiválasztom az adott modellt, írogatunk egymásnak, miközben én látom is a webkamerája által közvetített kép jóvoltából. Ha azt kérem, vegye le a bugyiját, leveszi... És így tovább, és így tovább.

Ennek a szórakozásnak is nagy piaca van a világhálón, de itt aztán tényleg különösen fontos a nyelvtudás – bár ezzel lehet csalni is. Sok esetben operátorok ülnek a billentyűzetnél, ők válaszolgatnak a

modell helyett, miközben az teljesíti a kuncsaft kérését – legalábbis képből a kamera előtt.

Van, aki otthonról végzi ezt a munkát, de Hollandiában van például egy hatalmas ház, amelyet úgy kell elképzelni, mint a Való Világ vagy a Big Brother villáját: kamerák mindenütt, ott él 20-25 lány, akiket minden pillanatban látni lehet, és be lehet hívni egy-egy úgynevezett privát szobába, ahol aztán a kamera előtt tesz mindent, ami szem-szájnak ingere.

A fizetés ebben az esetben havi elszámolásban érkezik bankszámlára, és az összeg annak a függvénye, mennyi percet vagy órát sikerült privát beszélgetésre csábítani a látogatókat, akik percdíjat fizetnek. Ebből a díjból aztán részesül az oldal üzemeltetője, és a modell.

Ugorjunk egy nagyot, és lépünk vissza egy kissé másabb világba. Biztosan hallottunk már azokról a táncosnőkről, akik Olaszország, Mexikó, Norvégia, Ausztria vagy Svájc éjszakai bárjaiban, night clubjaiban keresik meg a mindennapi betevőjüket. Való igaz, ebben a lehetőségben is nagy pénz van, és a legtöbb esetben tényleg nem szól egyébről, csak a táncról. Vannak erre az iparágra specializálódott szervezők, akik jó kapcsolatokat ápolnak az adott országok klubjaival, és folyamatosan keresik és biztosítják a lányokat a munkákra. Többnyire nem is egyedül mennek ki a lányok, hanem ketten-hárman egyszerre, legális papírokkal dolgoznak az adott helyen, és teljes ellátásban részesülnek. Van szállásuk, vigyáznak rájuk. Van, ahol egy hetet vagy kettőt töltenek el, aztán egy hetet itthon, ez mindig megállapodás kérdése. Van olyan hely is, ahol három hónapra szól a szerződés. A megkereshető összeg tól-ig van meghatározva, de a minimum is olyan magas szokott lenni, hogy az itthoni átlagfizetés többszörösét is jelentheti.

Jómagam nem egy olyan lányt ismerek, aki az évek során okosan spórolva kocsit, lakást vett magának, és kimondottan jó körülmények közepette él. Persze ebben a szakmában is gondolni kell a jövőre, mert a tánc sem tart örökké. Van olyan, aki az összegyűjtött pénzből vállalkozást indított – egyikük például éppen táncos lányok

szervezésével, másikkal divattervezéssel foglalkozik, és táncos lányoknak tervez, varr és ad el „munka”-ruhákat.

Táncos lányok természetesen nem csak külföldön, idehaza is dolgoznak. Vannak, akik csak egyszerű sztriptízzel, vagy félakt gогоval szórakoztatják a közönséget, de vannak, akik saját show-műsorral lépnek fel a szórakozóhelyeken, diszkókban országsherte. Akik jól keresnek, 30-50 ezer forint közötti összeget is megkapnak egy-egy negyed órás, húszperces attrakcióért. Itt már szerepet kaphatnak a különböző jelmezek, szerepjátékok, kellékek. Nagy a konkurencia, muszáj folyamatosan újat és újat produkálni, hogy az adott táncosnő, vagy csapat keresett legyen.

8. A leghatásosabb módszer: menedzselj önmagad!

A modellkedésben az elindulás után mindig az okozza a legfőbb nehézséget, hogy miként jussunk elegendő munkához. A legtöbb esetben rá vagyunk szorulva a modellügynökségek és menedzserek közvetítésére, hiszen hozzájuk jelentkeztük, tőlük várjuk a csodát. Pedig szerencsére ma már önmagunknak is sok-sok egyéb lehetősége van arra, hogy elősegítsük saját karrierünk épülését, elindulását. Az Internethez mindannyian hozzáférünk, így kisebb erőfeszítésekkel önmagunk is nagyot lendíthetünk saját szekerünkön, csak egy kicsit több időt kell foglalkoznunk ezzel.

Az első, és elkerülhetetlen lépés így is minden esetben az, hogy szükségünk van profi fotókra önmagunkról, ezek nélkül tényleg radikálisan alacsonyabbak az esélyeink. Az is egyfajta önmenedzselés, ha végigjárjuk a modellügynökségeket, és minél több helyen leadjuk anyagunkat. A nagy számok törvénye működik ugyanis: ha egy helyen vagyunk csak, akkor csupán egyetlen helyről számíthatunk munkára. Nem létezik legjobb ügynökség, vagyis nem érdemes egy helyen leragadnunk. A világhálón egyrészt minden komoly ügynökséget meg lehet találni, másrészt nincsenek határok, vagyis egyaránt tudunk otthonról, az íróasztalunk mögöl hazai és külföldi cégekhez jelentkezni. A gyűjtőoldalakon szinte egy helyen megtalálhatóak mindezen

weboldalak, illetve ügynökségek címei. Könyvünk negyedik fejezetében erre is kitérünk.

Amikor személyesen keresünk fel ügynökségeket, jó, ha felfegyverkezünk mindenféle önreklámmal. Mit értek ez alatt? Alapvető dolog, hogy visszük a kis mappánkat a képeinkkel, emellett ugyanezt CD-lemezen. Kiegészítőként lehet nálunk szett-kártya, ízléses névjegy. A szett-kártya tulajdonképpen nem más, mint egy – általában A5-ös (az A4-es fele) méretű – két oldalas fotó a legfontosabb adatainkkal: magasság, súly, mell-, derék-, csípő-bősség, életkor, elérhetőség, név. Esetleg rá lehet még írni, milyen típusú munkákra várunk ajánlatokat. Az egyik oldalon négy kisebb kép, míg a másik oldalon egy nagyobb – ez általában arckép – szokott lenni. Régebben nagyobb jelentősége volt a szett-kártyáknak, ma már az Internet használata miatt némileg háttérbe szorult. A névjegykártyánkra elegendő nevünket, telefonszámunkat és mail-címünket ráírni, valamint, ha van, weboldalunk elérhetőségét. Lakcímünket nem szükséges, sőt, olykor nem is tanácsos feltüntetni rajta. Az is hatásos tud lenni, ha névjegykártyánk fényképes, vagyis a szöveg mellett mi mosolygunk kicsiben vissza.

Némi számítógépes grafikai ismerettel magunk is készíthetünk ilyen névjegykártyát, természetesen csak akkor javallott, ha a végeredmény valóban megüt egy bizonyos szintet. Nincs rosszabb, mint amikor olyasmit adunk ki a kezünkből, amiről lerí, hogy nagyon amatőr munka gyümölcse. Bátran kérhetjük ebben számítógéphez jobban értő ismerőseink segítségét is, de profi szakemberek sem kérnek ilyenért horribilis összegeket.

Túl azon, hogy felkeresünk modellügynökségeket személyesen vagy a világhálón, képeink és adataink elküldésén túl nem árt egy udvarias, de nem túl hosszú bemutatkozó levelet is mellékelni. Azt mondanom sem kell, hogy hazai ügynökségnél magyarul, külföldi ügynökségnél leginkább angolul, bárhová is megy a mail. Egyrészt az angolt mindenhol megértik, hiszen az Internet nyelvezete is ez, másrészt, ha anyanyelvünkön írunk nekik, biztosan nem fogják azt fordítgatni.

Arra is ügyeljünk, hogy bemutatkozásunk ne legyen hosszú, és lehetőleg csak szakmai dolgok szerepeljenek bennük. Az ügynökségeket nem érdekli, hogy hívják kedvenc háziállatunkat, mi volt a jelünk az óvodában, vagy hány testvérünkkel lakunk együtt. Érdekelheti őket viszont az, milyen nyelvtudással, milyen iskolai végzettséggel rendelkezünk, milyen eddigi referenciáink vannak, végeztünk-e tanfolyamot, milyen munkák terén várunk megkereséseket, illetve mennyi szabad idővel rendelkezünk mindehhez.

Sok esetben szokott probléma lenni, hogy a képeket sok-sok mailben, és hatalmas méretben küldjük át, ezzel próbára téve a türelmüket, és olykor bosszúságot is okozva. Ne feledjük, hogy elkészült profi képeink eredetileg nagyon nagy méretben találhatóak meg CD-lemezünkön. Ezek olykor 3000x4500 pixel kiterjesztésűek is lehetnek, vagyis egy-egy kép akár 3-4 megabájt is lehet. Erre azért van szükség, hogy amennyiben papírképet nagyítunk róla, akkor a lehető legjobb minőséget kapjuk. Viszont az Interneten és a számítógépeken ennél jóval kisebb felbontás is elegendő. 600x800 pixeles felbontásnál nagyobb képre ritkán van szükség. Kicsinyítsük, vagy kicsinyíttessük le képeinket küldés előtt. Így méretük is sokkal elfogadhatóbb lesz – egy kép esetében akár az egy megabájt tizedrésze. Ez a küldést is felgyorsítja, dolgozni is könnyebb velük.

Ha lehet, mellőzzük a telefonunkkal készült amatőr képek küldözgetését, úgysem lehet őket semmire használni. Igaz, hogy a mai mobilok már akár 2 megapixeles, azaz 1200x1600 pixel felbontású képek készítésére is alkalmasak, de egy kép profizmusát nem a mérete adja meg.

Túl kicsi képet sem érdemes küldeni, vagyis 300x400 pixelnél kisebb képeket se csatoljunk a mailjeinkhez, mert azokon szinte kivehetetlen a lényeg.

Amikor mailben küldünk képeket, lehetőleg egy levélbe tegyük az összest az adatainkkal, elérhetőségeinkkel. Arra is ügyeljünk, hogy profi képeink legyenek változatosak, akár a portfóliónkban megtalálható anyagok: legyen köztük arckép, egész alakos kép, különböző öltözetben készült kép – alkalmi ruha, nadrág, fürdőruha,

stb. Ezek alapján a modellügynökségek is könnyebben tudnak ítélni, vajon elképzelhetőnek tartják-e a velünk való együttműködést.

Önmagunk Interneten való menedzselésének másik lehetősége, amikor nem modellügynökségeket keresünk meg, hanem olyan – az esetek legnagyobb százalékában ingyenes – site-okat, ahová magunk tölthetjük fel bemutatkozó képeinket, és közvetlenül a megrendelőktől kapjuk az ajánlatokat mailben. Vannak olyan oldalak, ahová csak 2-3 fotó tehető fel, de vannak olyanok is, ahová ennél jóval több. Ilyen oldalak itthon például a www.lanyokfiuk.hu, a www.modellvilag.hu, de ide sorolnám még azoknak az online-szépségversenyeknek az oldalait is (Old Man's, MotoGirl), ahol akárki küldhet a lányoknak munka-ajánlatot.

Vigyázzunk, milyen képeket teszünk fel az oldalakra. Lehet, hogy csábító dolog alig felöltözve pózolni akár profi, akár amatőr képeken, de félreértésre is adhat okot. Ha túl sok mindent megmutatunk magunkból, leendő megrendelőink legjobb esetben csak azt feltételezik, hogy leginkább ilyen munkákat vállalunk, rosszabb esetben akár nekünk nem tetsző, ízléstelen ajánlatokat is tehetnek.

Az érkező ajánlatok között ezután nekünk kell ügyesen szelektálnunk, mert a bejövő levelek és ígéretek háttérében nagyon sokszor csak a nagyotmondás és a hamis illúziók vannak. Könnyen kiderülhet egy külföldi katalógus-fotózásról, hogy valójában sztriptíz táncról van szó egy lebuiban, vagy egy egyszerű aktfotózásról, hogy pornófilmekhez keresnek új arcokat. Tanuljunk meg különbséget tenni ajánlat és ajánlat között. Az ismeretlen, ellenőrizhetetlen forrású helyekről érkező ajánlatok lehetnek a legveszélyesebbek, hiszen semmilyen szűrésen nem mennek át, nincs semmi garancia arra, hogy valóságos alapjuk lenne. Bátran kérjük megbízható emberek segítségét, kíséretét – nehogy utólag, későn kelljen tüzet oltani. A legcsábítóbb eszközök a nagy összegek és híres magazinok címlapjai. Bárki állíthatja magáról, hogy milyen jó kapcsolatai vannak, mennyire jó fotós, és mennyi munkát tud szerezni. Persze hamar kiderülhet, hogy csak csajozni akar az illető, vagy valójában egész másfajta munkára szeretne minket rávenni.

Ha még több lehetőségünk, és még több energiánk van, akkor akár saját weboldalt is szerkeszthetünk – már ha értünk hozzá valamennyire. Bár vannak olyan ingyenes oldalak, ahol érteni sem kell hozzá, egyszerű útmutatások alapján magunk variálhatjuk össze homepage-ünket. Ügyesség sem kell hozzá, csak el kell olvasni, amit odaírtak.

Sokkal jobb és hatásosabb, ha inkább saját arculatot alakítunk ki, ami teljes mértékben tükrözi egyéniségünket, és az oldal nincs tele mindenféle külső reklámokkal. Ha van ismerősünk, aki ért ehhez, egyszeri munka-befektetéssel megoldható, de végső soron fizethetünk is ezért. Egy nem túl bonyolult weboldal már elkészítenek nekünk akár 10-15 ezer forintért, de egy igazán izlées és látványos site belekerülhet akár 60-80 ezerbe is. Saját domain nevet már évi egy-két ezer forintért igényelhetünk szolgáltatóktól, ami nem túl nagy összeg. Így, ha minket például Kovács Mariskának, vagy Nagy Piroskának hívnak, igényelhetjük a www.kovacsmariska.hu vagy a www.nagypiroska.hu nevet is. A .hu végződés Magyarországot jelöli, de ha ennél nemzetközibb flingre vágyunk, választhatunk .com, vagy .net végződést is, nem kerül több pénzbe.

Saját weboldalunk aztán tényleg egy egyedi kis virtuális világgá válhat, amelyre ugyanúgy tölthetünk fel tetszőleges mennyiségű képet, létrehozhatunk több albumot is, szerepelhet rajta bemutatkozó szöveg akár több nyelven. Ha akarjuk, zene szólhat a háttérben, tehetünk fel videós bemutatkozást, referenciákat. Tehetünk fel vendégkönyvet, amibe majd boldog-boldogtalan írhat szépeket és kevésbé szépeket, de beilleszthetünk számlálókat is, amelyek segítségével órára pontosan megtudhatjuk, mikor, mennyien látogatták az oldalunkat, sőt az is kiderül, melyik földrésről, melyik országból tették mindezt.

Fontos tudnivaló, hogy mit sem ér a legcsodálatosabb weboldal, ha nem tud a létezéséről senki. A címet eztán érdemes elküldeni modellügynökségeknek, felhelyezni különböző cím- és linktárakba, feltüntetni a névjegy-kártyánkon...

Tény, hogy azok a modellek, akik valamilyen szinten energiát szánnak önmaguk menedzselésére, sokkal több megkeresést kapnak, és

ezáltal talán több munkájuk is van, mint azok, akik csak és kizárólag másokra bízják karrierjüket.

9. Szerződések, adatlapok

Érintőlegesen már volt szó szerződésekről, de ebben a fejezetben még egyszer, némileg részletesebben összefoglalom, mire figyeljünk oda aláírásakor. Többféle dolog is létezik, aminél szükség lehet az aláírásunkra. Bonyolítja a helyzetet, ha nem múltunk még el tízenyolc évesek, mert így a legtöbbször mindenképpen szülő, vagy törvényes képviselő is kell megállapodások írásbeli szentesítéséhez.

Kezdjük a legegyszerűbb példákkal: az Interneten sok helyre lehet jelentkezni személyes megjelenés nélkül. Itt – mivel nem adhatunk ki a kezünkől élő aláírást – némileg lazább elbírálás alá esnek azok a dolgok, ki mit vállal és mire kötelezhető. Többnyire, mielőtt belekezdünk egy-egy regisztrációba, találunk egy hosszabb leírást a jelentkezés feltételeivel, és azt egy elfogadom-szóra való klikkeléssel kell tudomásul venni. Sajnos az esetek kilencven százalékában el sem olvassuk, mi áll ezekben a feltételekben, mert mielőbb szeretnénk túl lenni a regisztráción. Ezek után ne érjen meglepetésként, ha feltöltött képeink máshol is megjelennek, mert a szolgáltató a legritkább esetben tudja garantálni azt, hogy teljes mértékben védi a képeinket. De ez minden feltett fotó esetében igaz. Hiába védi program az egerünk jobb gombjának kizárásával (ezzel tudjuk a netes képeket „mentés másképp” címszóval a gépünkre másolni) a fotókat, ez könnyű szerrel kiküszöbölhető. A billentyűzetünk jobb felső részén található Print Screen gomb ugyanis a kéernyőn látható teljes oldalt a gépünkre menti, amit eztán csak be kell másolni egy egyszerű képszerkesztő programba, megvágni, hogy a nem kellő dolgokat leválasszuk, és máris megkerültük az agyafúrt szerkesztőt.

Az Internetes törvények ma még annyira szabályozatlanok, hogy nehéz dolog a világhálón „üldözőbe venni” azokat a jogtalan felhasználókat, akik visszaélnék képeinkkel. Szerencsére ez egyre

kevésbé jellemző, és inkább csak kifejezett rosszakaróink tetteiként róható fel.

Amikor személyesen jelenünk meg egy-egy ügynökségnél, többnyire kitöltetnek velünk egy adatlapot, amely két részből szokott állni – igaz, nem szemmel láthatóan elhatárolt két részből beszélünk. Az egyik rész személyes adatainkat tartalmazza: a nevünk, címünk, telefonszámunk, egyéb elérhetőségeink. Ezt az ügynökségek bizalmasan szokták kezelni, hiszen nekik sem érdekük, hogy harmadik fél tudomást szerezzen róla. Ha az általunk aláírásra kerülő papíron külön nem szerepel, hogy ezek az információk ne kerüljenek ki sehová, senkihez, kérdezzünk inkább rá, hívjuk fel rá a figyelmet. Garantálják írásban, hogy általuk nem fog illetéktelen hozzájutni a telefonszámunkhoz.

Az adatlap másik része már publikus szokott lenni. Itt soroljuk fel életkorunkat, magasságunkat, súlyunkat, méreteinket – vagyis külső tulajdonságaink meghatározóit, amelyek alapján sokszor a megrendelők döntenek. Ez kikerül az Internetre is, hiszen választásnál a megrendelőnek tudnia kell, milyen magas, mennyi idős az általa munkára kiszemelt modell.

Ugyanide sorolandók azok az adatok is, hogy miket vállalunk. Ezeket is szokás feltüntetni, hogy megelőzzünk felesleges kérdéseket. Például ha tudják, hogy fehérneműs fotózást nem vállalunk, eleve nem ajánlanak és nem hívnak minket ehhez a típusú munkához. Értelemszerűen az, hogy mondjuk opcióként bejelöljük a fehérneműs fotózást, mint általunk vállalt munkatípust, még nem kötelez minket semmire. Ettől még nem muszáj minden ilyen munkát ezentúl elvállalnunk, hiszen egy-egy munka részleteinek sok összetevője van, amelyek ismeretének függvényében bárhogy dönthetünk. Ha kevés pénzt ajánlanak, ha olyan időpontban van a munka, amely nekünk nem megfelelő, ha hasonló munkát egyéb szerződések érvényben léte miatt nem vállalhatunk, akkor nem kötelező vállalnunk. Ez utóbbira példa lehet, ha mondjuk X nevű fehérneműs céggel dolgoztunk már, és ott vállaltuk, hogy bizonyos ideig nem szerepelünk más cég hasonló munkáiban. Így egyértelmű, hogy a megkötött időn belül nem szerződünk le Y céghez.

Az ügynökségek néha kérnek regisztrációs díjat, néha nem. Ha kérnek, változó szokott az összeg lenni, de ha ez túl magasnak tűnik, jobb, ha gyanút fogunk, mert lehet, hogy csak a pénzünkre utaznak, eszük ágában sincs munkákhoz közvetíteni. Tény és való, hogy adatainkkal, képanyagunkkal dolgozni kell, ezt nem várhatjuk el ingyen, de a realitásokon ne lépünk túl. Szerencsére az igazán komoly ügynökségek nem kérnek regisztrációs díjat.

Az sem mindegy, hogy jelentkezéskor mit vállal, és mire kötelez minket adott ügynökség. Kizárólagosságot nem érdemes sehoh kötni, mert ma Magyarországon nincs olyan cég, aki egy-egy kizárólagosság idejére annyi munkát tudna biztosítani, hogy az nekünk előnyös legyen anyagi szempontból. A legvadabb dolog, amit hallottam eddig, az volt, hogy léteztek cégek, akik úgy kötötték le modelleiket, hogy amíg náluk voltak, tilos volt másutt munkát vállalniuk. Ennek ellenére munkát ott sem kaptak, de a szerződés kötötte őket. Egy fokkal jobb helyzet, amikor közben vállalhatsz munkát másutt, de a kapott összegből le kell adnod annak az ügynökségnek x százalékot, amelyiknek az égvilágon semmi köze nem volt a munka megszervezéséhez. Mindezeket érdemes elkerülni.

Az ügynökségek részben azért dolgoznak, hogy munkákat biztosítsanak modelleiknek, részben azért, hogy ezek után a munkák után közvetítői jutalékot kapjanak. Ez teljesen normális, bevett szokás, nincs benne semmi elítélendő, hiszen mindenki jól jár: mi azért, mert pénzt keresünk, a megrendelő azért, mert nem kell külön modellek után kutatnia, az ügynökség azért, mert összehozta az üzletet. Az ügynökségek jutaléka 10-20 százalék között szokott mozogni, ez a megszokott. Arról már korábban írtam, hogy ezt vagy levonják a honoráriumunkból, vagy külön kapják meg a megrendelőtől.

Ha lehet, ragaszkodjunk hozzá, hogy tudjunk részleteket a munkákról, nehogy előforduljon, hogy aránytalanul alacsony összeget fizetnek ki nekünk. A munkákat illetően mindenképpen kérjünk kétoldalú szerződést, a szóban tett ígéretet könnyen semmivé foszlanak akár percek alatt. Ha netán kenyértörésre kerülne sor anyagi nézeteltérések miatt, később csak a leírt és aláírt dolgokat fogadja el bármilyen bíróság bizonyítékként. A jog és a törvényesség nem mindig

az igazságot helyezi szem elé, sokkal fontosabbak azok a dolgok, hogy ki és mit tud bizonyítani. Hiába van igazunk bármiben is, ha nem tudjuk bizonyítékokkal alátámasztani. A legjóindulatúbb bíró is sajnálkozva tárja szét ilyenkor a kezét.

Az általunk és másik fél által aláírt papírokról mindig kérünk másolatot, amit őrizzünk meg. Ha olyan a szerződés, hogy nem értünk hozzá, kérünk lehetőséget, hogy konzultáljunk szülővel, ismerőssel. Ha ezt nem teszik lehetővé, nem baj, ha gyanakodni kezdünk. Arra is ügyeljünk, hogy a másik fél is olvasható aláírást nyújtson. Az apró betűs részt sose hagyjuk figyelmen kívül, többnyire ott rejtőznek a csapdák és olyan kifogások, amelyek akár ellent is mondhatnak a fő részben foglaltakkal.

Külön kitérőt érdemelnek azok az esetek, amikor nincs is pénzmozgás, csak egyszerűbb megállapodás. Például szívességből lefotóz minket valaki, és cserébe megkapjuk a képeket. Közben megígértetjük vele, hogy képeinket, vagy a készült sorozat bizonyos képeit nem fogja felhasználni sehol. Ha nem ismerjük eléggé az illetőt, ne higgyünk a szavaknak, az írás többet ér. Való igaz, hogy a dolog inkább fordítva érvényes: vagyis képeinket bárhol csak abban az esetben használhatja fel, ha arra mi írásban engedélyt adtunk, de biztosítékként nem baj, ha aláíratunk vele egy nyilatkozatot, miszerint nem fogja használni a képeinket.

Tény, hogy a képek jogaival minden esetben a fotós rendelkezik! Mi sem használhatjuk bármire a képeit az ő hozzájárulása nélkül. Amennyiben hozzájárul ahhoz, hogy bármire használjuk, sajtómegjelenés esetén illő a nevét megjelentetni. Természetesen ő sem sértheti meg személyiségi jogainkat, de a helyzet ennél azért összetettebb. Mivel minden felvétel egyfajta művészi alkotás, bizonyos fokú szabadsággal azért a fotós is rendelkezik. Vagyis név nélkül akár használhatja is a képet, úgyhogy ezekkel a dolgokkal óvatosabban kell bánni.

Amikor egy-egy modell elvállal egy munkát, és később megbánja, sokszor takarózik azzal a védekező mondattal: én nem akartam, de belevittek, kényszerítettek. Hajlamosak vagyunk elfogultak lenni, és meg is sajnálni, holott mindnyájunknak tudnunk kell,

kényszeríteni senkit nem lehet semmire, belevinni akaratán kívül pedig főleg nem! Még egy megkötött, aláírt szerződés sincs kőbe vésve, amennyiben utána derül ki, hogy számunkra az előnytelen, vagy netalán megalázó, nyugodt lelkiismerettel bonthatjuk fel, még a törvény is mellénk állhat!

10. Szépségversenyek, modellversenyek

Ha azt a szót halljuk, szépségverseny, mindenkinek van jó és rossz véleménye, talán tapasztalata is a témát illetően. Magyarországon ma már annyi a szépségverseny, hogy felsorolni is sokáig tartana mindet. Ha a modellvilag.hu oldal hazai szépségversenyeinek linkjeit keressük fel, bizony szép listára akadunk:

Anna-bál, Beautiful Ladies of Hungary 2002, Beauty of Miskolc (férfi is), Budapest Szépe, Duna Szépe, Dunakanyar Szépe, Erika Stúdió Internetes Szépségverseny (gyermekek), Hazánk Szépe (gyermekek is), Little Face (gyermekek), Little Miss Hungary (gyermekek), Little Modell (gyermekek), Look Models International, Miss Afro Hungary, Miss Alpok-Adria, Miss Balaton, Miss Carpatica, Miss Éden, Miss Fertő-tó, Miss Fitness , Miss Hungary, Miss Internet Hungary, Miss Internet Hungary 2002, Miss Modell Hungary, Miss Universe Hungary, Miss Universitas, Miss Wellness, Miss World Hungary, Miss3Miss World Hungary, Offroad Szépe, Somogyország Szépe 1999, Somogyország Szépe 2000, Szépek Szépe, Tőserdő Szépe, Unió Szépe (gyermekek), Vecsés Szépe, Zala Szépe '96

Szépségversenyekre jelentkezni, részt venni rajtuk, nem feltétele a modellikedésnek, de adott esetben előnyökkel is járhat. Jellemző a kisebb-nagyobb megmérettetésekre, hogy az eseményen a sajtó képviselői is jelen vannak, továbbá modellügynökségek, cégek, akik szereplésünktől és helyezésünktől függetlenül kiválaszthatnak minket munkákra, ajánlatokkal láthatnak el minket. Elég, ha példaként említjük az ország jelenleg egyik legnívósabb versenyét, a Miss Balatont, ahonnan sorban kerülnek ki lányok különböző televíziós munkákra, szereplésekre. A TV2 Kenő sorsolásán találkozhattunk már

Sándor Orsival, Zsíros Annával, de Magony Szilvi is műsort vezet máshol. Zimány Lindáról nem is beszélve, aki korábban már Britney Spears hasonmás-versenyt is nyert. Ide sorolhatjuk Csősz Boglárkát is, aki korábban Erdélyben nyert szépségversenyt, majd Magyarországon is indult néhányon, mígnem főszerepet kapott egy magyar vígjátékban.

Az ajánlatokon kívül szép emlék is lehet egy-egy versenyen való részvétel, és ha van felkészítő tábor, az egyenesen jó móka szokott lenni. A lényeg, hogy ne úgy induljunk neki, hogy mindenképpen nyerni fogunk, mert csalódás érhet minket. Hiába pusmognak a háttérben, hiába terjengnek pletykák, nem minden verseny bunda, még ha annak tűnik is. Veszíteni nem lehet semmilyen versenyen, csak nyerni. De mindig csak egy nyertes van. Ugyanakkor győzelemtől függetlenül kaphatunk értékes nyereményeket, ami miatt már eleve megéri részt venni. Nem utolsó sorban majd unokáinknak is büszkén mesélhetjük negyven év távlatából a tényt, hogy a Nagyfi fiatal korában bizony még szépségversenyekre is járt.

Magyarországon egyébként 1929-ben rendeztek első alkalommal szépségversenyt. Akkor Simon Böske, egy dunántúli tizennyolc esztendőös leány fejére került a korona. Hogy valóban mennyire szép lehetett, mi sem bizonyítja jobban, hogy nem sokkal később Párizsban Európa legszebbjévé is őt választották. Ismertebb, pontosabban később ismertté váló hölgyek már akkoriban is kikerültek versenyekről. Gábor Zsazsa például 1933-ban első számú udvarhölgy, majd 1936-ban királynő volt a Magyarország Szépe választáson. Később híres színésznő lett Amerikában. Ha nem is kapott Oscar-díjat, a Guinness Rekordok könyvébe azért bekerült, hiszen kilencszer ment férjhez hosszú pályafutása során. Egy alkalommal például a Hilton szálloda-lánc tulajdonosához. Hírhedségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1989-ben három napi börtönre ítélték, mert Beverly Hills-ben felpofozott egy közlekedési rendőrt, amiért az meg merte állítani közlekedési kihágás miatt.

Vannak ennél szomorúbb történetek is a magyar szépség-szakmában. A háború után olyan világrendszer következett Magyarországon, amely nem igazán kedvezett a szépségversenyeknek. A kommunizmusban a nőnek egészen más szerepet szántak a káderek,

így hosszú ideig nem került sor ilyen esemény megrendezésére. A puhuló diktatúra első ilyen eseménye is szomorúan indult. Bizonyára valamennyien hallottunk már Molnár Csilláról, aki 1986-ban öngyilkos lett. Az 1969-ben született kaposvári – később Fonyódon élt – lány, 1985-ben nyerte el a koronát. A rá következő évben a Miss Európa versenyen harmadik helyezett lett Máltán. Az akkor mindössze tizenhét esztendőes lány életét ezután sorozatban megkeserítették a családi problémák, alaptalan pletykák, megaláztatások. 1986 nyarának egyik júliusi délutánján gyógyszereket vett be, és már nem tudták megmenteni az életét.

Idehaza a legismertebb versenyek közé a Miss Universe Hungary, a Miss Hungary Nemzeti Szépségverseny, Miss Balaton, Miss Internet tartoznak. Van, ahol a fődíj egy autó, van, ahol csak egy virágcsokor. Van, amit pompázatos díszletek között, elegáns színpadon, sztár-fellépőkkel rendeznek, akad, amit füstös kocsmában, már-már viccesen puritán, és talán nem is méltó módon.

A lebonyolítás több fázisban szokott működni. Csak néhány példa: a Miss Balaton szervezői minden jelentkezőt elhívnak egy elődöntőre. A nevezési díj 3-4 ezer forint körül szokott lenni, de a nívós díjakat tekintve ez nem is olyan sok. Ott valamennyi lány bemutatkozik fürdőruhában, majd a nap közepe felé kihirdetik, ki a szerencsés 32, akik a középdöntőbe jutottak. Ezek a versenyzők újra felvonulnak a zsűri előtt, így a nap végére kiderül, ki a szerencsés 16 lány, akik a döntőbe jutottak. Őket sok helyen lehet ezután látni: tévékben, újságokban. A verseny döntőjét egyhetes felkészítő-tábor előzi meg, amely során a lányok fotózásokon vesznek részt, megtanulják a koreográfiát, formába hozzák magukat neves trénerek segítségével. A döntőről többnyire valamelyik nagyobb televízió is be szokott számolni felvételről.

A Miss Internet Hungary – korábbi nevén Miss Cyberspace Hungary – hazánk, és talán a világ legelső online szépségversenye volt. 1996-os indulásakor nem csak a hazai, de a külföldi sajtó is sokat cikkezett róla. A verseny lebonyolítása azóta mit sem változott. A lányok képekkel jelentkeznek a szervezőknél, majd felkerülnek a verseny weboldalára, ahol naponta lehet rájuk szavazni. Minden

hónapban van egy elődöntő, amelynek gálaestjén kihirdetésre kerül, ki lett a szavazatok alapján az adott hónap győztese. Itt már ötvözdik a virtualitás és a valóság is, hiszen az először csak képen látott lányok a színpadon is megjelennek. A verseny talán egyetlen hátránya, hogy a szavazás képek alapján történik, így a képeket készítésében közreműködő fotósoknak, sminkeseknek, és számítógépes retusálókknak inkább szerepük van a kialakuló végeredményben, mint a lányok önnön szépségének. Ezt kiküszöbölendő előben is szoktak gála szépét választani, amiben már nincs jelentősége a fotóknak. Évente az elődöntőket döntő követi, ami ugyanezen az elven működik.

Hasonlóan az Interneten zajlott 2002-ben a Miss Internet Hungary 2002 Modellverseny is – csak a név hasonló, de semmi köze az előbb említett versenyhez –, amelynek magam is aktív szervezője és részese voltam. Ez volt az első olyan verseny, ahol emelt díjas sms-ben lehetett szavazni a döntőbe került lányokra, illetve azt megelőzően arra is, hogy egyáltalán ki kerüljön a fináléba. Hat hét alatt 108 lány indult a versenyen, majd egy gálaesten került sor az eredményhirdetésre. Ennek a versenynek az volt a fő hátulütője, hogy az jutott tovább, akinek a legtöbb ismerőse, és leggazdagabb rokonai voltak, hiszen az elküldött sms-ek száma határozta meg a végkifejletet.

A versenyeknek mindig az a legkényesebb pontja, hogy miként dől el a királynő kilétének sorsa. A háttérbe betekinteni nem tudó átlagember ezért hall és terjeszt mindenféle pletykákat a döntésről. A titkos szavazások körüli misztikumok után minden egyes alkalommal felbolydulnak a rokonok, ismerősök, maguk a versenyzők is néha (nem mind), és biztosan tudni vélik, hogy mivel nem kedvencük nyert, száz százalék, hogy csalás volt. A Miss Hungary Nemzeti Szépségversenyen alkalmazott nyílt szavazás ezt is kiküszöböli. A számos ismert emberből és szakemberből álló zsűri a színpadra lépve adja át rózsáját a részéről legszebbnek ítélt lánynak. A végén csak össze kell számolni, kinek van a legtöbb virága, és az a győztes. Ebben aztán nem lehet semmi kivetni való. Amennyiben azonos virág-szám jönne ki, a zsűri elnöke dönti el az esélyesek közül, kié legyen a korona.

Vannak olyan verseny is, amelyek hazai fordulói csak egy lépcsőfokot jelentenek a nemzetközi versenyek és hírnév felé. Laky

Zsuzsa is így lett Európa szépe nemrégiben. Lányaink már bejárhatták így a földkerekség valamennyi zezzugát, jó híret keltve kis hazánknak. Könyvemet úgy kezdtem, hogy egy bizonyos mondás szerint a magyar lányok a legszebbek a világon, de ennek némileg ellentmond, hogy igazi, nagy világversenyen még nem értünk el kimagasló eredményt. Hogy ennek mi az oka, nem lehet tudni, de ne keseregjünk, lehet ez még másképpen. Lehet, éppen e könyvet olvasva határozza el valamelyik lányka egy eldugott kis faluban, hogy szerencsét próbál, és néhány év, vagy hónap múlva világhírnévre tesz szert. Így legyen!

Néhány szót még a versenyek közti különbségekről másfajta értelemben: más dolog egy szépségverseny, és más dolog egy modellverseny, vagy egy arc-szépség verseny. Míg az egyiknél az összhatás dominál, a másiknál talán csak a modell-, vagy kifutó-jelleg. Esetleg csak az arcot veszik figyelembe. Lehet valaki királynő 165 centisen is, mert bájos, arányos, jó a kisugárzása. De egy modellversenyen nem biztos, hogy megállná a helyét. De lehet modellversenyt nyerni 180 centisen, miközben esetleg alig van melle a lánynak, és már-már vészesen vékony. Ő lehet, hogy sosem nyer majd szépségversenyt.

Legújabban már a szórakozóhelyek is kiemelt szerepet játszhatnak abban, hogy egy-egy lány rossz kifejezéssel élve felfedeződjön. Az ország leglátogatottabb party-oldala, a mellesleg.hu-n belül a programmagazin.hu rendszeresen számol be fotósorozatokkal, alkalmanként videókkal partykról. Ők indították útjukra a Miss Party Girl versenyt, amelyen új tehetségeket fedeznek fel, akik profi fotózáson vehetnek részt, magazinokban jelennek meg.

11. Fotótábor, workshop

Valamelyest kilóg a sorból ez a fejezet, hiszen lényegében beleillett volna a modellmunkák felsorolása közé, vagy a portfóliókészítés kapcsán is megemlíthettem volna őket. Szerzői szabadságként azonban engedtessek meg, hogy így szerkeszsem ezt a kis kézikönyvet.

Két különböző fogalomról van szó, kezdjük talán a másodikkal, a workshoppal. Sokak számára talán ismerősen cseng a

kifejezés, de azok kedvéért, akik nem igazán tudják hová tenni, megmagyarázom a jelentését. Az angol mozaikszó, work = munka, shop = bolt, így nem kap értelmet. A lényege nem más, mint egy olyan jellegű modell- és fotós munka ötvözete, amelyben mindkét szereplő hosszabb időn át dolgozik valamilyen összetettebb cél érdekében. A modell önmagát adja, vagyis modellt áll, a fotós pedig leginkább gyakorol, tanul és alkot. Egy-egy ilyen úgynevezett workshop ideje néhány órától akár egy héten át is tartani szokott. A fotósok azért fizetnek be erre, hogy oktatásban részesüljenek neves fotóművészekről, eszmét cseréljenek egymással munkájukról, és ellessen, megtanuljon technikákat. Vannak olyan workshopok, amelyeken több tucat fotós és modell is részt szokott venni, és alkotó-tábor jellege van. A téma többnyire a művészi aktfotózás, és egy-egy modell naponta több fotóssal is dolgozik.

A képeket elemzik, felsorolják az előnyöket, hibákat, megismétlik, újdonságokkal kísérleteznek. A fotósok a részvételi díjat részben az oktatásra, részben a modellek honoráriumára fizetik be.

A fejezetcímben másikként felvetett fotótábor egy teljesen más jellegű esemény, amelyen a modell fizet azért, hogy vagy oktatásban részesüljön, és lényegében a róla készülő fotósorozatok mellett egyéb tudásra is szert tegyen, de vannak esetek, amikor csak és kizárólag a fotózásról szól a történet.

A Miss Hungary Nemzeti Szépségverseny felkészítő-táborai is a döntősök részére lényegében egy fotótábor szokott lenni, amelyet a verseny szponzorai fizetnek, tehát nem a modell. Ennek lényege, hogy több neves fotós felkérésével az összes lányról képek készüljenek. A Miss Hungary ezt a tábort szervezte már Olszországba, de szervezte már országok belül is.

Azok a fotótáborok, amelyeken a modell fizet, exkluzív portfóliót tartalmaznak. Ilyet jómagam szerveztem először, amelynek lényege az volt, hogy nagyon kedvező és bárki számára elérhető áron ötnapos tengerparti fotózáson vehettek részt a lányok. Az ötlet onnan származott, hogy nagyon sok modellügynökség és fotós kínálja a portfólió-fotózást 60-80, esetleg 100 ezer forintos áron. Ezek lényegében egy fotósorozatot jelentenek, amelyeket a modellek

megkapnak. Lényegében ugyanezen az áron – az első tábor 2005-ben volt, és a részvételi díja 66 ezer forint volt – én is portfóliót készítettem a lányoknak, de ez jóval több volt, mint egy alkalmas fotózás. A díj tartalmazta az utazás költségeit Horvátországba és vissza mikrobusszal, ott a szállást négy éjszakára apartmanban, a hajókirándulás, a profi sminkes és a fotósorozatok költségét.

2005-ben két turnusban 15 lány utazott velünk, és a kétszer öt nap során 6600 fotó, és kilenc órányi videófelvétel készült róluk, amelyek mindegyikét CD-lemezen kapták meg. Fotóztunk tengerparton, hangulatos kisváros utcáin, katamaránon. A tábor ugyanakkor nem pusztán a fotózásról szólt, hiszen részben nyaralás is volt. Aki éppen nem fotózott, strandolhatott, de esténként hangulatos kikötőkben sétáltunk, vacsoráztunk, egy szóval jól éreztük magunkat.

A táborban nem csupán azok vettek részt, akik modell-ambíciókkal szánták rá magukat a horvát útra, hiszen volt köztünk 33 éves lány is. Volt, aki csak azért jött, hogy nyaraljon, bulizzon egy jót, és nem utolsó sorban jó képek készüljenek róla.

A tábor sikerét mi sem példázza jobban, mint az elkészült weboldal, valamint a folytatás. Jelen könyv megszületésével párhuzamosan, már meghirdetésre kerültek a 2007-es horvát, és olasz turnusok nyárra. A tábor információi a www.modelbg71.com Internetes címen érhetőek el.

12. Ép test és ép lélek – a modell munkaeszköze a teste

Az előző fejezetekben érintőlegesen már foglalkoztunk azzal, hogy egy modellnek mire kell odafigyelnie, hogyan kezdje el felépíteni karrierjét, mikre vigyázzon, és milyen lehetőségei vannak. Ebben a fejezetben kicsit bővebben kitérnék mindennapi hasznos tanácsokra, bár ez rész és a következő akár egy-egy önálló könyvet is megérne. Sőt, születtek is nagyon jó és igényes munkák ezeket illetően. Az Ajánlott irodalomban hátul megtalálhatóak ezek.

Ép testben ép lélek – Juvenalis, ókori római költő és satírikus írta hasonlóan le e sorokat. Egészen pontosan idézve: „Imádkozzunk

azért, hogy ép lélek legyen ép testben!” Természetesen nem imára hívnám most a modelleket, hiszen imánál jóval többre, tettekre van szükség annak érdekében, hogy mind lelkünk, mind testünk a kellő formában és hangulatban legyen.

A modell munkaeszköze a teste, törekednie kell tehát arra, hogy a lehető legjobb formáját nyújtsa, és ennek érdekében bizony sokszor áldozatokra és lemondásokra van szükség.

Sokszor találkoztam és találkozom olyan lányakkal, akikben megvan a kellő elszántság ahhoz, hogy a modellkedés világát tűzze ki célul, ám bizonyos téren egyáltalán nem hajlandó cselekedni.

A legszembeütőbb dolog egy modell esetében az alakja. Sokszor kérdik, hány kilónak, milyen magasnak kell lenni. Nincsenek ilyen fix számok, mert nem léteznek. Egy jó fotómodell lehet akár 150 centis, de lehet valaki 40 kilósan is nagyon arányos és formás, de akár 70 kilósan is kellemes látvány. Konkrét példákat is tudnék mondani névvel, de legyen elég annyi, hogy volt már a Playboyban olyan lány, aki 170 centi magas, és hozzá 70 kilós volt, mégis fantasztikusan nézett ki a maga gömbölydedségével. Emellett egy 40 kilós lány sem minden esetben anorexiás, pusztán arányosan kicsike.

Elkényelmesedett világunkban hajlamosak vagyunk arra, hogy a lehető legkisebb erőfeszítést végezzük, így valóban eltunyulunk. A lányok az iskolában egész nap ülnek, a testnevelés órán alig bírnak moccanni – tisztelet a kivételnek. Pedig a jó alak megőrzésének két nagyon egyszerű titka van: a rendszeres testmozgás és a helyes táplálkozás. Ezek betartása egyébként jó közérzetet és nagyobb magabiztosságot is vonnak maguk után.

Ha modelledni szeretnénk, számolnunk kell azzal, hogy lépten-nyomon szembesíteni fognak minket a kelleténél nagyobb fenekünkkel, a vastagodó combunkkal, a növekedő pocakkal, a derekunk zsírfeleslegével, és még sorolhatnánk apróbb-nagyobb részleteket. Nem árt feltenni a kérdést magunknak: eleget mozgok, helyesen táplálkozom?

Kezdjük a testmozgással! Nem kell hatalmas edzéstervet készíteni, nem kell naponta órákat edzőteremben görnyedni – ezekre nem mindig van lehetőség. Mindegy, hogy szerencsésebb alkatúak

vagyunk, vagy hízásra hajlamosabbak, a testmozgás így is, úgy is elkerülhetetlen. Van, akinek kevesebb, van, akinek többre van szüksége. Egy vékony, viszonylag jó alakú lány is rosszul fest, ha löttyedt a feneké. Pedig lehet, elég lenne, ha naponta kétszer nem lifttel, hanem gyalog menne fel az ötödik emeletre, és egy idő után bizony eredménye is lenne – ismerek ilyen lányt. Elhatározás kérdése az egész, és tényleg nem az a lényeg, hogy naponta két-három órát tornázzunk. Elég lehet napi szinten húsz perc lefekvés előtt, vagy felkelés után, de azt minden nap véghez kell vinni! Nem az időtartam a lényeges, hanem a rendszeresség! Sok kicsi sokra megy elven ez valóban használ!

Mint említettem, az a könyv most itt kevés arra, hogy gyakorlati tanácsokat adjak, ki mennyit, milyen formában mozogjon. Megvannak erre a szakemberek, a szakkönyvek, akár az Internetről is tölthetünk le edzésterveket, de mind mit sem ér, ha elhanyagoljuk. Csak érdekességképpen írom ide, hogy 18 percnyi mosogatással, vagy 40 percnyi porszívózással is elégethetünk 100-100 kalóriát. Ugye milyen egyszerű dolgokból áll a világ?

Lehetetlen nem létezik, kitarító szorgalommal és tettekkel eltüntethető a nagyobb popsi, kockássá tehető a has. A baj azokkal van, akik túl hamar feladják!

Nem függ szorosan össze a testedzéssel, de fontos dolog, és nem igényel mást, csak tudatos odafigyelést: a testtartás. Néha nekem kell figyelmeztetnem fotózáson modelleket, hogy az ég szerelmére, húzza már ki magát! A helyes testtartást bármikor gyakorolhatjuk. Kezdve azzal, hogy otthon tükör előtt szembesülünk önmagunkkal, folytatva azzal, hogy a buszmegállóban, a boltban sorban állás közben is odafigyelünk arra, hogy ne roskadjunk össze, ne legyünk púposak, és a többi.

A mindennapok során annyi stressz ér minket, hogy a feszültség észrevétlenül belénk lopózik, uralja óráinkat, perceinket. A baj, ha ez fel sem tűnik, és már-már normális állapotnak tekintjük a dolgot. Pedig egy modell életében ez is fontos momentum, ami nem is átlagos napjaink során, hanem a munkák során üthet vissza elsősorban. Amikor görcsösen megyünk végig egy színpadon, nem tudjuk

magunkat elengedni egy fotózás során. Lazító, relaxációs gyakorlatokat bármikor végezhetünk, elegendő lehet napi 10 perc is a szobánkban vagy a kádban egy jó forró fürdővel kombinálva.

Az egészséges táplálkozásnak egyetlen kulcskérdése van: az egyensúly! Nem az a lényeg, mikor, mennyit eszünk, hanem az, hogy miképpen válogatjuk össze az elfogyasztott ételünket, és azok milyen arányban állnak a napi tevékenységünkkel. Ha iskolába járunk, vagy olyan munkahelyünk van, ami miatt sokat ülünk, és alig mozgunk, kevesebb kalóriára és energiára van szükségünk, mintha táncosnőként hajtánánk végig éjszakákat, vagy egyéb fizikai terhelésekkel tarkítanánk a napjainkat.

A zsír egyszerre jótékony, és rossz hatású – akkor van baj, amikor nem égetjük el, és elkezd lerakódni a szervezetünkben. Tanácsos még a cukor és a só mellőzése is – ez nem azt jelenti, hogy teljesen kizárandó az étrendből, de minél inkább csökkenteni kell a bevitelét. Hasznosak viszont a gabonafélék, a gyümölcsök és a zöldségfélék – ezek nagy mennyiségben sem jelentenek veszélyt. Ellenkezőleg! Amennyiben ebbe az irányba toljuk el a fogyasztást, jótékony hatásai hamar megnyilvánulnak. Utoljára hagytam a folyadékot, mert talán a legfontosabb tényező. Étlen kibírja az ember nagyon sokáig, de – mivel testünk túlnyomó része víz – megfelelő mennyiségű folyadékbevitel hiánya súlyos következményekkel járhat. Napi 2-3 liter, amelyből legyen legalább másfél liter tiszta víz, vagy szénsavmentes ásványvíz. A modellek – de az emberek – 80 százalékánál is azt tapasztalom, hogy nagyon kevés folyadékot isznak. Ebből alakulnak ki sokszor közvetett módon betegségek, a bőr kiszáradása, csúnyulása. Ha e könyv olvasása során a helyes táplálkozást illetően más nem is marad meg benned, csak a víz fontossága, és eztán tényleg odafigyelsz arra, hogy naponta megigyal legalább két litert, már megérte megírnom és elolvasnod.

A fejlett nyugati társadalmakban, ahová Magyarország is sorolható, az elhízás már komoly népbetegség. Ezért a legtöbb modell is fogyókúrázni szeretne. Csak nem szabad átesni a ló túloldalára, hiszen téves elképzelés az, hogy minél vékonyabb valaki, annál alkalmasabb modellnek. Ez a trend egyre inkább háttérbe szorul, a

tökéletes alak nem a csontsovány testet jelenti, hanem az egészséges arányok megőrzését.

Szót kell ejtenem még a káros szenvedélyekről is. Sokan kezdenek már egészen fiatal korban dohányozni, rendszeresen alkoholt fogyasztani, és sajnos az utóbbi időben egyéb drogokkal élni is. Felesleges szájtépésnek és közhelynek tűnhet az, hogy egy jó modell mentes a káros szenvedélyektől. A cigaretta sárgává teszi a fogakat, mérgezi a testet, kihat a bőrre, és majdnem ugyanez vonatkozik az egyéb negatív hatású anyagokra is. Munkák során nem mindig van lehetőség arra, hogy elszívjon az ember egy cigit, éppen ezért a nikotinhiány feszültté teheti, ami visszahat a munkavégzés minőségére. Arról a roppant egyszerű tényről nem is beszélve, hogy maximálisan visszataszító egy csinos lányt cigarettával a szájában látni.

Ha rendszeresen szeretnék munkákat kapni, és olyan szerencsések is vagyunk, hogy ez meg is adatik, tartózkodjunk a hosszas éjszakai kimaradásoktól. Rendszeres kialvatlanság, fáradtság, rendszertelen életmód alig észrevehetően – vagy sok esetben nagyon is észrevehetően – szép lassan megváltoztatja külsőnket, vonásainkat. Egy idő után már a jó sminkes szakember sem lesz elég ahhoz, hogy eltüntesse a nyomokat. Mindent lehet, de csak mértékkel! Ha valaki hét közben minden reggel korán kel és későn fekszik az iskola vagy a munka miatt, ráadásul minden hétvégén bulizni megy, sosem fogja kipihenni magát. Erőteljes kifejezésnek tűnik, de sajnos igaz: hamar meg fog öregedni. Találón és frappánsan úgy szokták ezt emlegetni, hogy aki gyorsan él, az hamar hervad. Márpedig, ha modelledünk, szeretnénk minél tovább a pályán maradni.

Egyre nagyobb divatja van a műmelleknek, felpumpált szájaknak, kiszedett és helyette újra rajzolt szemöldököknek, póthajaknak, tetoválásoknak, kiműtött lengőbordáknak, feltöltött fenekeknek, piercingeknek. Sajnos. A természetes szépség, mint olyan majdnem kiveszőben van, hiszen még azok is változtatnak magukon, akiknek egyébként semmi szükségük nem lenne rá. Találkozom nap mint nap olyan lányokkal, akiknél az imént felsorolt mesterséges változtatások legtöbbször megtalálható. Értetlenül állok sokszor a helyzet

előtt. Lehet, én vagyok maradi, de még mindig úgy gondolom – és ezzel szerencsére még nem vagyok egyedül –, hogy a természetességnél nincs, nem volt, és sosem lesz szebb dolog a világon. Inkább legyen valakinek kicsi melle, minthogy beépíttessen két labdát a bőre alá, ami vagy olyanra sikerül, amilyennek képzelte, vagy nem. Vagy tartós lesz, vagy nem. A sokszor irreálisan eltérő forma még hagyján, de a beavatkozás helyén maradó hegek végképp kiábrándítanak sokakat. Persze, vannak csodákra képes számítógép-programok, de akkor meg minek a műtét?

Hallom is azokat a lányokat, akik ellenérveikkel azt mondják, hogy amióta megcsináltattak magukon ezt vagy azt, sokkal több lett a munkájuk. Nem kétlem, hogy ilyen is létezik, de ez nem minden típusú munkára és nem mindig igaz.

A baj nem a külsőkben van, hanem a fejekben leginkább. Elég utaznom néhány száz kilométert, és Pozsonyban, Varsóban, Prágában vagy Kijevben tömegével találkozhatunk szebbnél-szebb természetes és egyszerű szépségekkel. Valahogy úgy érzem, hogy ez a kór leginkább Budapestre és Magyarországra jellemző. Nem ismerem a statisztikákat, de biztos vagyok benne, hogy érdekes számokat mutatnának, ha e tekintetben összevetnénk a magyar, valamint a szlovák, lengyel vagy ukrán lányokat. De lehetne a határainkon túl élő magyar lányokat is példaként említeni. Talán gazdasági okai is vannak, hogy kevésbé engedhetnek maguknak effajta hóbortot, de biztosra veszem, hogy a fejekben is más elképzelések vannak, mint idehaza.

Az önmegmászítási szándék mindenképpen pszichés okokra vezethető vissza. Egyre nagyobb az elvárásunk önmagunkkal szemben, a naponta példaként élénk táruló tippek, lehetőségek, trendek és hamis elvárások ösztönöznék minket ebbe az irányba. Itt el is érkeztem a fejezet azon részéhez, amelyben a gondolkodásmódról szeretnék néhány szót írni. Másik készülő könyvem (de mire ez megjelenik, talán már az is) a pozitív gondolkodásról és a szeretetről szól. E zűrzavaros, feje tetejére állt világban sajátos értékrend van kialakulóban és megkövesedőben. De vonatkoztassunk el kissé a világtól, és figyeljünk benső önmagunkra. Tegyük fel a kérdést: Jól érzem magam a bőrömben? Ha igen, miért, és ha nem miért nem? Elő lehet venni

papírt és tollat, és két oszlopban felsorolni az igenek és nemek érveit. Biztosan szép lista jön ki.

Kicsit eltérnék most a modell-léttől, mert a most következő sorokat nem csak azoknak szánám tanácsként, akik azért vették meg ezt a könyvet, mert a címében feltett kérdésre várnak feleletet, hanem bárki másnak is, aki kicsit el akar mélyedni a pozitív gondolkodásban.

Tehát kezdjünk valóban pozitívan gondolkodni! Próbáljuk meg akkor is, amikor nehéznek tűnik! Amikor morcosak vagyunk, amikor úgy érezzük, nem sikerülnek a dolgaink, amikor azt gondoljuk, hogy az egész világ összeesküdött ellenünk, akkor van a legnagyobb szükségünk arra, hogy mindent egy kicsit jobb színben lássunk. Tudod, kedves leendő modell: a világ olyan, amilyennek gondoljuk!

A legkönnyebb, ha ehhez direkt módon kezdünk hozzá, ha gyakoroljuk. Azután, ha már elégszer gyakoroltuk, úgymint menni fog magától, mint a biciklizés. Reggel villamosra várva, az állomás felé igyekezve, ebédszünetben, vagy amikor csak van néhány szabad percünk, kicsit foglalkozzunk önmagunkkal, zárjuk ki a külvilágot!

Amikor katona voltam, és hajnalok hajnalán hideg téli időben fűtetlen teherautó-platóra parancsoltak minket nap mint nap, amelyet csak egy vékony ponyva választott el a kinti hidegtől, és így utaztunk reggel egy órát kifelé, majd este egy órát vissza, minden megfordul az ember fejében, csak a pozitív gondolkodás nem. Harckocsi vezetőnek képeztek minket Tapolcán, és valahová Újdörögdt mellé mentünk minden hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken terepre. Ez ment novemberben, decemberben és januárban. Az a három hónap szinte éveknek tűnt. Belegondolni is rossz, milyen pocsek lehetett mondjuk a Don-kanyarnál katonáskodni – pedig ha belegondol az ember, még jól is érezheti magát. Persze bele lehet gondolni abba is, hogy mennyivel rosszabb Tapolcán katonáskodni békeidőben, mint otthon a meleg paplan alatt szunyókálni. Minden csak nézőpont kérdése.

Egy hideg téli reggelen, amikor kisütött a nap a tankpálya felett, behunytam a szemem, az arcomat a nap felé fordítottam, ellazítottam mindenemet, és csak arra gondoltam, hogy meleg van,

nem fázom. Ezt mondogattam némán magamban hosszú másodperceken keresztül. És működött!

Huszzonegy éves voltam, és csak ösztönszerűen akartam egy kicsit menekülni a tankok közül a napfénybe. A rideg külvilágból egy melegebb hangulatba. Csak néhány másodpercre, csak egy kis időre. Hogy elcsendesedjenek az ostoba parancsok, hogy ne halljak, ne érezzek semmit, csak azt, amit én akarok. Azt akartam érezni, hogy nem fázom. És akkor és ott tényleg nem fáztam. Hacsak néhány másodpercig is, de elhittem, hogy meleg van, hogy mégis szép a világ. És tudtam, hogy majd elmúlik január, és tavasz lesz. Letelik a sorkatonai szolgálat, és aztán már nem parancsolnak teherautó platóra.

Azt követően sok reggelen, vagy nap közben, vagy délutánon játszottam ilyet. Behunytam a szemem, arcomat a nap felé fordítottam, és csak a melege gondoltam, semmi másra.

Amikor időnk van egy kicsit elmélkedni, egy kicsit magunkba szállni, egy kicsit kirekeszteni a külvilágot, ezt az egyszerűséget lehet alkalmazni, és érdemes fokozni a mindennapokban is. A legjobb módja talán, ha három részre bontjuk magunk körül a világot. A velünk történeteket, a magunk által megtett cselekvéseket, a terveinket, a ránk váró feladatokat, eseményeket, az emberi kapcsolatainkat. Mindent, ami az életünket jellemzi, meghatározza, befolyásolja. Csináljunk gondolatban három fiókot, és pakoljuk bele mindenünket. Az egyik fiókba tegyük azokat az élményeket, tetteket, embereket, és a többi, akik pozitívumot jelentenek nekünk. Barátok, családtagok, egy hétvégi kellemes kikapcsolódás, egy jó beszélgetés. Mindent tegyük bele, ami jó. És ez legyen a legnagyobb fiók, mert szeretnénk, ha előbb-utóbb minden ebben kapna helyet. Úgy képzeljük el ezt a fiókot, mint egy sportesemény eredményhirdetésén a dobogót. A legmagasabb fok, a legjobb hely, a bearanyozott dicsőség: a jó dolgok az életünkben, a mindennapjainkban.

A másik fiókba kerüljenek azok a dolgok, amelyek gyakorlatilag közömbösek számunkra, amelyekről még nem tudunk ítéletet mondani: se nem jók, se nem rosszak, csak úgy vannak. Fontosak számunkra, hiszen ezek jelentik majd azokat a dolgokat, amelyeket a kialakuló pozitív gondolkodásunkkal a legnagyobb fiókba

fogunk pakolni idővel. Mert csak látszatra lesznek közömbösek. Előbb-utóbb úgy kell látnunk őket, mint pozitívumok.

A harmadik fiók legyen azon dolgok tárhelye, amelyek nem tetszenek, amelyek rosszak. Úgy kezeljük ezeket a dolgokat, mint rozsdás kincseket, amelyek csak azt várják, hogy MI megtisztítsuk őket, és azt követően ezek is a nagy dobozba kerülhessenek. Mert minek is tagadnánk? A végső cél a lelkünk mélyén is az, hogy mindent pozitívan lássunk, mindenről azt gondoljuk, hogy jó, szép, értünk van, úgy kell lennie.

A legnehezebb dolgunk a dobogó harmadik helyén lévő dolgokkal van, vagyis a harmadik fiókkal. Energia és erő kell hozzá, hogy foglalkozzunk azokkal a dolgokkal, és megváltoztassuk őket. Erő kell hozzá, hogy az a kincs, ami most rozsdás és piszkos, megtisztulhasson – hogy jóvá tegyük, hogy széppé varázsoljuk. Vagy, ha ez végképp nem megy, megszabaduljunk tőle. Mert ez is egy lehetőség! Bizony, Kedves Olvasó, mindent mi döntünk el: mi tisztítunk, mi szabadulunk meg tőle, mi értékeljük át.

Mielőtt ebbe a nagy feladatba kezdenénk, nem árt energiát gyűjtenünk, hogy menet közben ne menjen el a kedvünk, és kitarással végezhesük a munkát! Vegyük sorra a jó dolgainkat! Most csak jelképesen sorolok fel általános dolgokat, de mindenki tökéletesen tisztában van azzal, milyen jó dolgok léteznek az életében. Van hol aludnia, vannak barátai – ezeket gondoljuk, idézzük meg egyesével. Minden barátunkat szeretünk valamiért, eszünkbe jut egy-egy poénos megjegyzése, vigasztaló szava, vagy éppen idéetlen szokása, ami miatt kedveljük, ami talán mosolyt is csal az arcunkra. Gondoljunk a legutóbbi bulira, színházra, vagy csak a reggeli kávé finom ízére, ahogy a meleg víz jótékonyan simogatta a bőrünket zuhanyzás közben. Bármilyen apróság fontos lehet, minden jelentéktelennek tűnő dolog jelentőssé válhat. Ez egy harc, ami bennünk dúl jó és rossz között. A jónak is, és a rossznak is vannak katonái, amelyek támadják egymást, és végső soron bennünket sebeznek vagy gyógyítanak. A lelkünkre hatnak.

A kellemes zuhanyzás, a reggeli kávé, egy hozzátartozóknak mosolya, a nyaralás emléke, a szomszéd vagy a házmester kedves

köszönése... Mind-mind egy-egy katona a reggeli hideg, a zsúfolt metrókocsi kellemetlensége egy-egy katonájával szemben.

A pozitív gondolkodás csak úgy uralkodhat el az emberen, ha ezeket az apró kis harcokat egy szempillantás alatt megvívja magában. Egyre kisebb erőfeszítéssel, egyre frappánsabban és simulékonyabban. Miután felvérteztük magunkat a pozitív emlékekkel és gondolatokkal, neki kell állnunk előszedni egyenként a harmadik fiók tartalmát. És abban a fiókban bizony vannak kicsi, apró, jelentéktelen dolgok, és vannak nagy, makacs és nagyon nem kedvelt dolgaink. Mindenre sort kell keríteni, nem szabad semmi felett szemet hunyni, mert az olyanná válik, mint a férges alma a többi között. Hiába tároljuk együtt a jót és a rosszat, a rossz mindig meg fogja fertőzni a jót, tehát foglalkoznunk kell vele!

Esik az eső kint, és el kell jutnunk az állomásig, a kocsi szélvédőjére ráfagyott a jég, már késésben vagyunk, de le kell kaparni, és mindez kellemetlen? Tegyük őket közömbössé, gondoljuk ezeket újra, és érjük el, hogy ezek a dolgok vagy a második, vagy az első fiókba kerüljenek! Esik? Na és, hadd essen, elvégre tél van, ilyenkor ilyen az időjárás. Ez engem nem kell, hogy felidegesítsen korán reggel! Szépen is néznénk ki, ha már ilyen kis semmiségen is zsörtölődnék! Vagy a másik példa: Késésben vagyok, de akkor is lekaparom a jeget. Még jó is ez a kis testmozgás, és micsoda jó érzés utána beülni a kocsiba. Ki fogok látni, az ujjaim majd szépen felengednek. Milyen szerencse, hogy hidegen is pöccre indul a verda, és az út sem olyan jeges, mint amilyen jeges lehetne. Ez kész szerencse!

Csak kiragadtam két élethelyzetet, ami gyakorlatilag pillanatok alatt zajlik le, ami nap mint nap megtörténik velünk, átsiklunk felettük úgy, hogy észre sem vesszük őket. Észre sem vesszük, addig a pillanatig, amíg tudatosan nem kezdjük irányítani a gondolkodásunkat! Mert rendszerint tudat alatt bosszankodunk, megszokásból. Mert ezt látjuk a többségtől, és azt hiszem, ilyenek vagyunk, mi magyarok. Vagy mégsem?

Minden apró élethelyzetben, minden kicsi szituációban lehet találni két oldalt. Lehet rossz és lehet jó oldalt találni. Ez egyedül rajtunk múlik, a gondolkodásunkon, vagyis azon, hogy miképp

AKARUNK arra gondolni. Miképp akarjuk a dolgokat látni, mert a világ olyan, amilyenek gondoljuk!

És a saját gondolkodásunk megváltoztatása, vagyis végső soron az életünk megváltoztatása, a világ megváltoztatása ilyen apró dolgokkal kezdődik, és ilyen jelentéktelennek tűnő dolgokon áll vagy bukik!

Az apró dolgokkal könnyen el tudunk bánni, egyszerű sorkatonák a rossz hadseregben, könnyen tisztítható kincsek a harmadik fiókban. Mert kincsek bizony! Hiszen nem az a kincs, amire mások mondják, hogy az, hanem az, amit mi akarunk annak látni. És ha egy rossz dolgot kifényesítünk, és belátjuk, hogy egy félelmetes késsel nem csak gyilkolni, de életet menteni is lehet, akkor már tényleg minden csak rajtunk múlik. Semmi egyebet nem kell tennünk, mint nap mint nap gyakorolni tudatosan ezt a pozitív gondolkodást, és előbb-utóbb majd azt vesszük észre magunkon, hogy tényleg megváltoztunk, és tényleg más szemmel nézzük a világot.

Igen, már hallom is az ellenvetéseket. Hogy a harmadik fiókban vannak olyan dolgok is, amikkel már rég nem tudsz boldogulni, pedig tényleg szeretnél. De súlyos terhek, azt gondold, túl nagy falatok, meghaladják az erődöt, nem tudod a módját, hogyan változtass rajta. Mindannyiunk életében vannak efféle terhek. Kicsik, nagyok és óriásiak. Vannak, amelyek csak időnként bukkannak fel előttünk, vannak, amelyek hosszú éveken át elkísérnek bennünket. Szándékosan nem nevesítem ezeket konkrétan, mindannyian tudjuk, miről beszélek. Haláleset, amit nem tudunk feldolgozni, egy súlyos betegség, tartós pénztelenségünk, magánéletünk hosszas válsága, és a többi és a többi... Lehet azt mondani rájuk, hogy nem tudjuk megoldani őket – ez a legrosszabb dolog, amit tehetünk. Ilyet igazi pozitív gondolkodó sosem tesz. Lehet együtt élni velük, és minél jobban tisztogatni a dolgot, hogy minél inkább belepaszsoljon legalább a második fiókba. Ha már nem tudjuk jóvá változtatni, legalább legyen számunkra közömbös! De folyamatosan dolgozni kell azon, hogy vagy az első fiókba kerüljön, vagy ha másképpen nem megy, szabaduljunk meg tőle. A legfontosabb, hogy semmiképpen ne hagyjuk, hogy a

harmadik fiókban telepedjen meg, bebábozódjon, és kivakarhatatlan legyen.

Az életemben számos olyan esemény volt, amikor az én harmadik fiókomba nagyon súlyos dolgok kerültek. Szerintem ezt mindenki elmondhatja magáról. Hat éves voltam, amikor anyám meghalt, munkásszállón laktunk apámmal, albérletről albérletre költöztünk, vidéki iskolába kerültem, amit kezdetben nagyon nem szerettem, aztán annyira megszerettem, hogy utána meg az elválás volt nehéz. Katona voltam egy évig, amit gyűlöltem, elhagyott a menyasszonyom, csődbe ment egy vállalkozásom, behajtók vitték el az autót, megvalósult életem nagy álma, majd szemtanúja voltam, hogyan megy tönkre egy pillanatról a másikra, bíztam emberekben, akik becsaptak, szerelmes voltam, és elhagytak, saját nagymamám indított pert ellenem... És sorolhatnám az efféle nyalánkságokat az életemből. Másoknak más problémái vannak, mindenki hordja a maga keresztjét – szokták mondani volt bölcsebb hasonlattal élve.

Ám elkezdtem megtanulni, hogyan maradjak életben a legrosszabbkor is. A számomra legrosszabbkor, amikor azt gondolom, hogy ez a vég, innen nincs tovább, nem akarom tovább csinálni, mert nincs értelme. És mégis csinálom, és mégis csakazértis azt vallom, hogy van értelme!

A legfontosabb, amit nem győzők hangsúlyozni: a pozitív gondolkodás! Ez az alapja mindennek. Ez az alapja annak, hogy szeretni tudjunk feltételek nélkül bárkit, hogy jobba váljunk mi magunk, jobba tehessük mi magunk az életünket. Olyan ez, mint egy napi imádság: ha kell írjuk fel egy cetlire, ragasszuk a fürdőszoba tükreire, hogy minden reggel, minden áldott napon szembesüljünk vele! Hogy soha, egyetlen egy percre se menjen ki a fejünkől, hogy mindenre igyekezzünk derűs nyugalommal, pozitív energiával tekinteni. Aki ezt képes megvalósítani, már megérte, hogy megszületett erre a világra, és ha csak egy maroknyi ember lesz az olvasóim között, akik ezeknek a gondolatoknak a hatására kezdenek másképp gondolkodni az életükről, már ismét megérte megírni ezt a könyvet!

A modell pálya nem könnyű. A csillogás mögött mindig ott vannak azok, akik a sötétből irigykednek. Vagy lehet, hogy nem is a

sötétből, hanem egyenesen mellettünk. Tele van kudarcokkal, tele van várározással, reményekkel. A helyes hozzáállás, ha ez a világ nem tud minket megváltoztatni negatív irányba. Pozitív gondolkodással, és annak valódi alkalmazásával lehet. Legyünk önzők annyira, hogy szedjük ki ebből az egészből, ami számunkra hasznos, ami számunkra kellemes! Ne másokkal szemben legyünk kemények és önzők, hanem önmagunkért! Értem ezt úgy, hogy lehet úgy is előre lépni, hogy nem taposunk el közben másokat.

E rész lezárásaként szóról szóra megismétlem azt, amit a könyv elején olvashattál, mert nagyon fontos, és nem csak a modell-pálya elején kell feltenni a kérdéseket önmagunknak. Hiszen a dolgok változnak, mi is változunk, és nem biztos, hogy ami jó döntés volt egykor, az mindig az marad. Ülünk le hát bizonyos időközönként újra meg újra, és gondoljuk át az életünket, a modell-karrierünket:

- Akarom-e ezt csinálni?
- Miért akarom? Mit szeretnék elérni?
- Milyen lehetőségeim vannak?
- Honnan kapok majd segítséget?
- Ki, vagy kik fogják ellenezni?
- Barátom, barátnőm tiltakozik-e ellene, és tudom-e ezt a problémát megfelelően kezelni?
- Mit kell feladnom emiatt, és mit nyerhetek?
- Van-e kellő önbizalmam hozzá?
- Mennyi időm lesz minderre?
- Csak a pénzért csinálom, vagy megelégszem az esetleges dicsőséggel?
- Mit teszek, ha valami nem sikerül? Hogyan fogok reagálni?
- Megváltozom-e, ha sikeres leszek?

Még mindig lényeges: legyünk őszinték, ha kell, kíméletlenül őszinték a válaszokkal. Önmagunkat sose csapjuk bel! Másokat sem szép dolog félrevezetni, de önmagunkkal szemben hímezni-hámozni egyenesen ostobaság, és nem vezet semmire!

13. Sminkelési alapfogalmak, bőrápolás, hajápolás

Mindenki tisztában van valamennyire azzal, hogyan sminkelje magát, vannak lányok, akik már egészen kicsi koruktól fogva elcsenik anyja eszközeit, és próbálgatják azokat a tükör előtt. Aztán szép lassan belejönnek. De ugyanúgy, ahogy egészen más dolog úrvezetőként részt venni autónkkal a forgalomban, egészen más dolog egy Forma-1-es versenypályán végigszágulni. Pedig itt is, ott is „csak” vezetni kell. Ez a különbség vonatkozik a magunk alkotta smink és a profi szakember által elkészített között. Hacsak nem vagyunk magunk is profi sminkesek. Ebben a könyvben senki ne várjon tuti tippeket, vagy olyan tanácsokat, amelyek segítségével egy csapásra képzett sminkessé válik. Pusztán az alapfogalmakat szeretném tisztába tenni, hogy valami képünk legyen egyáltalán a dolgról.

Nélkülözhetetlen, hogy első lépésben tisztában legyünk azzal, milyen típusú bőrünk van. Ugyanis ahány ház, annyi szokás, ahány bőrtípus, annyiféleképpen kell nekiállni a munkának. Vannak szakemberek, akik négy, vannak, akik öt csoportba osztják a bőrtípusokat. Legjobb, ha én mind az ötöt felsorolom: száraz, zsíros, érzékeny, normál és kombinált. Elég elmennünk egy kozmetikushoz, vagy szakemberhez, és ő megmondja, melyik csoportba tartozunk. Vannak könyvek, amelyek tanácsot adnak és lehetőségek, amelyek segítségével magunk is elvégezhetünk tesztek, de ha bizonytalanok vagyunk, inkább kérjük ki ehhez értő tanácsát.

Más-más anyagok és szabályok léteznek a bőrtípusokhoz, így ha nem a kellő szereket használjuk, akár még árthatunk is magunknak!

Régebben csak a víz és a szappan létezett, de ma már – hála a kozmetikai világcégeknek – sok-sok ápolószer áll rendelkezésünkre. Ezek között a legalapvetőbbek a szappanmentes arclemosók, a speciális arctisztító szappanok, az arclemosó tejek és krémek, a tonikok, a hidratálókrémek, a sminklemosók. De ezekhez sorolhatjuk a némileg speciálisabb szereket is, úgy mint az arcpakolások és maszkok anyagait, a bőrradírokat, a szemránckrémeket és az éjszakai táplálókrémeket.

Még mindig hozzá sem fogtunk a sminkeléshez, hiszen sminket csak alkalmakkor, vagy munkák során viselünk, ám az ezen kívüli időszakokban is nagyon fontos, hogy bőrünk, ezen belül is különösen az arcunk egészséges és ápolt legyen. Ki ne próbálta már lányok közül a különböző pakolásokat? Fontos tudnunk, hogy egy-egy bevált módszert csak akkor alkalmazhatunk hatásosan, ha előtte gondosan megtisztítottuk az arcunkat, valamint az sem mellékes, melyik évszakban mit használunk. Arcpakolások tekintetében léteznek hidratáló maszkok, arczselék, bőrradírt hatással rendelkező maszkok, lehúzóhatós maszkok és hidratáló maszkok.

Az arcon belül külön kell ápolnunk a kényesebb részeket, úgy mint a szem környékén lévő helyeket.

Az előző fejezetben már szó volt egyéb összefüggésben a helyes táplálkozásról, de ez bőrünk viszonylatában sincs másképp. Mitől is lenne, hiszen a bőrünk is mi vagyunk. A bőrnek ugyanúgy szüksége van vízre, tehát a megfelelő mennyiségű napi folyadékbevitel ebből a szempontból is lényeges! Az élelmiszerek milyensége, az emésztésünk ugyancsak hatással van bőrünkre, a szükséges vitaminokról nem is beszélve. Kulcsszerepük az A-, a C- és E-vitaminoknak van.

Azokat a dolgokat, amelyeknek nem tulajdonítunk jelentőséget, bizony mégis hasznos nem figyelmen kívül hagyni. A kipirosodó orr és környéke megfázáskor, meghűléskor, a téli napfény hatásai, a pattanások, az, hogy milyen testápolót használunk, milyen dezodort kenünk magunkra, mit tegyünk az anyajegyekkel, a karikás szemekkel, a narancsbőrrel, de testünk egyéb felületeivel – nyak, hát, karok, láb, kéz, dekoltázs, bikinivonal – mindre vannak hatásos anyagok, csak szakember segítségével meg kell találnunk őket.

Lehet valakinek nagyon jó alakja, és helyes arca hozzá, lehet hihetetlenül jó kisugárzása, de a csúnya bőr az egész összehatást egy pillanat alatt hazavághatja, és akkor már a többi előny sem ér sokat. Arcbőrünkön kívül egész testünket tudatosan és rendszeresen kell ápolnunk, ami nem pusztán a rendszeres tisztán tartásból áll – ez nem is kérdés.

Egy modell kelléktárába a fürdőszobában megtalálhatónak kell lenni a különböző szappanoknak, tusfürdőknek, fürdőolajoknak és fürdősóknak, szivacsoknak, megfelelő fogkeféknek, fogselymeknek. A meleg és hideg víznek, a fürdésnek és zuhanyzásnak, a gőznek, vagy a szaunának is megvannak a maga előnyei, ha kellő mennyiségben, kellő időben alkalmazzuk őket.

Testünk bőrét ugyanúgy fontos hidratálni, mint az arcunkat. A jó testápolók és masszázsolajok (szerencsés, akinek kijut rendszeres masszázs masszörtől vagy a párfától) egyszerre éreztetik előnyös hatásait, és illatosítanak. S ha már az illatoknál tartunk, otthonunkban párologtathatunk is illatokat, vagy füstölőket használhatunk, amelyek főleg nyugtatnak, ellazítanak, mint például a kamilla, a levendula, a mandarin, a rózsa, a szantálfa. Vannak amelyek viszont élénkítenek: a borsmenta és a rozmarin.

Kényes kérdés szokott lenni a szőrtelenítés is. Ezt lehet borotvával, krémekkel és gyantázással, elektromos epilálással, de lézeresen (megfelelő klinikán) is végezni, kinek melyik módszer vált be leginkább. Arra azonban ügyeljünk, hogy ne károsítsuk bőrünket. Kényes helyeken akár csipesszel is lehet a beavatkozást végezni.

Nyáron az egészséges napozásnak is megvannak a megfelelő feltételei és módszerei. Ugyancsak bőrünk milyenségétől függ, hogy kiválasszuk a megfelelő védelmet a számára. A szoláriummal óvatosan kell bánni. Léteznek még barnító púderek, lemosható barnító krémek, és olyan krémek is, amelyek hatására valóban beburnul a bőr.

„A smink azért van, hogy szép legyen. S hogy egy smink szépe, az csak azon múlik, hogyan választod meg a színeket, és hová teszed őket – soha nem azon, hogy milyen sokat kensz belőlük magadra.” (Robert Jones, A Sminkelés mesterfokon c. könyv szerzője)

Szándékosan idéztem szó szerint, hiszen ez a mondat önmagában kifejezi a sminkelés egész lényegét, ennél frappánsabban megfogalmazni nem is lehetett volna.

A sminkelés megkezdésének első és legfontosabb fázisa az alapozás. Ha ez nem jó, akkor az egész smink rosszá válhat. A következő tíz anyag a legfontosabb egy jó smink elkészítéséhez: alapozó, korrektor, púder, szemöldökfesték, szemspirál, szemkihúzó,

szemhéjfesték, pirosító, bronzosító, ajakrúzs. Mindezen anyagokat megfelelő eszközökkel kell felvinni az arcunkra, amelyek a következők: sminkszivacs, púderpuffni, szempillagöndörítő, szemöldök-ecset, szemkihúzó-ecset, szemhéjpúder-ecset, pirosító-ecset.

A színválasztásnál sok esetben legfontosabbnak az éppen aktuális öltözetet veszik alapul a modellek, pedig elsősorban bőrünk színét, annak tónusait, arcformánkat (ovális, kerek, szögletes, szív-alakú, körte-formájú, hosszúkás), szemformánkat (rejtett, távol ülő, kidülledő, mélyen ülő, közel ülő, lefelé ívelő), szemünk és hajunk színét kellene fő támpontnak tekinteni. Mindezek összessége határozza meg, hogy mi áll majd jól egyáltalán. Ha ezekhez hozzáadjuk az elérni kívánt hatást, rájövünk, hogy nagyon sok tudás kell ahhoz, hogy a sminkünk tökéletes legyen.

A szemöldökcsipeszt még nem említettem, pedig fontos kellék, és az ápolt szemöldök ugyanolyan lényeges az összhatás szempontjából, mint a smink. Szempillákhoz pedig sokszor alkalmazunk felragasztható mű-szempillákat. Ezeket lehet szálanként és tincsenként is kapni, bár az utóbbiak sokkal természetesebb hatást keltenek.

A sminkelés – bármilyen alaklomról vagy munkáról is legyen szó – a legkényesebb kérdés, hiszen a központi téma mindig az arc, az vonzza a tekintetett, azt nézzük meg egy képen először, filmen, videoklippen, személyes jelenlétkor is ezt vizsgáljuk minden mást megelőzően. Egy azonban tény: önmagunkat sosem fogjuk tudni olyan jól kisminkelni, mintha sminkmesterre bízánk. Egyszerűen fizikai képtelenség.

Nem győzöm hangsúlyozni, a megfelelő táplálkozás fontosságát, és a folyadékbevitelt. Haj és hajápolás tekintetében sincs ez másképpen. Hogy a hajunk egészségesebb legyen, nem baj, ha kevesebb kávé, teát és alkoholt fogyasztunk, de néhány gyógyszer – például fogamzásgátló tableta – is káros lehet.

Nyolc érdekes adat hajunkkal kapcsolatosan: a hajszál havonta átlagosan 12 millimétert nő; a hajszál átlagéletkora mintegy 7 évre tehető; ha valaki sosem vágatná le a haját, az nagyjából 107 centire

nőne meg, mielőtt kihullana; a nőknek általában több hajszáluk van, mint a férfiaknak, de 40 és 50 éves koruk között elveszítik ennek 20 százalékát; nyáron gyorsabban nő a hajunk, mint télen, szintén gyorsabb a növekedés alvás közben, mint ébredlétkor; 16 és 24 éves korunk között nő a leggyorsabban; életkorunk előrehaladtával általában szárazabbá válik; egy átlagos sűrűségű emberi hajkorona szálainak együttes ereje képes megtartani akár 100 ember súlyát is – ez rendkívüli rugalmasságának és jó szakító-szilárdságának köszönhető.

Ugyanúgy, ahogy bőrünk is különböző típusú, hajunk is lehet száraz, normál vagy zsíros. Sampon-választásunk is ennek megfelelő legyen, és soha ne mossunk haját szappannal, vagy egyéb alkalmatlan tisztítószerrel. Fürdővízben se mossunk haját, mert a piszkos fürdővíz nem segíti a tisztulást. Időnként változtassunk a használt samponmárkán, mert a haj és a fejbőr egy idő elteltével rezisztenssé válik bizonyos anyagok iránt, így a kellő hatást már nem éri el.

Hajunkat nem elég csak tisztán tartani, olykor kondicionálni is kell. Erre valók az emiatt alkotott szerek és balzsamok, de ugyanúgy, ahogy a samponoknál, itt is fontos a számunkra megfelelő kiválasztása. Fodrászunk adhat ebben tanácsot. Ugyanígy tanácsot kérhetünk festés, vagy színezés ügyében is, de a dauer tekintetében is.

Ahogy a sminkes esetében is más-más festék áll jól arcformánkhoz, a frizuránk is passzolhat hozzá, vagy éppen ellenkezőleg, elüthet tőle. De a szemüvegesek esetében a szemüvegkeret és a frizura stílusát is úgy kell megválasztanunk, hogy azok egymással összhangot alkossanak.

A hajformázásnak is megvannak a maga eszközei, amelyeket szintén hasznos beszereznünk, ha még hiányzik a kelléktárunkból. Természetesen, ha mondjuk rövid, tüsi hajunk van, sok eszköz felesleges, úgyhogy ezekre csak általánosságban kell tekinteni: hajkefe, fésű, csatok, hajtűk, csavarók, elektromos csipesz (kreppelő), hajtűvasak, hajvasaló, hajformázó, hajszárító.

Időnként szükségünk lehet zselékre vagy spray-kre, lakkra, formázóhabra, vagy egyéb rögzítő folyadékokra. Ezekkel óvatosan bánjunk, mert a nem megfelelő mennyiség éppen ellenkező hatást érhet el, mint amit szerettünk volna.

II. Fotós gyorstalpaló

Mivel e könyv megjelenésekor már több mint 10 esztendeje foglalkozom fotózással, kikerülhetetlen számomra, hogy erről a témáról is szóljak pár szót mindazoknak, akik ne csak a gép előtt, de mögötte is szeretnék magukat kipróbálni, esetleg csak az érdeklí őket, hogyan mélyülhetnek el kicsit jobban a fotózás rejtelmeibe.

Munkámból kifolyólag sokszor kérnek tőlem tanácsot azt illetően, milyen gépet vegyenek erre vagy arra a célra, adjak nekik tanácsot ebben vagy abban. Emiatt is gondolom, nem haszontalan ez a fejezet a könyvben. Ráadásul, ha modellként olvassuk ezt az epizódot, legalább kicsit jobban felvérteződünk a másik oldalt illetően, perspektivikusabban tudunk rálátni saját dolgainkra is. Ugyanakkor sok praktikus tanácsot is elsajátíthatunk azt illetően, hogyan érdemes magunkról fotót készíteni vagy készíttetni, amikor nem profi fotós kezei közé kerülünk.

Ez a rész tehát egyaránt szól modelleknek, leendő modelleknek, akik fényképezőgépet vásárolnak – talán csak abból a célból, hogy önmagukat fotózzák, de szól amatőr fotósoknak is, akik csak néhány tanácsra vágnak. Ugyanakkor szól azoknak a szülőknek, barátoknak, akik modell-csemetéjüket, modell-barátnőjüket szeretnék fotózni rendszeresen otthon, nyaraláskor, és a többi, és a többi...

1. Milyen gépet vegyünk?

Az első és legfontosabb dilemma mindig azzal a kérdéssel szokott kezdődni, hogy milyen gépet vásároljunk: Melyik típust, milyen minőséget, mit tudjon, és a többi, és a többi...

Ilyen esetben mindig az első kérdésem mindig az szokott lenni, hogy milyen célra akarjuk megvenni a gépet, és milyen szinten akarunk elmélyülni a fotózás rejtelmeibe. Hát jó képeket szeretnék csinálni – jön a válasz többnyire. Ez persze mind szép és jó, de önmagában kevés, hiszen manapság jó képeket bármilyen géppel lehet készíteni, és sok esetben nem is nagyon kell érteni a fotózáshoz.

Alapvetően két nagy csoportot különböztetünk meg a gépek között: az analóg (más néven filmes) gépek csoportját, valamint a digitális fényképezőgépeket. Az utóbbi években drasztikusan csökkent a filmes gépek eladásának és felhasználóinak száma, manapság már mindenki digitális technikát használ. Ha megkérdi valaki, melyik a jobb: a digitális vagy a filmes, nem szoktam azt mondani, hogy ez, vagy az a megfelelőbb. A helyes kifejezés inkább az, hogy más. Ennek ellenére, hogy sok szempontból a digitális gépek praktikusabbak, tanulás szempontjából hatékonyabbak, és ami talán a legfontosabb: olcsóbbak. Nem a vételi árukat tekintve, inkább amiatt, hogy nem kell filmet venni bele, nem kell azt előhívni, és a többi...

Digitális gépet ugyan drágábban vehetünk, bár ez sem feltétlenül így igaz. Inkább azt mondanám, hogy a filmes gépek árait vitték le drasztikusan, csakhogy a gyártók megszabaduljanak a készleteiktől, hiszen manapság már alig vesz bárki ilyen gépet. Egy azonos tudású és azonos kategóriájú filmes és digitális gép között az eltérés árban akár 50-70 százalék is lehet. Például egy egyszerű filmes kompakt gépet akár 2-3000 forintért is meg tudunk venni, míg digitálisak esetében ez az ár 8-10-szerese lehet. Hosszú távon azonban mindenképpen megtérül ez a befektetés. Egy filmre maximum 36 felvételt fotózhatunk, míg egy digitális géppel memóriakártya és képfelbontás függvényében akár több ezer felvétel is készülhet – a különbség összehasonlíthatatlan. Ha csak utánaszámolunk mondjuk tíz tekerics film árának, azok előhívási költségének, valamint a képkidolgozás árának, gyorsan rájövünk, hogy a kérdés már nem is kérdés: digitális gépet kell vennünk.

A jó képek készítésének egyik titka, hogy nagyon sokat kell fotóznunk: gyakorolni, gyakorolni, gyakorolni! – mindenki számára ismerős lehet ez a mondás. Nincs ez másképpen a fotózásban sem. Elméletben nagyon sok mindent meg lehet tanulni, de gyakorlat nélkül azok mit sem érnek. Talán ugyanaz, mint a sminkelés: elolvashatunk sok könyvet, bemagolhatjuk a tudnivalókat, de ha sosem veszünk a kezünkbe ecsetet, első alkalommal élesben aligha tudjuk majd alkalmazni a tanultakat. Ráadásul a digitális technika miatt nem kell spórolnunk a képekkel, hiszen bármennyit csinálhatunk, ha nem

tetszik, törölhetjük. Ami pedig legfontosabb: az azonnali kontroll! Korábban a filmes gépek esetében a leggyorsabb esetben is órákat – ha nem napokat – kellett várni a kép elkészítésétől a kép tényleges elkészültéig, vagyis amíg láthattuk végre az eredményt. Most már a következő másodpercben lehetőségünk van erre. Azonnal látjuk, mit rontottunk el, mit kell korrigálnunk, hogy az eredmény még jobb lehessen. Ez lehetőséget ad a kísérletezésre, a játékra. Tény és való, hogy azok, akik már régóta fotóznak – akár amatőr szinten – régebben sokkal jobban odafigyeltek egy-egy kép készítésénél. Kétszer is meggondolták, mit, hogyan fotóznak le, hiszen ott lebegett fejük felett a határszám: már csak egy tekercs filmem van, amin már csak 10 kép szabad. Ez a fejük felett lebegő szigorú bárd manapság eltűnt.

E néhány sor, azt gondolom, alaposan rávilágított arra, hogy érdemesebb bizony digitális gépet venni, mint filmeset. De azzal nem lehet olyan jó minőséget produkálni, ugye? – kérdik még ezt is sokan. A válaszom: dehogynem! És itt már rá is térnek a folytatásra, ami a milyen gépet vegyek – kérdés következő állomása.

Mi a felhasználás célja? Csak számítógépes monitorunkon, esetleg otthoni DVD-lejátszónkon, azaz tévén szeretnénk a jövőben a képeinket nézegetni, vagy papírképeket is szeretnénk előhívni? Az elején megnyugtatók mindenkit, hogy digitális géppel ugyanolyan jó minőséget lehet ma már produkálni, mintha filmes géppel dolgoznánk. Míg néhány évvel korábban egy olcsóbb gép csak 2-3 megapixeles volt, ma ez már felment a duplájára, azaz 5-6 megapixeles gépekhez is olcsón hozzá lehet jutni.

Alapvetően egy dolgot érdemes tudnunk a megapixel számokat illetően anélkül, hogy komolyabban elmélyednénk a szakmai rejtelmekbe: a megapixel szám leginkább a papírkép, mint lehetséges végtermék miatt fontos. Ha elkészült képeinkről 9x13-as, vagy 10x15-ös (képeslap nagyság) méretű képeket szeretnénk készíteni jó minőségben, azt mondhatnám, hogy szinte még a 2 megapixel is sok.. Gépeinken többnyire nem a megapixel szerinti számot lehet beállítani, hanem azt, hányszor hányas felbontásban készüljön a kép. 1600x1200 pixel, az annyi mint egymillió kilencszáz-húszezer pixel, azaz megközelítőleg kettő megapixel. A megapixel számot mindig a két

szám összeszorzásával kapjuk meg. Vagyis a 3000x2000-es felbontás felel meg 6 megapixelnek – és így tovább.

Ott tartottunk tehát, hogy kisebb papírképek esetében majdhogynem szükségtelen gépünk legnagyobb felbontását használni, hiszen 2 megapixel is elegendő lehet. Amennyiben nagyobb papírképeket szeretnénk készíteni – mondjuk A4-es méretűeket –, abban az esetben már nem baj, ha a kép eredetileg minimum 3, vagy annál több megapixeles. Azaz 1500x2000-es felbontású. Poszterek esetében pedig ki kell használni a legnagyobb felbontás lehetőségét, bár a képeket nem lehet szétesés nélkül a végtelenségig nagyítani.

A papírképeken kívül a legnagyobb felhasználási terület a számítógépünk. Van, amikor képeinket csak otthon nézegetjük, de a legjobbakat általában barátainknak is megmutatjuk, így mailben is küldözgetjük őket. Itt találjuk magunkat szemben a másik felvetődő problémával: a méretekkel. Amíg csak otthon nézzük a képeket, nem jelent gondot, ha egy kép mérete nagy. De amikor elektronikus levelünkhöz csatoljuk, bizony már fejtörést okoz, hogy lassan megy át a kép, vagy át sem akar menni, mert a levelezőrendszer blokkolja, vagy nem tud megbirkózni vele.

Ahogy a papírképek esetében hasznos, ha egy képünk minél nagyobb felbontású, úgy épp az ellenkezője igaz a számítógépes és Internetes felhasználás esetén. Monitoraink legtöbb esetben az 1024x768-as, vagy az egyel kisebb, azaz a 600x800-as felbontást használják. Ez ugyanaz, mi ként a fényképezőgépekben lévő számadat. Tehát egy 1600x1200-as kép – ne feledjük, ez csak 2 megapixel – bőven „kilógna” a monitorunkról, ha okos programjaink automatikusan nem kicsinyítenék le azokat. Nem is beszélve egy 4-szer, 5-ször ekkora felbontású képről.

Számítógép monitoron még az egy megapixel is sok. Ha mailben küldjük, akkor pedig a legideálisabb, ha egy kép 0,1 megapixel körül van. A tömörítéseknek köszönhetően persze nem törvényszerű, hogy egy 600x800-as felbontású kép minden esetben 480 ezer pixeles legyen, azaz 0,48 megapixel. Jó esetben akár a fele is lehet ennek, és így már barátságosabb módon küldhető mailben, vagy tehető fel a világhálóra.

A fényképezőgépünkkel elkészült nagyobb felbontású képek és a számítógépes, Internetes felhasználásra szánt képeink közötti áthidalásra különböző egyszerű kis programokat, szoftvereket fejlesztettek ki, amelyek többsége ma már ingyen hozzáférhető a Neten. Ezek segítségével könnyedén átméretezhetjük képeinket, hogy e-mail-barát legyen valamennyi. Persze előtte hasznos dolog, ha másolatot készítünk róluk, hogy az eredeti méret se vesszen el.

Alapos kitérőt tettem a gépválasztástól, de azt gondolom, hogy ezek az információk egyrészt hasznosak a felhasználás során, ugyanakkor lényegesek lehetnek a döntésünk szempontjából is.

Mit tudunk eddig? Azt, hogy digitális gépet hasznos vennünk, és a megapixelok száma tekintetében bőven megteszi talán egy 5-6 millió felbontású gép is.

A nagy kérdések azonban még mindig hátravannak. Milyen céllal vesszük a gépet? Fényképezni szeretnénk vele – ez adja magát. De mit, hol, milyen körülmények között? Az ezekre a kérdésekre adott válaszok már segíthetnek eldönteni, hogyan keressük tovább a legmegfelelőbb gépet.

Tényleg nem szeretnék nagyon elmélyülni szakmai és tudásbeli kérdésekbe, hiszen arra valóban léteznek a megfelelő szakkönyvek, de muszáj érintenünk egy-két dolgot.

Digitális gépeknél is két nagy csoport létezik: az úgynevezett kompakt gépek, és az úgynevezett tükörreflexes masinák. Egyszerű nyelvre lefordítva: a kompakt gépek azok, amelyeket kézbe véve a kis képernyőn látjuk a lefotózandó témát, mintha egy mini-monitor lenne. Tükörreflexes gépek esetében ez nem lehetséges. Ott minden esetben csak a gép kis keresőjén láthatunk át.

A legtöbbben megelégszenek a kompakt gépekkel, amivel nincs is baj, hiszen csodálatos képeket lehet azokkal is készíteni. Számomra az egyetlen hátránya mindig csak a lassúsága volt ezeknek a gépeknek. Vagyis kép készítéshez mindig meg kell várni, míg az beélesít, és hajlandó elkészíteni a képet. Sok esetben maradtam le így fontos mozzanatokról, mert a gép nem volt elég gyors hozzá. A kompakt gépek ennek ellenére a gyártók közötti versenynek köszönhetően rohamosan fejlődnek tudásuk tekintetében. Egy alsó- vagy

középkategóriás gép is nagyon hasznos nyaraláskor, családi eseményeken. Bármikor.

A legmegtévesztőbb információ laikusok számára az optikai és digitális zoomok közötti különbségek nem ismerete. Mindenkinek azt javaslom, hogy a digitális zoom adataira ne is figyeljünk, felejtjük el a számot, ha lehet, ne is használjuk. Semmi olyat nem nyújt ez a funkció, amit egy számítógép segítségével utólag ne tudnánk végrehajtani. Az optikai zoom már annál érdekesebb. Egy olyan gép, amin minimum 8-10-szeres optikai zoom van, már jónak számíthat, hiszen nagyobb távolságokból is készíthetünk segítségével jó képeket kisebb részekről. Gondolok itt tájképek esetében egy tengeren úszó hajóra, vagy emberek esetében arcképre.

A kompakt gépeket leginkább automata funkcióban szoktuk használni, hiszen ebben az esetben a gép mindent elvégez helyettünk, és az eredmény is megfelelő, sőt kitűnő lehet. Ha egy kicsit jobban szeretnénk magunk befolyásolni a dolgokat, válasszunk olyan gépet, amelyen sok lehetőség kínálkozik arra, hogy bizonyos értékeket magunk állítsunk be.

Amennyiben komolyabban szeretnénk a fotózással foglalkozni, mindenképpen azt javaslom, hogy nem kompakt, hanem tükörreflexes gépet vásároljunk. Ár tekintetében magasabb összeggel kell számolnunk, de sokkal jobban fogjuk szeretni ezt a fajta gépet, mint akár egy csúcskategóriájú kompaktot. Véleményem szerint két nagy márka van, amiben a leginkább érdemes gondolkodni – a Canon és a Nikon –, van, aki az egyikre esküszik, akad, aki a másikra. Mindkettőnek megvannak a maga előnyei, de tudásban egyik sem igazán tér el a másiktól, hiszen fej fej mellett haladnak a fejlődésben. A márkanév ma már sok esetben csak arra jó, hogy a gyártók több pénzt tudjanak elkérni termékeikért – ez igaz a kompakt gépek esetében is. Lehet, hogy az alkatrészek többsége ezekhez a márkás típusokhoz és a névtelen, vagy ismeretlen nevű gépekhez is ugyanott készül.

Tény azonban, hogy tükörreflexes gépekkel több lehetőségünk van előbbre haladni – de valóban csak akkor érdemes erre áldoznunk, ha az átlagos felhasználói szintnél komolyabban szeretnénk foglalkozni a fotózással.

Összefoglalva az eddigieket, a kérdésre, hogy milyen gépet vegyünk, ilyenformán érdemes megtalálni a helyes választ: mindenképpen jobb, ha digitálist veszünk, mert olcsóbb a fenntartása, és hamarabb fogunk jó képeket készíteni vele. Egy kompakt gép is sok tudással bír, elégedettek leszünk vele. A megapixelek száma nem olyan nagyon fontos, hiszen már egy alapgép is sokat tud e tekintetben. Bőven elegendő az 5-6 megapixel. Figyeljünk arra, hogy a digitális zoom és az optikai zoom közül az optikai a fontos, a másik – szlenggel élve – csak népbutítás. Vagyis a digitális zoomnak semmi értelme.

2. Alapfogalmak és alapismeretek

Szerencsére megvásárolt gépünkhöz – ha újonnan vesszük – mindig kapunk magyar nyelvű leírást, és ez nagy segítséget nyújt abban, hogy jól használjuk a masinát. Egyébként javaslom, hogy ha tehetjük, inkább új gépet vegyünk – a garancia fontos egyrészt, másrészt használt gép esetében nem tudhatjuk annak előéletét. Lehet, hogy külsőre minden rendben van rajta, sőt, működik is tökéletesen, de nem tudhatjuk az esetleges rejtett hibákat. A digitális fényképezőgép finom és kényes műszer, elég, ha egyszer leejtik, már beláthatatlan következményei lehetnek.

Automata funkcionál használva a gépet szinte alig van dolgunk, hiszen a gép fényt mér, megkeresi a leoptimálisabb értékeket, és dolgozik helyettünk, Elég, ha csak megnyomjuk az exponáló gombot, és máris megy minden a maga folyásában. Ennek ellenére ne gondoljuk, hogy egy jó és drága gép önmagában elég ahhoz, hogy jó fotósokká váljunk. Nem az a jó fotós, aki olykor-olykor készít egy-egy valóban nagyon klassz képet. A jó fotós az, aki tartósan, vagyis folyamatosan kiváló minőséget produkál, és erre bármikor képes tudatosan – vagyis nem véletlenül. A jó fotós az, aki minden körülmények között megtalálja a jó megoldást arra, hogyan dolgozzon. Ehhez hozzátartozik a is, hogy jó fotós nem csak profi, amatőr is lehet. Profi és amatőr közti különbséget leginkább az teszi, hogy a profi

többnyire ebből, vagy részben ebből él, míg az amatőr főleg csak hobbiból készít képeket.

Sokszor egy profinak is lehet kevésbé profi felszerelése, és egy magát profinak tartó vagy valló fotós is készíthet vacak képeket, és ez fordítva is igaz. Egy amatőr is rendelkezhet profi felszereléssel, és készíthet nagyon jó képeket. Erről már korábban is szó esett a könyvben – hiszen örök törvény, hogy a jó képet nem a gép készíti, hanem az ember.

Fénykép készítésekor három dolog van, amire nagyon fontos odafigyelni, amennyiben nem automata módon használjuk a gépet. Milyen érzékenységgel, milyen zársebességgel és milyen blendenyílással használjuk a gépet. Ezek összességét mindig az határozza meg, hogy milyen körülmények közepette dolgozunk.

Kezdjük az elsővel, az érzékenységgel. A legtágabb határok általában 50 ISO-tól 3200 ISO-ig terjednek a gépeken, de a legtöbb gép ennél kevesebbet tud. Az alsó határ 100 vagy 200 ISO, míg a felső 800 vagy 1600 szokott lenni. Ezeknek a számoknak régebben a filmes gépeknél volt inkább jelentőségük, hiszen egy boltba betérve, amikor filmet vásároltunk a gépbe, sokszor megkérdezte az eladó, hogy kint vagy bent akarunk-e fotózni. Manapság ha természetes, kinti fénynél fotózunk, a 200 ISO szokott a leoptimálisabb lenni, de borús időben, sötétebb helyeken akár a 400 ISO is elkél. Benti fotózásnál sok esetben válik hasznunkra a 800-as érték, vagy – például koncerteken, szórakozóhelyeken, éjszakai kinti felvételeken – az 1600-as beállítás. Sok esetben ez utóbbiaknál vakival is rá kell segítenünk a megfelelő kép elkészültének érdekében.

Minél magasabb számú érzékenységet választunk, annál nagyobb lesz az úgynevezett képzaj, vagyis a nagy ISO érték a képminőség rovására mehet. Kompromisszumot kell kötnünk: sötét helyen kis ISO értékkel a kép is sötét lehet. De lehet világosabb, csak valamivel rosszabb minőségű.

Nagyobb ISO értéket szoktunk használni gyors mozgás esetén is – például sporteseményeken, gyorsan haladó járművek esetében. Az ISO-értékek állításával kompenzálhatjuk a zársebességet is, hiszen a kettő valamilyen szinten összefügg egymással.

Át is térnék a második lényeges kérdésre, a zársebességre. Átlagos értelemben véve a legtöbb kép 1/60-addal vagy 1/125-öddel készül. Ez azt jelenti, hogy a másodperc 60-ad vagy 125-öd része alatt. Ettől eltérő esetek is léteznek: ha nagyon gyors mozgást fényképezünk, és azt szeretnénk, hogy a téma ne legyen elmosódott, kénytelenek vagyunk nagyobb zársebességet választani, vagyis akár 1/1000-et. A zársebesség szoros összefüggésben van a fény bejutásának mennyiségével is. Viccesen meg szoktam jegyezni sokszor: a fénykép készítéshez leginkább fényre van szükség. Se többre, se kevesebbre, mint amennyi ideális a jó eredményhez. Sok fény kiegészíti a képet vagy a részleteket, kevés fény sötétté teszi. Teljes napfényben, vagy tükröződő felületek esetében előfordulhat, hogy alacsony ISO érték esetén is nagy zársebességet kell alkalmaznunk éppen emiatt.

Az ellenkezője is igaz: hiába állítjuk a gépet 1600 ISO-ra, lehet, hogy még az 1/60-ad sebesség is kevés fényt enged a gépbe, és egy szobában a kép sötét lesz vaku nélkül. Ilyen esetben a legbiztosabb, ha tovább csökkentjük a zársebességet. Amit kézből még ki tudunk exponálni bemozdulás nélkül az 1/40-ed vagy 1/30-ad, de ez alatt már elmosódottá válhat az eredmény. Ez szokott laikusoknál a legnagyobb gond lenni: automatára állítják a gépet, nem kapcsolnak vakut, és úgy fényképeznek egy sötét szobában. Az eredmény: egy nagy paca, azaz elmosódott, életlen, majdnem sötét kép. Ez amiatt van, mert a gép automatikusan a fényhez igazodik elsősorban: tehát kis zársebességet alkalmaz, ami miatt a kezünkben bemozdul a kép. Bármennyire is tartjuk stabilan, nem veszünk levegőt, nem mozgunk, az 1/10-ed vagy 1/20-ad másodperc alatt észrevétlenül így is moccan a kezünk. Elég mindössze fél milliméter, már pocskék eredményt kapunk. Ilyen esetben fontos, hogy vagy állványról, vagy stabil helyről exponáljunk. Tegyük le a gépet egy asztalra, székre – olyan helyre, ami garantáltan nem mozdul.

Ne tévesszen meg minket, hogy a kis kijelzőn esetleg tűésnek látunk valamit, mert lehet, hogy a monitoron meglátva ugyanazt, csalódni fogunk.

Vannak helyzetek, amikor valóban semmi nem segít már. Letehetjük a gépet stabil helyre, exponálhatunk akár 2-3 másodpercig

is, beállíthatjuk az ISO-értéket a legmagasabbra, mégis rossz az eredmény. Ha a téma mozog, ne is várjunk mást! Csak a tökéletesen mozdulatlan témát tudjuk tűélesre fotózni így. Egy mozduló autót, egy lépő embert nem. Biztos mindenki fel tud idézni az emlékeiben olyan képet, ami egy esti kivilágított utcán készült. A képen a házak, a mozdulatlan tárgyak élesek, de az autók nem is látszanak, csak fehér és vörös fénycsíkok az úttesten. Ez azért van, mert a kép állványról készült, több másodpercig exponálták, és ez alatt az elsuhanó autók sok-sok métert tettek meg. A lámpáik sok fényt bocsátanak ki, emiatt mindenhol látszanak, ahol csak előfordultak a kép készítése alatti másodpercekben. Vagyis összeolvadnak egy fénycsíkká.

A harmadik tétel a blendenyílás. Ennek értéke is széles skálán mozog, és a mélységelesség szempontjából fontos. De mi az a mélységelesség? Képzelnék el egy tájképet, mondjuk egy távolabbi városrészt épületekkel, tornyokkal. Ez elé szeretnénk odaállni, hogy mi is a képen legyünk, háttérben pedig ott legyen a kedvenc helyünk. Köztünk és a város között akár kilométerek is lehetnek, és azt szeretnénk, ha a város is élesen látszana és mi is. Ehhez fontos a mélységelesség, vagyis, hogy a gépen az érték minél nagyobb számú legyen. Legalább 11, de inkább 22. Ha ennél kisebb számot választunk, előfordulhat, hogy vagy mi, vagy a városkép lesz homályos, elmosódott. Biztosan láttunk már olyan képet, amin egy arc tűéles, de a mögötte lévő fák, vagy emberek kissé homályosabbak. Ez annak köszönhető, hogy a blende-érték alacsony számú, vagyis 5,6, vagy még annál is kisebb. Így a kiválasztott téma éles, a többi elmosódott, ami által a témánk kerül hangsúlyba. Különböző hatások érhetők így el.

Ez a beállítás is összefüggésben van a bejutó fény mennyiségével. Minél magasabb számot választunk, annál kisebb a nyílás, ezáltal annál kevesebb fény jut be a gépbe. Ilyenkor kell korrigálni a zársebességgel és az ISO-értékekkel is akár.

Még néhány szót ejtenék a vakuk használatáról. Vakut két esetben szükséges használnunk: amikor kevés fény áll rendelkezésre, vagy amikor nagy az eltérés a fényképezett téma és a környezet fényviszonyai között. Ez utóbbi esetre példa, amikor előttünk áll a fotózni kívánt személy, de mögötte ott a nap, vagy egy nagyon fényes

terület. Ez esetben derítésre kell használnunk a vakut, vagyis a háttér fényértékeihez állítjuk be a gépet, hogy azok ne égjenek ki, az embert pedig vakunk segítségével világítjuk meg. Az eredmény így az lesz, hogy a háttér is világosan látszik, és az is, akit fotózunk.

A legnagyobb gondot vakuk esetében a vörös szemek szokták okozni. Ez gyakorlatilag a hirtelen sok fény miatt a pupillán keresztül látszó szemfenék vörössége. Nagyon nehéz ezt kiküszöbölni. Leginkább csak három módon lehet: ha a vaku kellően messze van a gépüktől – de ez sok esetben megoldhatatlan, hiszen vagy a gépbe van építve, vagy rácsatlakoztatva. A másik lehetőség, ha a mennyezetre villantunk, ami sok esetben szintén nem megoldható, hiszen lehet messze is a mennyezet, de lehet, hogy a vakukat sem tudjuk irányítani, hova villanjon, mert a gép lehetőségei miatt az csak előre villan. A harmadik lehetőség, ha olyan a gép, hogy kézzel tudjuk állítani a vaku fényerejét, és azt csökkenteni tudjuk néhány értékkel. Erre nem minden géptípusnál van lehetőség.

Ha semmi nem jó, marad a retusálás számítógéppel, de erről még egy kicsit később fogok szólni. Még rengeteg dolgot – egy egész könyvnyit – lehetne írni az alapfogalmakról, a gépek működéséről, de nem érzem szükségét. A legfontosabbakat úgy érzem, leírtam. Ezek ismeretével és tudásával már el lehet boldogulni alapfokon egy fényképezőgéppel.

3. Képkomponálás, modellfotózás

Miután nagyjából tisztába kerültünk azzal, milyen géppel érdemes fotózni, és nagyjából milyen értékekkel szükséges tisztában lennünk fényképezőnk esetében, jöhet a gyakorlati megvalósítás. Az exponálást megelőző utolsó pillanat a képkomponálás ideje. Ekkor már beállítottuk a gépen a szükséges értékeket, kiválasztottuk a fotózandó témát, és a keresőben látjuk azt. Ujjunk a gombon, és hamarosan elkészítjük a képet. Ilyenkor már csak a szemünk és az agyunk dolgozik, a képet komponáljuk. Ennek nincsenek szigorúan vett

szabályai, mindig csak utólag derül ki, hogy a kép jó-e vagy sem, bár ezt mi szabályozzuk.

Elsősorban a hibajelenségekre hívnám fel a figyelmet. Vicces dolog, de apám régebben sok esetben úgy tartotta a gépet, hogy valamelyik ujjá mindig belógott az optika elé. Ebből kifolyólag az is rákerült a képek többségére. Ezt pedig könnyű elkerülni. A másik hiba, ha személyek esetében mindig ahhoz ragaszkodunk, hogy az illető feje vagy arca a kép közepén legyen. Ez azt eredményezheti, hogy a kép egyensúlya elbillen, vagyis például az illető úgymond lecsúszik a képről. A teste ugyanis a kép alsó részén található, a feje közepén, de a kép felső részén, a feje fölött egy nagy üres tér van, vagy olyan téma, amire nem is lennének kíváncsiak. Célszerűbb inkább eltérni attól, hogy az arc vagy a fej legyen középen. Jobb, ha az illető kitölti a képet teljes egészében – így már a kép sem hat olyan nagyon amatőrnek.

Harmadik hiba lehetőségként a kép széleinek vágását említeném. Sokszor belevágunk úgy egy témába, hogy az csak utólag derül ki. Egy autó lefényképezésekor ügyeljünk arra, hogy ne vágjuk le az alját, az elejét, vagy a hátulját. Ügyeljünk, hogy a téma a kép széleitől mindenhol megfelelő és arányos távolságban legyen – de ez nem csak autóra vonatkozik, hiszen csak egy példát akartam kiragadni a sok közül.

A keresőben többnyire csak kicsiben látunk sok mindent, és emiatt elkerülheti a figyelmünket. Csak akkor jövünk rá, hogy hibáztunk, amikor a képet megnézzük nagyban. Ilyenkor kerülnek elő az apró részletek, amik zavaróak is lehetnek. Erre is célszerű tudatosan készülni, és minél jobban megkomponálni a képet előre, hogy a lehető legjobb eredményt kapjuk. Minél többet fotózunk, a képkomponálás annál gyorsabban fog sikerülni, és annál jobb is lesz az eredmény. Vannak olyan esetek, amikor bőven van időnk állítgatni, de egy-egy gyorsan pergő eseménynél erre nincs lehetőségünk. Azonnal kell cselekednünk: vagyis a másodperc töredéke alatt komponálni és exponálni. Gyakorlat teszi a mestert – tartja a bölcs mondás. Hogy ez mennyire igaz, magunk is tapasztalhatjuk, mitután sok-sok képet készítettünk tudatosan.

A tudatosság nélkülözhetetlen a fejlődés szempontjából. Ha csak vaktában nyomjuk a gombot, és nem szűrjük le a tapasztalatokat, sosem fogunk egyről a kettőre jutni. Ha időt szakítunk a mértekre és talán még elemezzük is egy-két képünket, ráadásul jó érzékünk is van a dologhoz, hamar eljuthatunk arra a szintre, hogy képeink többsége jól sikerül, és ezt majd családtagjaink, ismerőseink is észreveszik, megdicsérik.

Nem szeretnék nagyobb kitérőt tenni a tájfotózás, makrofotózás, eseményfotózás és egyéb témák felé. Ez a könyv nem arra hivatott, és egyébként is létezik olyan irodalom, amely sokkal alaposabban felkészíti az amatőr fotósokat arra, hogyan kezdjenek hozzá és folytassanak le ilyen munkákat. Lényegesebbnek tartom, hogy inkább kicsit jobban elmélyedjünk az emberábrázolás területébe, azon belül is a modell-fotózásba. Praktikus tanácsokat szeretnék adni azoknak, akik amatőr fotósként előszeretettel választanak képeik témájához embereket. Ugyanakkor azoknak a modelleknek is segíteni szeretnék, akik önmagukat fotózzák (sok ilyen lány és fiú van, képeikkel tele van az Internet), vagy egymást fotózzák szórakozásból, időtöltésből, és a többi, és a többi...

Könyvem előző fejezetében már alaposabban kitértem arra, hogy egy modellnek miképpen kell felkészülnie, ha fotózásra megy. Ebben az epizódban inkább a másik szemszögből próbálok megvilágítani a helyzetet: vagyis hogyan fotózzunk embereket?

A legtöbb esetben amatőr fotósok esetében az szokott gondot okozni, hogy mit kezdjenek a modellel. Fotózni akarják, de hogyan? Az akarat ötletek híján még kevés. Ha amatőr a modell is, akkor főleg bajban vagyunk, mert lehet, hogy neki sincs ötlete, sőt, tőlünk várja az instrukciókat arra vonatkozólag, hogy miként álljanak be, mit csináljanak.

A legokosabb, amit tehetünk, ha leülünk az Internet elé, megkeresünk sok-sok weboldalt, ahol modelleket találunk, és megfigyeljük a beállításokat – annak apró részleteit is. Le is menthetünk a gépünkre képeket – ha nem akarjuk felhasználni sehol, akkor ez önmagában még nem számít bűnnek. Egy magyar tanár

mondta még a gimnáziumban: a művészetben nem szégyen lopni, csak okosan kell használni a dolgokat. Vagyis nem szégyen ellesni a jót és alkalmazni a fotográfiában sem. Nagyon új dolgokat úgyis nehéz kitalálni, így marad a másik megoldás: alkalmazni azt, ami bevált.

Miután megnéztünk és talán lementettünk sok-sok képet, nem árt, ha valamennyire memorizáljuk is őket. Mít sem ér a sok nézelődés, ha a látottakat nem tudjuk alkalmazni a gyakorlatban. Amikor én anno elkezdtem a fotózást, egy-egy beállításon akár hosszú percekig is gondolkodtam, és még ez sem eredményezett mindig jó képet. Ma már, évtizednyi tapasztalat után bátran kijelenthetem, hogy kisujjból kirázom a témát – és ezt nem nagyképűség, hanem gyakorlat. Gyakorlat, ami lehetőségként bárki előtt nyitva áll, ha megfelelő mennyiségű időt szán rá.

Azt szoktam mondani, ahhoz hogy jó fotósokká váljunk három dologra van igazán szükségünk: nagyon kell szeretni fotózni, sosem szabad megenni. Amikor unottan, kedv nélkül állunk hozzá valamihez, az az eredményen is meg fog látszani. Második: sokat kell fotózni – gyakorlat teszi a mestert – ezt már említettem. Harmadik: tudás és a tehetség együttesen, bár csak tudással, vagy csak tehetséggel is el lehet boldogulni. A jó érzék, a fotózáshoz való jó érzék nem csak adottság! Ki is alakulhat sok fotózás által. Fejlődhet, finomodhat.

Szándékosan nem említettem a technikai feltételeket, hiszen az már külső tényező, nem bennünk van, nem belőlünk fakadó. Egy igazán tehetséges fotós akár egy vicceses egyszerű géppel is tud szépet alkotni, mint ahogy egy tehetségtelen a legprofibb technikával is csak vacakot gyárt.

Miután kellőképpen felvérteztük magunkat elképzelésekkel, akár bele is vágathatunk a modell-fotózásba, vagyis az emberábrázolásba. Az más kérdés, hogy a képeken látottakat mennyire tudjuk megvalósítani helyszínen, világítás szempontjából, vagyis mennyire van lehetőségünk technikailag reprodukálni mindazt, amit ellestünk.

Kétféle helyszínen jöhet szóba: vagy kint dolgozunk, vagy bent. Mindkettőnek mag van a maga előnye és hátránya. Ha kint dolgozunk, többnyire könnyebb dolgunk lehet a fények tekintetében, hiszen jó

esetben világos van – mert ki akarna éjszaka a szabadban fotózni? A természetes fénynél nincs jobb, csak legyen szerencsénk, hogy ne essen az eső. Az nem baj, ha borult kissé, vagy felhős az idő, mert a szűrt fény a legideálisabb. A teljes napfény okozhat problémát a modellfotózásban, hiszen az arc árnyékossá válhat itt-ott, a modell hunyoroghat – ezek nem veszik ki magukat jól a képeken.

Célszerű olyan helyszínt keresni, amely környezetében is szép – vagyis akár egy park, folyópart, régi városrész, és a többi... Egy-egy „tereptárgy” jó ötleteket adhat, hiszen a modell leülhet egy kidőlt fára, egy padra, egy utcakőre.

A változatosság hasznos és fontos dolog, bárhol is készülnek a képek, törekedjünk arra, hogy ne legyenek egysíkúak. Egész alakos képek esetében gyakori hiba, ha a modellt álló helyzetből fotózzuk. Nem árt leguggolni, és úgy készíteni a képet – ezáltal optikailag javíthatunk az arányokon, hiszen ebből a perspektívából hosszabbnak tűnik majd a lába. 150-160 centis lányok kifejezetten örülni szoktak annak, ha a képeken legalább 170-nek tűnnek. Emiatt is szoktam hangoztatni az örök törvényt: a fotózásnál nem a magasság számít, sokkal inkább az arányok. Ha egy lány csak 150 centi magas, de arányos testalkatú, ettől még mutathat nagyon jól fényképen.

Kinti fotózásnál sokkal több ötletünk lehet, ha a helyszín valóban jó – már csak arra kell figyelnünk, hogy a képeket jól komponáljuk meg.

Amikor beltéri fotókat készítünk, sokkal nagyobb figyelmet kell fordítanunk arra, milyen világítással érjük el azt, hogy az exponálás idején megfelelő fény mennyiség álljon a rendelkezésre ahhoz, hogy képeink jól sikerüljenek. Ennek többféle módja van – szerencsés esetben a kintől beszűrődő fény (nagy ablakok, tágas tér) elegendő lehet. Ám sajnos ez nem mindig adatik meg. Ilyenkor nekünk kell gondoskodnunk erről.

Három lehetőségünk van: reflektorok, rendszervakuk, vagy a gépünkhöz csatlakoztatott vaku. A legkevesbé jó megoldás sajnos az utóbbi, de sok esetben csak ez lehetséges. Lehet reflektorokkal dolgozni, néhány 500 wattos halogén lámpa – ezek nem is olyan drágák – okos elhelyezésével egész jó eredményt lehet produkálni. Itt csak az

lehet a gond, hogy a színek látják ennek kárát. Igaz ugyan, hogy fehér-egyensúly állítással, vagy utólagos számítógépes munkával ezek korrigálhatók.

A legideálisabb, ha vannak stúdióvakuink, amelyekkel tényleg jó eredmény születhet. Ezekből kettő is elegendő lehet, de minimum a három az ideális, ha szép képeket akarunk.

Benti fotózásnál is két lehetőség van a helyszínt illetően: vagy vannak „tereptárgyak”, azaz díszlet, vagy nincsenek. Egy jól berendezett helység látványos tud lenni a maga részlet-gazdag bútoraival, tárgyaival, kiegészítőivel. Csak arra kell figyelni, hogy minden passzoljon a témába, és a felesleges dolgok eltűnjenek – vagy vegyük el őket, vagy úgy vágjuk a képet, hogy azok a legkevésbé legyenek feltűnőek. Egy rossz helyen lévő konnektor, villanykapcsoló, vagy áthaladó vezeték, belógó növény, asztalon felejtett pohár, hamutartó – mind-mind zavaró lehet, ha nem ügyelünk rájuk.

A legtöbb stúdiófotó azonban egyszerű, egyszínű háttér előtt készül, hiszen amikor maga a modell a lényeg, akkor nem kell a képre semmi felesleges dolog, csak ő. Ez persze nem jelenti azt, hogy rossz, ha vannak kiegészítők, de nem feltétlenül szükségesek. Az egyszínű hátterek esetében a legtöbbet alkalmazott dolog a papírháttér, amelyet alul ívelve hajtva elérhetjük, hogy az végtelennek tűnjön. Gyakorlatilag bármilyen szín alkalmazható, de ezt mindig a modell hajszíne kell, hogy elsősorban meghatározza. Fekete hajnál nem előnyös a fekete háttér, szőke hajnál pedig a sárga, vagy világos szőkénél a fehér. Igaz, megfelelő világítás alkalmazásával ezen esetekben is elválasztható a haj a háttértől.

Jómagam fotózásnál három lámpával dolgozom stúdióban, és egyszínű papír-háttéréim vannak. Ezeket felváltva használom, mikor mire van igény, illetve milyen hangulatot szeretnék elérni. A lámpák közül az egyiket soft-boxot használok – ez egy nagy doboz-szerű valami a lámpa előtt, amely azt a célt szolgálja, hogy a fényt áteresztve azt minél jobban szétterítse, minél inkább egyenletesen ossza el a helyen. Ugyanezt a célt szolgálja az ernyő is, amely leginkább egy esernyőre hasonlít, de belső fele speciálisan kiképzett anyag. A harmadik lámpa egy viszonylag szűk helyre irányított fénysugarat

bocsát ki, és a célja az, hogy csak a hajra essen. Hajfényt és kontúrfényt csinállok vele.

A legtöbb esetben a modellek vagy az amatőr fotósok nem rendelkeznek profi stúdió-technikával, így kénytelenek a maguk eszközeivel beérni. Ez önmagában nem is baj, hiszen a képkészítésnek csupán egy része a technikai feltétel. Jó képet egyszerűbb módszerekkel is lehet alkotni.

Fontosak az összeválogatott ruhák, a kellékek, azok a darabok, amelyek valamilyen céllal rákerülnek a képekre. Fontos a beállítás, a smink. Seregnyi apró részletből, sok-sok odafigyelésből születik meg az elvárt eredmény.

Egy stúdiófotózás alkalmával, amikor nincsenek változatos tereptárgyak, pusztán maga a modell áll rendelkezésünkre, lehet és kell is változatosságra törekedni. Nagyon egyhangúak azok a képek, amikor a modell mindegyiken áll, és csak deréktól fölfelé fotózzuk, folyamatosan félalakos képeket készítve. Hiába mosolyog az egyiken és komoly a másikon, hiába emeli a karját az egyiken, a másikon nem, és hiába van egyszer zöld, másszor meg piros felsőben – ez még kevés.

Lehet álló képeket csinálni különböző szögekből, különbözőképpen forgatva a modellt. Kell is, hiszen ezen látszik egészben az illető. Ne feledjük a részleteket: ha a modell ilyen-olyan ruhában van, lehet, hogy bután fest meztláb – gondoskodjunk róla, hogy vegyen cipőt. Ha kissé szélesebb a csípője, optikailag szintén segíthetünk a helyzeten. Ugyanúgy, ahogyan a lábát és egész alakját nyújthatjuk, ha alulról fényképezzük guggolva, a csípőt is keskenyíthetjük azáltal, ha kissé elforgatjuk az illetőt, és nem teljesen szemből fényképezzük.

A változatosságra még számtalan lehetőségünk van: lehet egész- és félalakos képeket készíteni, vagy portrét, amelyen kifejezetten csak az arc látszik. A modell leülhet, leguggolhat, lehasalhat, hanyatt fekket, oldalt fekket – azt szoktam erre viccesen mondani a modelleknek, hogy a fotózás kicsit olyan, mintha tornaóra lenne, mert szinte valamennyi izmot megmozgatunk. Arról nem is beszélve, hogy képen is az néz ki jól, ha az illető szépen kihúzza magát, és nem roskad össze, mint egy tál tejszínhab, ha sokat áll az asztalon.

Kezdő modellek joggal várják el, hogy instrukciókat adjunk nekik, ezáltal ők is kellemesebben érzik magukat a szituációban, hamarabb oldódnak. Zavarba ejtő lehet számukra, ha nem megfelelően érünk hozzájuk – én, ha csak tehetem, inkább kerülöm az ilyen testi kontaktust, nehogy rosszul érezze magát, vagy félreértse a helyzetet. Amikor öltözik, minimum elfordulok, de inkább kimegyek a helységből, hogy ne zavarja a nyugalmat.

Mivel sok esetben bizalmi kérdés is egy ilyen munkakapcsolat – különösen, ha lengébb öltözetű képek, vagy aktok is készülnek –, a jó kapcsolat elengedhetetlen mind emberi, mind munka szempontból. Türelmetlenséggel, vagy erőszakossággal nem megyünk semmire, hosszú távon ez úgysis megbosszulja magát.

A cél szentesíti az eszközt – tartja a mondás, és ha az lebeg a szemünk előtt, hogy a célunk nem más, minthogy tökéletes képeket alkossunk, mindent alá kell ennek vetni. Ebbe beletartozik a jó viszony és a korrektség is.

4. Utómunka, retusálás

Sokszor hiába teszünk meg mindent annak érdekében, hogy a kép készítése előtt és alatt tökéletesítsük a körülményeket, vannak dolgok, amelyeket csak utólag, számítógép segítségével tudunk korrigálni. Amennyiben digitális géppel dolgozunk – márpedig azt gondolom, hogy a többség igen –, a képek a fényképezőgép memóriakártyájáról úgysis a számítógépünkre kerülnek. Sokfajta program létezik, amelyek segítségével utólag optimalizálhatjuk képeink minőségét, ki erre, ki arra esküszik. Én az Adobe Photoshop-ot használom, annak is viszonylag kevés funkcióját. Létezik egy több száz oldalas kötet, amely megtanít arra, hogyan boldoguljunk a szoftverrel, és nyilván nem akarom itt mindezt kifejteni. A legnagyobb szakik munkáit úgysis nap mint nap megcsodálhatjuk egy-egy újságárus előtt elhaladva. Ne gondoljuk, hogy a magazinok címlapjain szereplők valóban annyira tökéletesek, mint amilyennek látjuk őket! Én csak a leglényegesebb elemeket említeném, amelyek segítségével magunk,

házilag is elvégezhetünk ezt-azt. Ezek nem bonyolult műveletek, nem igényelnek különösebb tudást sem. Egyszer-kétszer alkalmazva őket már el is sajátítjuk, és legközelebb már könyv sem kell majd hozzá.

Gyakorlatilag mindegy, hogy a Photoshop melyik számjelű verziója van meg nekünk, és hogy angol vagy magyar nyelvű a program – nem sok eltérés van köztük, biztosan boldogulunk majd könnyedén, ha szánunk egy kevés időt a megismerésére.

Átméretezés – Képeinket egyéb programok segítségével csoportosan is átméretezhetjük, ehhez nem feltétlenül szükséges a Photoshop. Ám természetesen ebben is lehetőségünk van erre. Átméretezni kétféleképpen lehet a képeket: vagy részletkivágással, vagy az egész kép méretének módosításával. De lehet a kettőt egymás után is alkalmazni.

Amikor elkészült képünknek csak egy részletét szeretnénk a továbbiakban használni, a bal oldali eszközök ikonjai közül a Crop Tool-t kell használnunk. Ennek segítségével kijelöljük a megtartandó részt, majd egy enter lenyomásával máris megkapjuk az új képet. Ha valamit nem jól csináltunk, és újra szeretnénk kezdeni, a CTRL-Z együttes lenyomásával visszaléphetünk egy műveletet. Többszöri lenyomással több műveletnyit is léphetünk.

Ezt a trükköt akkor szoktuk alkalmazni, amikor egy személyt szeretnénk csak a képen látni, vagy csak egy számunkra fontos képrészletet.

Ha a képünk túl nagy, akkor az Image menün belül (fölül a harmadik) az Image Size pontra kell klikkelnünk. Az ekkor felugró ablakban pixelben adhatjuk meg a szélességet vagy a magasságot. Ha a with (szélesség) és a high (magasság) oldalt össze van kapcsolva egy kis vonallal, akkor az egyik méret változtatásával arányban változik a másik méret is. Lentebb a Constrain Proportions kikapcsolásával ezt megszüntethetjük, így azonban könnyen torzzá válhat a képünk, mert vagy a magassága vagy a szélessége nem változik, míg a másik érték igen.

Forgatás – Képeinket a windows operációs rendszerben is át tudjuk csoportosan forgatni (nem minden windows tudja ezt), de a Photoshopban is van erre lehetőség természetesen. Ugyan csak az Image menüben a Rotate Canvas segítségével tehetünk egy képet állóvá vagy fekvővé.

Képmínőség javítása – Bizonyos esetekben érezhetjük úgy, hogy elkészült képünk nem elég éles, vagy nem elég kontrasztos. Kétféle módon nyúlhatunk hozzá ehhez. Amikor a számítógépre bízunk, hogy a program nagyjából találjon optimális egyensúlyt, elég az Image menüben belül az Adjust pontnál az Auto Contrast-ra klikkelni. Ugyanitt az Auto Levels is szép dolgokat művelhet, de van olyan eset is, amikor a kapott eredmény mondjuk színek tekintetében sajnos rosszabb, mint előtte volt.

Ha finomabb módszert szeretnénk, klikkeljünk az Image menüben az Adjust pontnál a Brightness/Contrast opcióra. A megjelenő csúszkával tetszés szerint világosíthatjuk vagy sötétíthetjük, illetve kontrasztosíthatjuk vagy lágyíthatjuk a képet.

Színkorrekció – Különösen, ha halogén lámpával fotózunk, előfordulhat, hogy a bőrszín nem lesz kellően megfelelő. Például természetellenesen sok benne a piros és kevés a sárga. Ezen könnyedén módosíthatunk, ha megnyitjuk a az Image-en belül az Adjust menüben a Color Balance opciót. Három csúszka tűnik fel a képernyőn: cyan-red, magenta-green, yellow-blue. Én a felső csúszkán a red felől el szoktam kicsit húzni a jelölést a cyan irányába, valamint az alsón a blue felől a yellow felé. Ezek segítségével ki-ki maga is elszórakozhat, és saját ízlése szerint állíthatja be a színeket.

Két dolgot viszont semmiképpen ne hagyjunk figyelmen kívül: minden monitor más és más képet mutat. Míg otthoni monitorunkon láthatunk valamit tökéletesnek, lehet, hogy az már egy másik gépen közel sem ugyanaz lesz. Ugyanez érvényes a laptopok képernyőire is: én például sosem retusálok laptopon, mert ott egészen mások a színek, a laptop monitorok általában nem nagyon alkalmasak arra, hogy

komolyabb grafikai munkákat végezzünk a mutatott képük színeiből kiindulva.

Színeket módosíthatunk még az Image Adjust menüben a Hue/Saturation segítségével. A Saturation teljes mértékű balra húzásával például eltűnnek a színek, és fekete-fehér képet kapunk. Ezt meghagyva, és eztán használva a Color Balance-ot, készíthetünk barnított, kékített, vagy bármilyen színárnyalatú képet.

Vörös szem eltüntetése – Ez a produkció már kicsit komolyabb beavatkozást igényel, de nem bonyolultabb, mint az előzők. Először is körbe kell rajzolni a szemeket. A bal oldali ikonok közül erre a Polygonal Lasso Tool-t tartom a legalkalmasabbnak. Először is fel kell nagyítanunk a képet akkorára, hogy egerünk segítségével pontosan tudjuk körberajzolni a szemünket – azon belül is csak a vörös részt. Nagyítani én a jobb oldali Navigatoron a csúszka segítségével szoktam, de a CTRL + (a numerikus rész plusz billentyűje) vagy mínusz billentyűje is nagyít vagy kicsinyít.

Eztán jöhet a körberajzolás, amihez az egerünk bal gombja kell. A szem körberajzolása után én az előbb említett Hue/Saturation menüben fekete-fehérré és sötétté teszem a szemnek ezen részét, és részemről ezzel elintézett az ügy. Még mindig jobb, ha a szembogár sötét, mintha piros lenne, mert az legalább nem feltűnő.

Bőrhibák, pattanások eltüntetése – Ez is hasonlóan egyszerű lehet, mint az előző művelet. Fel kell nagyítani a képet akkorára, hogy kényelmesen tudjunk rajta dolgozni. A pattanás vagy a bőrhiba általában egy kicsike pötty, mégis zavaró tud lenni. Én a kritikus rész melletti területről szoktam úgymond mintát venni, és azt rátenni a hibára. Ezt úgy tehetjük a legkönnyebben, ha a bal oldali ikonok közül a Clone Stamp Tool-lal dolgozom. Az egeret a mintavétel helyéül szolgáló területre viszem – vigyázni kell, hogy a másolandó rész nagysága ne legyen túl nagy. A nagyságát fölül a Brush menüpontban szabályozhatjuk. Az ALT és az egerünk bal gombjának lenyomásával veszünk mintát. Eztán elengedjük az ALT gombot, az egeret a pattanás

főlé visszük, majd ismét bal klikk az egéren, és máris eltűnt a hiba. Ezt minden pattanás és anyajegy esetében ismételtethjük.

Nagyjából ki is végeztük a leglényegesebb elemeket. Természetesen lenne még bőven ötlet, miket csinálhatunk egy-egy képpel, de aki mélyebben szeretne elmerülni az efféle tudásban, lapozzon az ajánlott irodalom részhez e könyvben, és ott megtalálja, milyen művet kell beszereznie ahhoz, hogy tudását még tovább fejlessze. A felsorolt apró praktikák már így is hasznosak lehetnek, és komoly képminőség-javulást eredményezhetnek.

III. Modellvilág 2007

Fontosnak tartottam, hogy könyvemben megszólaljanak mindazok a szereplők, akik manapság a modellvilág meghatározó személyiségei. Noha magam is részese vagyok ennek a miliőnek, vannak olyan gondolatok, vélemények, amelyek bennük fogalmazódtak meg, és szükséges, hogy teret kapjanak. Hogy képünk legyen arról, milyen is ma a szakma itthon, meg kell ismernünk őket és az ő véleményüket is.

1. Modroczy Tímea – a Miss Balaton lelke

Nem árulok el nagy titkot, és azt gondolom, sokan nem is tiltakoznak azon kijelentésem ellen, hogy ma Magyarországon a legnívósabb és – ha lehet ilyet írni – legszeretettebb szépségverseny a Miss Balaton. Az egykoron Somogy megyében született megmérettetés ma már a nyár egyik legnagyobb eseményévé nőtte ki magát. Ha a lányok között van mindig, aki a koronát viseli, talán ki lehet azt is jelenteni, hogy a szépségversenyek között ez a verseny érdemli ki a legjobbnak járó címet. Talán a kétkedőket is meggyőzi néhány tény, amelyek elvitathatatlanok a Miss Balatontól. Nincs még egy olyan versenye, ahol a fődíj – az utóbbi években – egy személyautó lenne, és emellett a döntőbe jutó lányok mindegyike minimum közel százszázötvenezer forint értékű ajándékot kapna. A rendezvény lebonyolításának színvonala pedig minden évben önmagáért beszél. Modroczy Timi, e verseny motorja és lelke immáron kilencedik éve tevékenykedik azért, hogy ez így legyen. Rengeteg munkát, energiát fektetett abba, hogy idáig eljusson. Valamikor nézőként volt jelen az első Miss Balatonok egyikén, majd átvette a tulajdon- és szervezési jogokat, aztán évről évre jobban csinálta – ma már ezt talán nem lehet felülmúlni, bár tervek és álmok mindig léteznek.

- Valamikor te is indultál szépségversenyen...

- Az már nagyon régen volt – meséli Timi. – Hatodikos, vagy hetedikos lehettem, amikor az iskolában szépségversenyt rendeztek, és öt forintért lehetett venni szavazólapot. A barátnőim az összeset

felvásárolták, így lettem királynő. Mókás volt, bár királyt is választottak, és nekem vele kellett táncolnom, aminek annyira már nem örültem.

- Ugorjunk egy kicsit előre az időben. Mikor kerültél kapcsolatba a Miss Balatonnal?

- 1999-ben még nézőként mentem el az akkori versenyre, ami később sokat segített a munkám során, hiszen kívülről láttam, min kellene változtatni, melyek azok a hibák, amiket nem szeretnék elkövetni. Akkoriban marketinges voltam egy turisztikai cégnél, és télen megkerestek, hogy segítsék a versenynek. A rendező cég időközben Kaposvárról Pestre helyezte át a székhelyét, majd megvettük magát a versenyt. 2001-ben már teljesen egyedül mi csináltuk.

- Az átlagember csak a történet végét látja, a csillogást, a nyári döntőt, a színpadi showt.

- Szó szerint az csak a jéghegy csúcsa, hiszen azt megelőzően közel félévnyi munka van egy ilyen volumenű rendezvény megszervezésében. A dolog legszebb és legrosszabb részét is ugyanaz adja: a váratlan meglepetések, amelyek lépten-nyomon előfordulnak. Így mindig nagyon észnél kell lenni, mert sokszor apróságokon állhat vagy bukhat az egész verseny.

- Mi volt a legrosszabb élményed a Miss Balatonnal kapcsolatosan?

- A legnagyobb csalódás az egyik királynőnkkel kapcsolatos. Ő kapta minden idők legnagyobb nyereményeit: félmillió utazást, autót, és még rengeteg ajándékot. Ezek után a hátam mögött nekiállt megkeresni a verseny támogatóit, cégeket és szponzorokat mással kapcsolatban... Hadd ne folytassam! Ugyanakkor nem szeretnék igazságtalan lenni, hiszen a többiekkel maximálisan elégedett vagyok. Szerencsére a hálátlan lányokból van a kevesebb, ezért bátran mondhatom, hogy szeretek hostessekkel, modellekkel dolgozni. Sok barátnőre is szert tettem a munkám során.

- Mitől lesz királynő valaki? Hiszen a döntőben valóban minden lány gyönyörű, szinte bármelyikük nyerhetne a végén.

- Ez valóban így van. Több olyan lány is van, akik korábbi években is indultak a versenyen, és esetleg nem kerültek be a legszebb tizenhat vagy előtte a legszebb harminckettő közé. Ilyenkor láthatják,

mi az, amin változtatniuk kell. Nem elég pusztán szépnek lenni, nagyon fontos a magabiztosság, hiszen a zsűri előtt úgy kell végigmenni, hogy higgyen a lány magában. Ha az önbizalomhiány vagy a bátortalanság sugárzik róla, pontokat veszíthet. Nem muszáj profinak lenni, volt olyan királynőnk is – Lengyel Andi –, akinek ez volt élete első versenye, amin elindult, korábban még kifutón sem láthatta senki, és végül megnyerte. Az ellenpélda lehetne Sándor Orsi vagy Zimány Linda, akik viszont már teljesen profi modelleként vettek részt, és úgy nyertek. Mint az imént említettem, nem elég pusztán szépnek lenni, a szépséget formálni is kell, meg is kell tartani. Egy kis úszógumi itt, egy kis narancsbőr ott... Mind-mind sokat számít. A döntő előtti felkészítő táboron komoly étrendet állítunk össze a lányoknak, hogy ezáltal is segítsük őket. Ennek ellenére még ott is nassolnak néhányan, és amikor megjelenek, dugdossák előlem a süteményt, a fagyalaltot. Butaságot csinálnak, hiszen nem velem szűrnak ki, hanem önmagukkal. Itt értettem meg igazán anyukám szavait is, amikor azt mondta, hogy tanuljak, hiszen magamért teszem, nem érte. Az étkezéssel is így van. Sok kicsi sokra megy. A helyes táplálkozás – és nem csak a verseny előtti héten, hanem egész évben –, vagy a rendszeres testmozgás, torna meghozhatja az eredményt.

- Mennyire kell különlegesnek lennie a királynőnek?

- Érdekes, mert azt mondanám inkább, hogy a kirívóan különleges és szép lányok nem mindig érnek el jó helyezést. Ennek az oka nem más, mint hogy egy különleges lány valakinek nagyon tetszhet, és ezért ott tíz pontot kap, ugyanakkor másnak lehet, hogy éppen nem, és alacsony pontot kap. Míg egy átlagosan szép lányra mindenki azt mondja, hogy valóban szép, és nagyjából egyforma pontokat kap, így tud nyerni.

- Minden verseny körül olykor fellángol a vita, hogy bunda volt, nem az nyert, aki a legszebb volt. Hogyan kezeled ezt a problémát?

- Igen, sajnos minden évben van egy-egy elégedetlen barát, anyuka vagy lány, aki a csalódottsága miatt később e-maileket küldözget, felháborodottan szól. Nálunk egyáltalán fel sem merülhet ennek a kérdése, hiszen a szponzoraink mind nagy nevű cégek, akik

nem engedhetik meg maguknak, hogy ilyesmibe keveredjenek. Másrészt, ahogy te is említetted, gyakorlatilag valamennyi lány a döntőben megnyerhetné a versenyt, hiszen valóban szépek. Harmadrészt én minden verseny után elteszem a zsűri tagjainak szavazólapjait, amelyeket bárki bármikor megnézhet, és a pontok összeadásával kiderül, hogy nincs csalás.

- Mennyire veszik komolyan a versenyt a lányok? Értem ez alatt, hogy a kudarc mennyire viseli meg őket?

- Volt olyan példa, amikor komoly erőfeszítéseket kellett tennem, hogy helyrehozzuk egy lány lelki nyugalmát. Komolyan kell venni a versenyt, de nem szabad azt gondolnia egyik lánynak sem, hogy ezen áll vagy bukik a világ. Néha le lehet vonnia a következtetéseket, hogy mit kellene tennie annak érdekében, hogy jobban szerepeljen a jövőben. Zimány Linda, akik 2006 királynője volt, már korábban is indult a Miss Balatonon, akkor mégsem győzött. Az elmúlt években sokat dolgozott azon, hogy az alakját tökéletesítse, sokat szerepelt kifutókon, magabiztosabb lett. Apróságok, amelyek sokat számítanak a végkifejletnél. Emellett nem gondolom, hogy a döntőben nem nyerni, de részt venni kudarc lenne. A felkészítő tábor alatt igyekszünk mindenkiből profi modellt faragni, teljesen felkészítjük a lányokat. Nem csak a gálaestre, hanem a jövőre nézve is. Ha később munkákra jelentkeznek, sokszor már castingra sem kell mennie, mert a tény, hogy döntős volt nálunk, már elegendő garanciát ad. Nem kudarc nem nyerni, hiszen valamennyi lány rengeteg ajándékot kap: a ruhák, utazások, műszaki cikkek. Senki nem megy haza üres kézzel.

- Miért van az, hogy a nemzetközi versenyeken nem szerepelnek jól a lányaink. Persze van kivétel, de sok olyan eset van, amikor sehol nem vagyunk a mezőnyben.

- Sok esetben azt látom, hogy ezek a nemzetközi versenyek nagyon kötik a lányokat. Olyan szerződést íratnak alá velük, amely nem enged szabad teret nekik a munkákban. Vagyis nem éri meg nekik, hogy elinduljanak. Ráadásul a nyeremények sem mindig olyanok, amelyek elegendőek. Egy szép lány inkább megcsinálja a karrierjét versenyen kívül, és sokszor többet képes elérni, mert így nem esik el munkáktól. Emiatt a tény miatt kevesen is jelentkeznek a versenyekre.

Nálunk évente már háromszáz-négyszáz lány indul, és közülük könnyebb kiválogatni azt a tizenhatot, akik tényleg a legszebbek. Vonzó, hogy komoly nyereségeink vannak, és vonzóak a lehetőségek is. A döntős lányaink akár királynők, akár nem, később televíziókban, katalógusokban, rendezvényeken szerepelnek.

- Jó is ez az átvezetés, hiszen a verseny szervezése mellett egyebekkel is foglalkozol még.

- A Miss Balaton a fő rendezvényünk, de cégünk, a Sportvonal Produkció egyéb céges rendezvények lebonyolításával is foglalkozik. Továbbá működtetünk egy modell- és hostess-ügynökséget is. Ezt a www.manoken.hu oldalon lehet megtalálni. Rendszeresen delegáltunk versenyzőket a Miss Adria International versenybe is, ahol zsűritag is vagyok. Ez minden évben Horvátországban zajlott 10-12 ország részvételével. Sajnos most szponzorok hiányában az a verseny nem működik. A lányok szeretnek velünk dolgozni, mert tudják rólunk, hogy mindig mindenkivel korrekten bánunk, időben fizetünk, és annyit, amennyiben megállapodtunk. Sajnos sok ügynökség létezik ma itthon, amelyek nem a korrektségükről híresek. Többnyire vagy a lányok számára nagyon előnytelen szerződéseket készítenek, vagy horribilis regisztrációs díjakat kérnek, vagy nem fizetnek időben. Mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy szinte már nem nekem kell a munkák után mennem, hanem engem keresnek meg cégek. A Miss Balaton verseny nagyon jó referencia ilyen szempontból. A dolog másik oldala, hogy a lányok között is vannak néha linkek és megbízhatatlanok. A bizalmat nagyon könnyű elveszteni, viszont rettentő nehéz visszaszerezni, így érdemes odafigyelni a korrektségre az ő részükről is.

- Mint a hazai legnívósabb verseny szervezőjének jó rálátásod van a magyar versenyekre.

- Szerintem túl sok szépségverseny van már itthon, és büszkeség ezek között az élvonalban lenni. Csak azt tudnám javasolni a szervezőknek, hogy legyenek sokkal korrektebbek a lányokkal, tartsák be az ígéreteiket, és adják meg a módját egy-egy ilyen versenynek. Én azért szeretem csinálni, amit csinálok, mert hihetetlen szerencsés vagyok, hogy egy ilyen szuper háttérscapattal dolgozhatom. Minden

területre megtaláltam a legmegfelelőbb embert, és most csak arra kell törekedjek, hogy őket megtartsam magam mellett, és ők is szeressenek velem dolgozni.

2. Répás Lajos – Miss Hungary

Az ország egyik legrégebbi versenyét, amelyen egykor a tragikus sorsú Molnár Csilla is indult, 1998 óta szervezi a Miss Models ügynökség azzal a céllal, hogy utánpótlást biztosítson a modellszakmában.

- Azért akar minden második lány modellkedni, mert ez a legegyszerűbb, ehhez nem kell semmi – meséli Lajos. – Szükséges egy portfólió, kellene kapcsolatok, aztán meg lehet próbálni. Természetesen nyilvánvaló, hogy testi adottságoknak kell megfelelni. Ha divatmodell akar valaki lenni, magasnak kell lennie, ha a fotómodell-pálya felé vonzódik, fotogénnek kell lennie, sokarcúnak. Sokan megfizetik a tanulópénzt az elején, amikor drága összegeket kifizetnek a semmire, mert egyes cégek behúzzák őket a csapdájukba. Ezek után már elgondolkodnak azon, hogy mit is szeretnének. Magyarországon ma különböző okok miatt szerveznek versenyeket. Van, aki szórakozásból, vagy azért, mert csajozni akar, van, aki pénzt akar ezzel keresni, van, aki magát szeretné reklámozni. Mi azért szervezzük a versenyt, hogy tényleg megtaláljuk a legjobbakat, és utána a munkáinkhoz is elsősorban a szépségversenyen részt vett lányainkat ajánljuk. Nálunk már 14 éves kortól lehet indulni tini kategóriában, mert ez a kor az, ami meghatározó, innen lehet utánpótlást nevelni.

- Ebben a korban milyen lehetőségei vannak a lányoknak?

- Az egyik legjobb példa a Barátok közt című szappanopera Kingája, akit úgy kellett rábeszélni arra, hogy induljon a versenyen. Utána a tévés válogatásra már nem nagyon kellett rábeszélni, oda elment, és meg is kapta a szerepet. Őt már az egész ország ismeri, hiszen egy pozitív szereplő, pozitív hős, állandóan szerepel a lapokban. De mondhatnánk egyéb neveket is, akik megfordultak a versenyen, és sokuknak innen indult utána a karrierje. Bódi Szilvi, Horváth Éva,

Hargitai Bea, Magony Szilvi, Csősz Boglárka, de említhetném a Szeress most-ból Kis Helént is. Vagy mondhatnám a Kísértés lányait, a Nagy Ő Anikóját, Debreceni Zitát... A Playboy tavalyi győztese is innen került ki, tehát vannak nagyon jó referenciáink.

- A versenyeken nálad nyílt szavazás van, így fel sem merülhet a bunda gyanúja.

- Így van, minden zsűritag kap egy szál rózsát, amit aztán az általa legszebbnek ítélt lánynak ad át. 25 ember már ritkán téved, itt nincsenek egyéb szempontok, ki kivel van jóban, ki kinek a barátja, rokona, ismerőse. Minden rózsaszál egy szavazatot ér. A lányok aztán nemzetközi versenyeken is képviselik az országot, az elmúlt néhány évben közel nyolcvan lány járt külföldön különböző versenyeken. Peru, Mexikó, Kolumbia, Egyesült Államok, Dél Afrika, Tunézia, Libanon, Fülöp-szigetek, Malájzia, Ukrajna, Spanyolország, Málta, Olaszország, Németország, Lengyelország és számtalanszor Kína. Ez utóbbi helyen volt olyan rendezvény, ahol majdnem húszezer néző volt.

- Visszatérve egy kicsit a modell szakmához. Milyen jövőjük van a lányoknak itthon?

- A tévés szerepléseket nem számítva, itthon ugyanaz tapasztalható, mint egyéb területeken. A modell nincs megfizetve. Egy-egy nevesebb divattervező bemutatójáért is annyi pénzt kapnak csak, amennyit külföldön akár óránként megkeresnek. Még azok sem fizetik meg, akik megtehetnék. Ráadásul ezért a pénzért próbákra kell járni, napokat elvesz a lányok életéből. A belföldi munkákkal nem is nagyon szeretnek foglalkozni, mert keveset fizetnek a cégek – és ha rossz a modellek díjazása, akkor az ügynökség jutaléka sem jó. Ha valaki szeretne dolgozni, vagy próbálkozni, szívesen várjuk, mert kapcsolatunk rengeteg van. Első esetekben vagy ajánlások alapján küldjük csak külföldre a lányokat, vagy próbálom leinformálni az adott céget, hogy biztonságos legyen a munka.

- Szerinted a nagy világversenyeken miért nem szerepelnek jól a magyar lányok?

- Ennek nagyon egyszerű oka van: nem a legszebbek mennek ki. Sokuk érthető módon inkább pénzt akar keresni, és inkább elmegy a szexiparba dolgozni. Ezután már nem tud szépségversenyeken indulni.

- A Miss Hungary mellett egyéb versenyeket is szervezel.

- A Miss Hawaiian Tropic, a Miss Bikini nyáron, Miss Grand Prix, Miss European Union... Ezek a versenyek az egész évet kiteszik, van, amelyik tavasszal van, van, amelyik nyáron vagy ősszel. A Miss Hungary-hoz kapcsolódik a fotótábor is, amely tavaly Siófokon volt, de azt megelőzően Olaszországban. Tervezzük idén is az Uniós versenyt, amely igazi világversenyt, hiszen a világ minden tájáról érkeznek majd a résztvevők. Ilyen nincs is Magyarországon, szeretném, ha sikerülne.

3. Zsíros Anna – modell

Tévés reklámok, magazinok, versenyek – ha röviden akarnánk összefoglalni Anna eddigi pályafutását, akkor is hosszasan kellene sorolni az eredményeket, munkákat. A modellkedést nagyon szereti, de emellett tanul, hiszen tudja, hogy a szépség csak ideig-óráig tart, eljön majd az idő, amikor helyébe mások lépnek, és akkor bizony gondolni kell arra is, hogyan tovább.

- Örömmel vetted a felkérést, hogy segíts nekem, illetve ezzel áttételesen a leendő modelleknek abban, hogyan induljanak el a pályán, mire figyeljenek oda.

- Tényleg szívesen mondom el a tapasztalataimat, és remélem, hogy tudok is hasznos tanácsokat adni. Én tizenöt évesen végeztem el Sütő Enikő modelliskoláját, ahol olyan előadásokat és gyakorlati órákat tartottak, amelyek nem csak a modellszakmában, hanem a mindennapokban is hasznosnak bizonyultak. Az egyik kedvenc órám a színész mesterség volt, melyet Rajnai László tartott. Ő hívta fel igazán a figyelmemet arra, amelyet aztán a későbbiekben is tapasztaltam a castingok során. Ahhoz, hogy megkapjak egy munkát vagy egy szerepet, maximálisan oda kell tennem magam, és nem csak fél gőzzel kell eljátszanom egy szituációt, hanem teljes odaadással. Emellett természetesen fontos a bemutatkozás is, és hogy megfelel-e a

karaktered. Ha jó vagy, úgymint kiválasztanak. De ehhez tényleg jónak kell lenni. A modellek illetve színészek a castingokról általában SMS-ben kapnak értesítést, de ebben túl sok információt nem közölnek. Éppen ezért szoktam őket visszahívni és letisztázni a forgatás napját, szerepkört, gázsit, karaktert, és a többi. A karakter típusát azért fontos tudnom, mert akkor eleve úgy megyek el a válogatásra. Úgy öltözöm, úgy készülök fel rá. Például nem túl szerencsés ötlet egy tinédzser szerepkörre kosztümben megjelenni.

- Van olyan, hogy te határozod meg az összeget, amiért dolgozol?

- Amikor egy ügynökség hív castingra, vagy munkára a pénz már adott. Nincs nagyon lehetőség a gázsit emelésére, azonban ha közvetlenül keresnek meg, módomban áll nekem meghatározni az összeget. Természetesen van egy határ, ami alatt nem vállalom el a munkát. Sajnos nagyon sok lány annyira komolyan veszi a modellkedést, annyira fontosnak tartja, hogy ebben a világban próbáljon érvényesülni, hogy szinte bármit bevállalnak a siker érdekében. Alacsony összegért elmennek dolgozni, de ezzel önmaguk későbbi esélyeit is rontják, hiszen híre megy, hogy olcsó. Ahhoz, hogy az embernek kialakuljon egy imázsa, muszáj, hogy megtartsa egy szintet. Sajnos az elején én is elvállaltam olcsóbban munkákat, amit ma már hibának ítélek meg, ezért is tudom azt mondani, hogy nem szabad.

- Visszatérve egy kicsit a pályád elejére... Te is indultál szépségversenyeken, nyertél is versenyeket, a Miss Balaton-on udvarhölgy voltál, a Miss Interneten királynő. Mennyire voltak ezek meghatározók számodra?

- Sosem volt nagy álmom, hogy versenyeken induljak, mondhatnám talán, hogy mindegyikbe véletlenszerűen csöppentem bele. Inkább beneveztek, vagy rábeszéltek, hogy induljak. Az első ilyen verseny a Miss Alpok-Adria volt, ahová úgy kerültem ki, hogy előző nap felhívtak, hogy másnap kellene kimennem Horvátországba három napra. Végül rábólintottam, és a legfotogénebb lánynak járó címmel térhettem haza. Ekkor tizenöt éves voltam. A Miss Internetre pedig Dévai Zoltán fotós ajánlott, amely versenyhez a fizikai jelenlétemre

nem is volt szükség, csak egy jó képanyagra. Mivel Zolival elég sokat fotóztunk, volt miből válogatni. Visszatérve a munkákra... Nagyon lényeges dolog – a saját példámon tanultam meg, hogy a legkisebb munkát sem szabad szerződés nélkül elvállalni, mert könnyen félreértések adódhatnak. Olyan is volt, hogy egy külföldi munkánál este még nem volt meg a szerződésem, pedig másnap reggel már indult volna a gépem. Felhívtam őket, hogy írják meg a szerződést, mert nem megyek. Ezt talán sokan hisztinek vélnék, pedig nem így van. Csak egyszerűen, ha az ember nem akar rosszul járni, kénytelen bebiztosítania magát minden téren. Fontosnak tartom, hogy munkák esetében külön kerüljön a szerződésbe a munka díja és a jogdíj. Sokan nem tudják, de ez két egymástól teljesen független dolog. A munkáért a honoráriumot akkor is meg kell kapni, ha az adott fotósorozat, vagy reklámfilm nem kerül felhasználásra. A munkát attól én elvégeztem, tehát a pénz jár. Ugyanakkor a jogdíj kikötése azért fontos, mert például egy reklámfilm fut egy évig, azért jár x összeg. Am ha meghosszabbítják a kampányt, akkor az új időszakra is jár jogdíj. Ezekre is csak akkor hivatkozhatunk, ha előzőleg szerepel a szerződésben. Egyébként az előzőre visszatérve még elmondanám, hogy nem szabad összekeverni a modellkedést és a szépségversenyt olyan értelemben, hogy attól, ha valaki szépségversenyre megy, még nem lesz automatikusan modell. De fordítva is igaz, hiszen attól, hogy modell valaki, még nem biztos, hogy nyerni fog a versenyen. Hasznos lehet mindkettő, de csak külön-külön kezelve.

- Külföldi munkákat hogyan szoktad elvállalni?

- Én csak direkt munkákat szoktam elvállalni, amikor konkrétan egy-egy fotózásra vagy reklámfilmhez hívnak. Én úgy nem mennék ki, hogy nincs konkrétum és csak válogatásról válogatásra járjak. Itt a kockázat is nagy, mivel nincs garancia arra, hogy lesz is munka. A külföldi munkáknál különösen fontos, hogy mit ír alá az ember. Egyszer jártam úgy, hogy elvállaltam egy fotózást, és a szerződésben nem volt benne az étkezés. Mivel azt magamnak kellett állnom, a gázsím már nem tűnt annyira csábítóknak.

- Merre jártál eddig a világban?

- Európa szinte összes országában dolgoztam, de csak fotózásokon. Sok külföldi reklámfilmben szerepeltem, ezeket Magyarországon forgatták le és kint került felhasználásra. A legtöbb reklámfilm, amiben eddig szerepeltem Izraelben ment, viszont az országban még nem jártam. Néhány praktikus tanács munkákkal kapcsolatban: fotózás vagy munka előtt érdemes szoláriumba menni, de tényleg csak néhány percre, mer a hámló, piros bőrt nagyon nehéz lesminkelni. A barnító krém használatát azért nem ajánlom egy adott munka előtt, mert nem sikerül mindig a kellő hatást elérni. Akár munkára, akár castingra megy valaki, a frissen mosott haj kötelező. Amikor fotózásra megyek mindig viszek magammal egy köntöst és egy papucsot. Így sminkelésnél nem kell a kényelmetlen magas sarkúban lennem, a púder nem keni össze a ruhát. Mindig van nálam testápoló, ennivaló, innivaló, és ahhoz szívószál, hogy a sminkesek dolgát megkönnyítsem. Sajnos Magyarországon nem mindig működik, az étkezés szervezettsége munka közben (megjegyzem a külföldi munkáknál ez is megoldott). Nagyon odafigyelek arra, hogy a munkára pontosan érkezzek. Inkább fagyoskodom fél órát a hidegben, vagy beülök egy közeli kávézóba, mint hogy késsek akár öt percet. A válogatások során mindig igyekszem nyugodt, ugyanakkor magabiztos lenni. Ha hiszek abban, hogy nagy esélyem van megkapni egy munkát, sokkal jobban mutatok, a kisugárzásom is más, így nőnek az esélyeim. Ugyanakkor, ha mégsem sikerül megkapnom egy munkát, könnyen túlteszem magam rajta. Csak így lehet ezt csinálni és élvezni. Ha komolyan vesszük, de könnyedén. A tetoválásokat pedig felejtjük el! Nem szeretik. Ha komoly munkákat szeretnének, akkor kifejezetten hátrány lehet, még egy aprócska figura is, a nagyobbakról nem is beszélve. Nyilván el lehet tüntetni ezeket sminkkel vagy retusálással, de senki nem szeret feleslegesen plusz munkát végezni, így inkább olyanokat választanak ki, akiken nincs ilyen.

- Sokan úgy érvényesülnek, hogy a bulvársajtó állandó jelleggel foglalkozik velük.

- Én szerencsére ebből kimaradtam, és remélem, hogy ez a jövőben is így marad. Valahogy az nem az én világom, én annak örülök, hogy vannak munkáim, szeretem is csinálni, ennél többre nem

is vágyom. Ha jövő héten ötösöm lenne a lottón, akkor sem hagynám abba. Óriási élmény eljátszani egy szerepet, élvezni, ahogy a sminkes szebbé varázsol, szép ruhákba öltöztetnek – ez fantasztikus dolog, nem szeretném feladni.

- Szerinted mennyien élnek ma csak modellkedésből itthon?

- Erre a kérdésre nagyon nehéz pontos választ adni. Az biztos, hogy jóval kevesebben élnek meg ebből, mint amennyien modellnek mondják magukat. Amúgy, ha engem megkérdezel, kit tartok igazán modellnek, Epres Panni nevét említeném elsőnek, aki már megteremtette a maga világát, képvisel egy szintet. Ugyanakkor említhetném az ügynökségeket is ebben a sorban. Egy kezemen meg tudom számolni, mennyi a megbízható belőlük itthon. Magyarországon valami miatt ez úgy működik, hogy egy megrendelő ugyanahhoz a projecthez a castingra kiadja a megbízást öt-hat különböző ügynökségnek. Azoktól aztán sorban hívnak fel az aktuális válogatásra. Ilyenkör kicsit kellemetlen a helyzet, hogy melyiktől menjek el, hiszen senkit nem szeretnék megbántani, úgyhogy leginkább azt szoktam tenni, hogy attól megyek, aki elsőként hívott. Ez talán a legkorrektebb megoldás.

- Ha valaki modellik szeretne, mi legyen az első lépés?

- Mindenképpen investálnia kell a dologba, nélkülözhetetlen egy jó bemutatkozó anyag. Nem állítom, hogy muszáj tanfolyamot végezni, bár ha jó az adott iskola, akkor csak nyerhet vele az ember, de nem alapfeltétel a későbbiekben. Miután már elkészült egy kisebb portfólió, nem maradt más vissza, mint az ügynökségeken való regisztráció.

4. Krizsán Győző – mesterfodrász (is)

Mesterfodrász... is. Ez azért fontos, mert a Dunán, egy hajón ringatózó fodrászüzlete immáron nem csupán egy exkluzív szalon, hanem rendezvények helyszíne is.

- Régi álmom volt, hogy megszervezzem a Pearl of Danube, azaz a Duna Gyöngye versenyt, amely ugyan tavaly indult el, de volt sok előzménye is. Bele kellett látnom ebbe a világba, megismerni a

szépipar egyéb területeit is. A szépség, mint olyan, elég tág fogalom, így itt fontos a színpadi szereplés is, és mint mindenhol a látvány, a kisugárzás. A szépségverseny mellett – már csak a szakmából kifolyólag is – van két lényeges kategóriája, a fodrász- és a sminkesverseny. A részt vevők csapatban mérik össze a tudásukat, és egy elég látványos show-t produkálnak. Arról nem is beszélve, hogy a sminkeseknek és a fodrászoknak nagyon fontos szerepük van magukon a szépségversenyeken, hiszen valóban nagyon sok múlik rajtuk. Emellett azt kell mondanom, hogy nagyon sok verseny van már itthon, de a legtöbbjüket öncélúan, fejtellenül és színvonalatlanul szervezik meg, ami ezáltal is gyengíti ezt az amúgy sem könnyű világot.

- Mivel a Dunán dolgozol, a versenyed is ehhez kapcsolódik, van egyéb vetülete is a versenynek.

- Az egyik nemes cél a környezetvédelem hangsúlyozása, a másik pedig a kultúra népszerűsítése. Ha ez összekapcsolódik egy szépségversennyel, akkor talán jobban felfigyelnek vagy odafigyelnek majd az előző kettőre is. Azt gondolom, hogy a Duna egy elég jelentős folyó nem csak Európában, de talán a világon is, és fontos, hogy vigyázzunk rá, próbáljuk szebbé tenni. Sokkal igényesebben ki lehetne alakítani a környezetét, de ezért tenni kell. És bőven van mit.

- Nemzetközi versenyt szeretnél ebből csinálni.

- Tavaly még csak hazai döntője volt a versenynek, de szeretném, ha ebből előbb-utóbb egy 10 ország részvételével zajló esemény lenne, amit akár minden évben más-más országban lehetne megrendezni. Erről próbálom meggyőzni a Kulturális Minisztériumot is, hogy ez a verseny a mi kezünkben legyen, ne a németek vagy a bolgárok szervezzék meg. Ország-imázs szempontjából sem utolsó egy ilyen rendezvény rendszeres lebonyolítása. Május végétől szinte minden héten tartunk válogatásokat, hogy a döntőre tényleg a legszebb lányokat találjuk meg. Nyolc elődöntős lány, valamint négy sminkes és négy fodrász szerepel ezeken. Egyébként a döntőn negyven versenyzőről van szó, azaz tíz országból kettő-kettő lány szerepel majd a szépségverseny végső megmérettetésén, és hozzájuk csatlakoznak majd a sminkesek és a fodrászok is. Talán ennél a versenynél jobban dominál a show és a látvány, hiszen az egészsből egy színvonalas

produkción áll össze. Egyik álmom, hogy majd valamelyik versenyt magán a Dunán rendezzük meg, esetleg egy nagy uszályon vagy vízre épített színpadon.

- Milyen kritériumnak kell megfelelnie annak, aki szeretne részt venni a versenyen?

- Egyetlen fontos kritérium van, hogy valamelyik Duna-menti országból származzon a versenyző. Nincs életkor, magasság, kinézet megkötés. Úgyis tényleg a legszebb kerül majd a döntőbe. Első körben az egyéb országokból delegálás során érkeznek majd a versenyzők, de a terv az, hogy másutt is elődöntőket rendezzenek majd később. Nevezési díj nem lesz, hiszen azt gondolom, hogy ez inkább a szervezők feladata. A lányoknak az a dolguk, hogy száz százalékosan odategyék magukat, a legjobbat produkálják. Ez éppen elég nekik, hiszen szerepelnek, szórakoztatják a közönséget. Dolgozunk azon, hogy a lányok minél értékesebb nyereményeket kapjanak, és az sem kis dolog, hogy a győztes lehet a Duna Gyöngye, avagy a Duna arca. Igyekszünk segíteni, kicsit tovább csiszolni a szépségüket, munkalehetőségekhez juttatni őket. Ha nő az értékük, többet is tudnak keresni majd akár a szakmában, akár azon kívül.

- Ha valaki hozzád fordul abban az ügyben, hogy segíts neki a modell karrierjének elindításában, mit tudsz neki ajánlani?

- Nem sok olyan modelltanfolyam vagy modelliskola van ma itthon, amit jó szívvel mernék ajánlani. Talán kettő-három. Pedig azt nagyon fontosnak tartom, hogy a lányok megtanuljanak helyesen mozogni, sminkelni, odafigyelni mindazon apróságokra, amelyek összetevőiként alakul ki az egész imázs. Ez megfelelő oktatócsapat kérdése. Nálunk is tervbe van véve, hogy tanfolyamokat szervezünk, a hely ideális erre, kár lenne nem kihasználni. Ráadásul a szakmai tudás egy része is itt van, csak ki kell egészíteni egyebekkel. Szeretnénk egy női testőrképzést is indítani, ami ritkaság itt Magyarországon, de igény mindenképpen lenne rá. Kapcsolataink révén ennek nagy realitása van. A baj az, hogy elég sok tervem van, de én inkább a szakmában szeretnék dolgozni, ami sokszor nem megvalósítható, hiszen mindennel kell foglalkoznom. Egy nap még mindig csak 24 órából áll, ami a legtöbb esetben kevésnek bizonyul.

5. Téren Beáta – sminkmester, modell

Több reklám kampány (Vodafone, Radox tusfürdő, Aranyászkok sörreklám...stb.), videoklippek, divat és fehérnemű katalógusok, címlapok, plakátok, - felsorolni is nehéz lenne őket. Beáta 10 éve foglalkozik modellikéssel, 5 éve dolgozik sminkesként, úgyhogy van mit mesélnie magáról, és a tapasztalatairól.

- Sminkelést már a gimnáziumi éveim alatt elkezdtem tanulni többek között Gera Pannitól, aztán pedig egy olasz sminkmestertől, Paolo Guatelli-től. Ezt követően az Ó utcában tanultam a maszkmesteri szakma fortélyait. A sminkes karrierem igazán pedig a Big Brother-rel egy időben indult, mert modellként kiválasztottak a reklám-spotjához. Mivel akkor már tudtam sminkelni, bekerültem a tévéhez is. Hívtak állandó munkatársnak is, de nem akartam leszerződni, megválaszthattam, hogy melyik produkcióban szeretnék részt venni Big Brother, Nagy Ő, Katalin bírónő... A Magyar Televíziónál a Rakott című műsorhoz, Viasat3 Őrült világ is sminkeltem, valamint néhány tévé reklámhoz, újságok, katalógusokhoz. Tizenévesen folyamatosan olyan emberek és fotósok találtak meg, akik bíztattak a modellikedésre, aztán belesodródtam ebbe a világba. A Kiskegyednek volt egy pályázata, ahová ismerőseim beküldtek rólam képeket. Én erről nem is tudtam. Később ezek a fotók elkerültek innét máshová, és levelet kaptam, hogy jelentkezsek egy modell-tanfolyamra, ahová kezdetben nem is akartam menni. Vonzott ez az élet, szerettem nézni az újságokban megjelent fotókat és a kifutón szereplő modelleket, de nem tartottam magam olyanoknak, aki megfelelő erre a munkára, ezért meg sem fordult a fejemben, hogy egyszer majd engem is fotózni fognak. Azután mégis elvégeztem a tanfolyamot. Ekkor indultak a nagyobb modellügynökségek is itthon, akik közül páran kikérték az adataimat és hívtak regisztrációra. Az első regisztráció után rögtön kaptam is egy szerepet egy Coca-Cola reklámban, úgyhogy szerencsém volt. Ezt követték a további munkák. Voltak olyan munkáim - főleg katalógusok - ahová éveken keresztül engem hívtak.

- Hogyan alakul a pálya 30 éves kor fölött?

- Rendszeresen hívnak castingokra. Most például egy osztrák wellness hotel honlapján, katalógusában és plakátján vagyok. Lehet, hogy sokan azt gondolják, csak 15-16 évesen lehet valaki modell, de ez nem így van. Az idősebb kategóriában jóval kevesebben vannak ugyan, mert kevesen gondolnak arra, hogy ezzel foglalkozzanak. Az is probléma néha, hogy a nők - tisztelet a kivételnek - sok esetben elhagyják magukat miután férjhez mennek, vagy gyereket szülnek. Ugyanakkor viszont vannak olyan reklámok, vagy katalógusok, ahová igenis ők kellenének, mert nem minden terméket vagy szolgáltatást lehet 15-16, vagy 20-25 évesekkel eladni. Visszatérve az önmagunk elhagyására... Tudnunk kell, hogy a kinézetünket csak 20 százalékban határozza meg a genetika, 80 százalékban mi tehetünk arról, milyenné válunk. Az egészséges életmód, helyes táplálkozás, rendszeres mozgás mind-mind meghatározó. Nekem az a szerencsém, hogy gyerekkoromban hosszútávú futó voltam, így rendszeresen sportoltam. Ez teljes mértékben megalapozta az izomzatomat, amire elég néha egy kicsit rádolgozni.

- A plasztikai műtétekről mi a véleményed? Egy modell esetében ez előnyt vagy hátrányt jelent?

- Szerintem az egészséges arányokat kellene szem előtt tartania annak, aki plasztikai sebészhez fordul. Van, amikor ennek pszichés okai vannak, például egy lány sokkal jobban érzi magát lelkileg a műtét után. Ám nem szabad túlzásokba esni, mert könnyen beskatulyázhatnak. Túl kihívó cici, száj azt eredményezheti, hogy csak erotikusabb munkákra fogják hívni az illetőt, és bizonyos szolidabb reklámokhoz, katalógusokhoz már nem.

- Sminkesként milyen tanácsokat tudnál adni a leendő modelleknek, vagy azoknak, akik már foglalkoznak ezzel?

- Az alkohol, a rendszeres éjszakázás nagymértékben pusztítja a szervezetet, aminek nagyon hamar a külső jegyei is megmutatkoznak. A folyadékbevitel egyformán fontos külsőleg és belsőleg is. Ha nem fogyasztunk kellő mennyiségű folyadékot, hamar kezdhet ráncosodni a bőr, elveszíti a feszségét. Azokra a modellekre, akiket sminkeltem, rosszat nem tudok mondani, mert rendszeresen foglalkoznak

magukkal, ezzel megkönnyítették a munkámat is. Aki ebből él, vagy ebből akar élni, elengedhetetlen, hogy odafigyeljen mindenre.

- Van-e különbség a kozmetikus és a sminkmester között?

- Egy kozmetikus nem minden esetben tud olyan sminket készíteni, amire szükség lehet egy fotózáson, vagy egy tévés reklámban. A kozmetikusok általában az alapokat tanulják meg, ami nem mindig elegendő a profi sminkhez. Ráadásul a gyakorlat is nagyon fontos, kevés elméletben megtanulni.

- Milyennek látod a helyzetet a mai modellvilágban?

- Nagyon sok ügynökség keletkezett egyik pillanatról a másikra szinte a semmiből. Sokan csak és kizárólag portfólió-készítéssel foglalkozik, tanfolyamokat szervez, de munkát nem is biztosít. Ráadásul nagyon sok pénzt elkérnek a fotókért. Az ügynökségeknek talán a 30 százalékát lehet komolyan venni. A modellkedés manapság inkább divat, mint realitás. Ma már akik, szerepelnek egyszer egy újságban, statiszta munkát vállaltak, vagy hostesskednek, ők is modellnek mondják magukat. Pedig ez nem ilyen egyszerű. Egy igazi modellnek minden pillanatban úgy kell kinéznie, mintha skatulyából húzták volna ki. Hajlენövés, ápolatlan arcbőr, rossz fogak, súlyfelesleg, narancsbőr... Ezek gondot és kellemetlenséget okozhatnak. Sokan irreálisan alámennek árakban munkáknál, csak hogy szerepelhessenek. Ez rossz azoknak, akik valóban ebből élnek, és hosszú távon rossz nekik is, mert eztán már nem nagyon fognak tudni reális összegért elmenni dolgozni, hiszen híre megy a dolognak.

- Minek köszönhető, hogy ennyire felhígult a szakma, és hogyan látod ennek a jövőjét?

- Mint említettem már, nagyon sokan próbálkoznak ezzel manapság. Ennek egyik fő okát a média alakította trendben látom. Mindenki azt tapasztalja, hogy bárkiből lehet sztár egy pillanat alatt, hiszen tegnap még ismeretlen emberek egy csapásra válhatnak híressé a tévében, a magazinok címlapjain a (valóság-show-knak köszönhetőnek). Ez arra ösztönzi a lányokat, hogy ők is ebbe az irányba induljanak. De ők csak a csillogást látják, a mögötte megbúvó küzdelmet nem mindig. Pedig ez egy lélekedzés is, hiszen szinte nap mint nap meg kell küzdeni a sikerekért, azért, hogy valaki elnyerjen egy

munkát. Sok csalódással és kudarccal jár, amiket fel kell tudni dolgozni. Egy kezdő mindenképpen gyengébb, akárhogy is nézzük. Magyarországon ma nem lehet csak ebből megélni, aki ebben reménykedik, hiú ábrándokat kerget. Négy-öt éve még sokkal jobb volt a helyzet. Ráadásul a mai nehezebb gazdasági helyzet is érezhető, hiszen a cégek alaposabban átgondolják a reklámkampányaikat, nem biztos, hogy egy filmben két-három szereplő kell, nem biztos, hogy egy katalógus negyven oldalas lesz, hanem csak húsz. Vagy egyáltalán nem is jelentetnek meg katalógust. Ezek összessége aztán visszahat erre a szakmára is, mert kevesebb modell kell kevesebb pénzért. A bérezés sem egyenesen arányos az inflációval. Szinte tíz éve ugyanazok a bérek vannak, nem növekedtek, vagy alig valamennyit. Egy modellnek viszont rendszeresen költenie kell magára: rendbe legyen a haja, a bőre, legyen ilyen-olyan ruhája, ami az igényeknek megfelel. Amikor előírják, hogy csinosan kell megjelenni, nem mehet oda farmerban vagy kopott cuccban. Eleve rontja úgy az esélyeit, hiába bombajó esetleg.

6. Vanicsek Péter – fotós

Vanicsek Péter hosszú évek óta - más versenyek mellett - a Miss Balaton állandó fotósa. Főfoglalkozásban saját kommunikációs és reklámcégét menedzseli, de emellett sok modellel is dolgozott már. Néhány éve, az uniós csatlakozás idején, Laky Zsuzsi európai nagyvárosokban futó, magyar országimázs-építő óriásplakát-kampányát is ő fotózta. Kívülről és belülről egyszerre jó rálátása van erre a világra.

- Az utóbbi időben több verseny szervezői is felkértek, hogy dolgozzak velük. De nem mindent vállaltam el. Számomra nagyon fontos, hogy valóban tisztességes körülmények közt folyjék a verseny. Erre nagyon érzékeny vagyok. Szinte magam is lelki fájdalomként élem meg, amikor egy csomó kislány, vagy akár fiú odajön egy versenyre, és hozza a kis lelkét, ünneplőbe öltözik, készül a nagy eseményre, pénzt költ, és utána esetleg mégsem kapja meg azt a figyelmet, szakmai háttérrel amit szeretne, és járna is neki. Egy életre megkeserítheti egy fiatal ember lelkét. Egyébként el kell mondanom,

hogy jóval kevesebb az ilyen direkt manipuláció, mint amennyit a kívülállók feltételeznek. Szinte minden versenyről hallható, hogy bunda volt. De hadd idézzem, a Miss Balatont megint, ahol sokszor megmondták már jóelőre, hogy ki lesz a győztes. Aztán a hírbe hozott lány az első ötbe se került be a végén. Ugyanakkor hallottam eleget az ellenkezőjéről is. A versenyeken csinos, ambíciózus kislányok vannak, a zsűrit jelentős rész pasikból áll, így óhatatlan, hogy néha fura kapcsolatok is kialakulnak. De azt szoktam mondani, hogy egy zsűritag nem elég a győzelemhez, a többieket meg akár idegesítheti a dolog. Az igazi kérdés nem is ez, hanem az, hogy egy lány képes-e a dolgokat a maguk helyén és a maguk jelentősége szerint kezelni. Ezek a versenyek nem érnek annyit, hogy egy életre hírbe hozza magát. Kicsi ország, mindenki tud minden kajli sztoriról. És a modellkarrier szempontjából nem a győzelem a legfontosabb, hanem az aprómunka. A színpadi jelenlét, a tudatosság, korrektség, pontosság és más szakmai kérdések. Ez pedig gyakran a nem győztes csajoknál sokkal jobban áll.

- Miért indul ennyi lány a versenyeken?

- Természetesen a női hiúság is közrejátszik. De én úgy látom, hogy van egy kimondatlan kényszer is. Elkezd cseperedni egy kislány, és a környezetében mindenkitől azt hallja, hogy: te milyen szép vagy, belőled biztosan modell lesz! Ez egy hihetetlenül feszítő kényszer. Másrészt azt veszem észre, hogy sokszor a legcsinosabb lányok telis tele vannak kisebbségi komplexusokkal. Ennek oka, hogy ők nem feltétlenül úgy és olyannak látják önmagukat, mint amilyennek a környezetük ítéli meg őket. Nagyon sokuknak kényszer elmenni egy ilyen versenyre. Tele vannak félelemmel, bizonytalansággal, ami sajnos látható is a színpadon. Hányszor hallottam már, hogy a barátom, a mamám, az ismerősöm nevezett be a versenyre... Az igazán eltökélt versenyzők néha kevésbé csinosak, már a klasszikus paraméterek szerint, de élet van bennük és ambíció, tisztában vannak önmagukkal és adottságaikkal. S ha őszinte vagyok, gyakran könnyebb az ilyen kezdő modellekkel dolgozni.

- Amikor hozzád fordulnak tanácsért ezek a lányok, mivel szoktad biztatni őket, vagy épp ellenkezőleg, lebeszélni róla?

- Biztatni nem biztatok senkit. Magyarországon megélni ma a modellkedésből szinte lehetetlen. De ez világszerte is így van: nagyjából két-három százaléka az alkalmanként modellkedő lányoknak az, aki valamilyen szinten meg tud ebből élni. És a két-három százaléknak is csak két-három százaléka az, aki nagyon jól él belőle. Itthon még szűkebb a merítés. Sok a modell és kevés a lehetőség, kevesen vannak, akik igazán érvényesülnek is. Tehát modellkedni vagy annak kell, aki úgy érzi, hogy enélkül élni sem tudna, nincs is más választása. Vagy annak, aki tényleg tökéletes. Ha valaki erre teszi fel az életét, minden egyes porcikájával úgy kell hozzáállni, hogy alkalmas legyen erre. Figyelni kell a lelkére, a testére, az arcára, mintha egy finom hangszer lenne, amelyet folyamatosan tökéletesre kell hangolni. Fegyelmezetten kell figyelni mindenre. Magyarországon egyébként úgy látom, hogy az anorexiás modellek nem is divatosak, ez csak külföldön és bizonyos helyeken trendi. De ott is nagyon erős ellenmozgalom indult, sokakban kelt ellenérzést, van egy érzésem, hogy erőteljes váltás előtt állunk a szépségideálban, de nem mernék megesküdni rá. Mindenestre, ha megnézed, a három legszexisebb sztár a zeneiparban nem feltétlenül S méretű farmert visel. (Remélem, finom voltam.) Idehaza sikeres, betegesen sovány modellt nem ismerek. mintha ebben talán egy kicsit több eszünk lenne. De van másik oldala is a érmének. Sokan viszont egyáltalán nem ügyelne magukra. Itt-ott egy kis súlyfelesleg, narancsbőr, és a többi, és a többi... Van egy ideális pont, amit meg kell találni, ez az egészséges egyensúly. Elég kevés lánynál látom egyébként.

- Szerinted is a magyar lányok a legszebbek a világon?

- Lehet, hogy most nagyon kikapok, de ezt én nem merem kijelenteni. Úgy érzem, ezt inkább mi, magyarok mondjuk. Való igaz, nekünk gyönyörű lányaink vannak, de más nemzeteknek is megvannak a maguk szépségei. Nagy világversenyeken és nemzetközi szinten azért nem mindig vannak az élmezőnyben a magyar csajok, mert maga a szépség nagyon viszonylagos fogalom. Azt mindannyian tudjuk, hogy egy nyári napon annyi szépség szaladgál az utcákon, hogy az már sok is egy érző léleknek. Másrészt nem biztos, hogy beleilleszhetőek abban a világtrendbe, ami kimondottan, kimondatlanul vezérli a szakmát. A cseh, ukrán, orosz modellek alighanem közelebb állnak a mai

szépségideálhoz, így nem véletlen, hogy onnan több ismert lány kerül ki. Ők sem a klasszikus szláv vagy oroszos modell típusát képviselik. A magyar lányok egyik problémája a magasság. Tudjuk, hogy a kicsi, 165-170 centis lányok többnyire sokkal formásabbak arányosabbak magasabb társaiknál. Ugyanakkor a színpadon a magasság számít. Akármennyire és szép és bájos valaki, "eltűnik" a hosszabb lányok közt. Márpedig a szépségipar alapvetően a hatásról szól. Aki képes megragadni a nézők és fogyasztók fantáziáját értékesíteni is tud, s akkor van pénze újabb bemutatókra. Nem annyira bonyolult dolog ez. A kommunikáció és a reklám vezérli ezt az ágazatot is. Optimális esetben a megrendelők a hatást elemzik, s választásukat ez a szempont határozza meg. S ha így van - jól van. A baj akkor kezdődik, amikor nagybácsik, érdeklődő támogatók, szakmán kívül lelkesedők kezdenek belebeszélni, hogy miként is kell ezt csinálni. Akkor jönnek az idétnel történetek. Pedig az senkinek nem jó. Laky Zsuzsi Európa szépe volt nemrég, de ő nem is klasszikusan magyar arc – már ha létezik ilyen egyáltalán, hiszen genetikai értelemben a magyar rendkívül kevert csoport. Hajlok rá, hogy épp ettől izgalmas és sokszínű. Visszatérve a fő kérdésre: hogyan legyenek modell? Nem könnyű fiatalon eléggé bölcsnek lenni, de meg kell próbálni megérteni a játszmákat, kit s mi mozgat, s hogy mi miért működik így ebben a világban. Miután ezzel tisztában vagyunk, sokkal sikeresebbek lehetünk, már ha alkalmasak vagyunk rá. Az álmokat nem csak megálmodni kell, hanem nekiállni és megvalósítani, vagy eldobni, ha belátjuk, hogy ez nem nekünk van kitalálva. Ha valaki - fenti buzdító szavaimmal dacolva - mégis a modellszakma mellett dönt, csak úgy szabad csinálnia, hogy nem veszi túlzottan komolyan. Úgy értem saját magát. A szakmát nagyon is komolyan kell venni, anélkül nincs eredmény. Ebben a világban sok olyat is tanulhat egy-egy lány, amit más téren, vagy a felnőtt életében hasznosítani tud majd. Kezdve a jó megjelenéstől, határozott fellépésen át a magabiztosságig. Fiatalon elsajátítható az emberek kezelése, bizonyos fajta üzleti szemlélet, és gyakorolható a saját képességek optimális kibontakoztatása. Ha valaki ezt okosan csinálja, kamatoztatni is tudja később. S ha ebben a család, barát is segít, akkor a kezdő

modell nem fog lelkileg sérülni, épp ellenkezőleg, a sikereknek köszönhetően erősebbé válhat.

7. Laky Zsuzsa – szépségkirálynő

2003-ban Európa legszebbje egy magyar lány lett, történetesen Laky Zsuzsi, akit aztán számos helyen láthattunk óriásplakátokon, még egy fapados légitársaság Boeingsének törzséről is ő nézett vissza ránk. Hosszú idő után talán ő a legeredményesebb királynőnk, némi nyelvújító szándékkal talán úgy is fogalmazhatnánk, hogy mostanság ő a legkirálynőbb lány idehaza.

- Hat éves koromban kezdtem fitnessezni, és mindig is komolyan sportoltam. 16 éves koromban, noha nem sok kedvem volt hozzá, mert nem tartottam fontos dolognak, de elindultam a Zala Szépe versenyen, amit megnyertem. Ezt követően, néhány évvel később Fásy Ádám versenyén indultam 2002-ben, ahol második lettem. Mivel szerződést kötöttünk, hogy indulok nemzetközi versenyen, felsorolt hármat, hogy válasszak, melyiken szeretnék indulni. Igaz, hogy ehhez sem volt nagyon kedvem, de a szerződés miatt muszáj voltam dönteni, így engem küldött ki az európai versenyre. A versenyt megelőzően Párizsba repültem, ahonnan az összes lánnyal együtt a karib-tengeri Guadalupe-ra utaztunk tíz napra, a felkészítő táborba. A vicces az volt az egészben, hogy a szüleim elengedtek Franciaországba, de nem is tudták, hogy én onnan tovább megyek, mert ezt nekünk meg sem mondták.

- Voltak-e megérzéseid a győzelmeddel kapcsolatban?

- Amikor Párizsba értem, a legtöbb lány már ott volt. Nekem folyamatosan az volt az érzésem, hogy semmi esélyem sincs. A kint töltött idő alatt én is felállítottam a magam rangsorát, és nem is tévedtem, mert az általam legesélyesebbnek tartott lányok valamennyien ott voltak az első ötben. Természetesen rajtam kívüli esélyesekről beszélek. Magamat nem soroltam oda. A karibi tíz nap után hazajöttem, majd rá két hónapra vissza kellett mennem Párizsba. Ott három hét után harmincnégy lányból választották ki azt a

tizenkettőt, akik közül majd a királynő is kikerül. Ide is beválasztottak. Kicsit szívfájdalmam volt, hogy tartottak egy hatalmas sajtótájékoztatót, ahol minden országból ott voltak a tévék, magazinok újságírói. Egyedül Magyarországról nem volt ott senki az égvilágon. Fásy Ádám azt sem tudta, hogy én ott vagyok a versenyen, ő is a tévéből tudta ezt meg – pedig ő küldött ki két hónappal korábban. A döntőt rengeteg ország közvetítette élőben, még Tunéziában is látott egy ismerősöm, de itthon mindenről csak utólag értesültek, mert természetesen ezt sem közvetítették itthon. Az egész olyan volt, mint amilyet a filmekben lát az ember. Álomszépre berendeztek egy hatalmas sportcsarnokot, a szüleim nem vihettek be fényképezőgépet, mert mindent a szervezők intéztek. Miután a tizenkét lányból ismét választásra került sor, én már készülődtem volna haza, mert biztos voltam benne, hogy a legszebb öt közé már nem kerülök. Össze is pakoltam előtte, hogy majd anyuékkal jövök haza. Pont azt a négy lányt választották ki, akikre tippettem, így a spanyol, a szerb, a szlovák és a lengyel lány került be mellettem. Eros Ramazotti, Ricky Martin, Jean Alesi ültek a zsűriben többek között, és mellettük francia színészek, színésznők modellek. Sokan utána azt mondták, hogy én a karibi kisfilmmel nyertem meg a versenyt, mert a korábbi sportolással töltött éveim meghatározó módon hatással voltak arra, hogy milyenek láthattak engem ezen a bemutatkozáson.

- Hogyan emlékszel vissza azokra a pillanatokra, amikor megtudtad, hogy te győztél?

- Meglepett. Az öt lány közül a végén ketten maradtunk a szlovák lánnyal, és a műsorvezető szándékosan húzta az időt. Aztán elkiáltotta magát, hogy Hungary, én meg a szívemhez kaptam, és angolul csak annyit tudtam mondani, hogy oh, my god! Annyira váratlanul ért, hogy még sírni sem tudtam.

- Milyen hozománya volt ennek a versenynek számodra?

- Huszonötmillió forintnak megfelelő összeget kaptam, egy gyémánt nyakéket, amiből a világon összesen kettő van. Emellett további ékszereket, rengeteg apróbb ajándékot, egy utazást Guadalupe szigetre, ahová így szerencsére ismét visszamehettem. Szerződést kötöttek velem egy évre, amit azután még fél évvel hosszabbítottak

meg. Ezalatt különböző munkáim voltak mondhatni Európa-szerte. Nekem szerencsém volt, mert a rákövetkező évben, amikor egy német lány nyert, ő már csak a fele összeget kapta. Amire még nagyon büszke vagyok: Párizsban a Champs Elyesse-n ugyanolyan sztár-lenyomatok vannak, mint Hollywoodban. Sok francia hírességnek nem sikerül oda bekerülnie, engem meg felkértek erre, úgyhogy ott vagyok.

- Meddig tart egy ilyen siker? Mennyire tudad megalapozni a jövődet ezzel?

- Ha akkor kint maradtam volna Párizsban, egészen biztos, hogy másképpen alakul minden. A franciák nagyon szerettek engem. Tizenkilenc évesen azonban úgy döntöttem, hogy hazajövök inkább. Ma már másképpen döntenék. Itthon nem sok olyan munka van, amit szívesen elvállal az ember. Nem változtam meg emberileg, de miután valaki elér egy szintet, nem szívesen adja lejjebb. És ez nem nagyképszerűség, inkább a rang nem engedi, remélem, ez nem félreérthető.

- Hogy az olvasó is értse: ha valaki egy cégnél vezérigazgató, és utána újat neveznek ki, az illető akkor már nem megy el ugyanahhoz a céghez portásnak.

- Voltak olyan felkérések is, amiket a franciák utasítottak vissza, nem én. Azt mondták, hogy Európa Szépe rangot jelent, nem vállalhatok el bármit, és főleg nem bármennyiért. Az országimázs reklámkampányért például nem fizettek, de azért sem, amikor a SkyEurope egyik gépének oldalán az én képem volt. De ez nem is bánt, mert egyáltalán nem vagyok pénzéhes. Jó időben voltam, jó helyen, szerencsém is volt, és így is sokkal többet kaptam ettől a versenytől, mint amit reméltem.

8. Fejérvári Judit – modell, fotós

„Tégy sikeressé másokat, sikeressé tesznek téged!” – ez volt a mottója annak az interjúnak, amelyet 2002-ben készítettem Judittal. Kevés olyan ember van, aki ha valamibe belefog, abban biztosan sikereket is ér el. Juditot láthattuk már a Playboyban playmate-ként, egy másik lapban, ahol önmagát fotózta. Judit, amióta ismerem, állandóan

rohan. Napjában többször is szerepet cserél, az egyik órában fotós, a másikon már lehet, hogy ő a modell, vagy önmagát menedzselő üzletasszony, aki megrendelőkkel, modellekkel tárgyal.

- Miért dönt úgy egy kislány, hogy tanárnő lesz, majd miért dönt úgy egy tanárnő, hogy táncos, modell és végül fotós lesz?

- Gyerekkoromban tanár vagy orvos szerettem volna lenni, de az utóbbi nem sikerült, így maradt az első. Orosz-testnevelés szakon végeztem, de mivel az orosz abban az időben kezdett népszerűtlenné válni, inkább átképeztem magam angolra. A diploma megszerzése után öt évig tanítottam egy kőbányai általános iskolában. Szerettem a munkámat, azt is ugyanolyan lelkesedéssel végeztem, mint bármi más, amibe belefogtam az életem során. A tanítványaim sorra nyerték az angol, illetve tornaversenyeket. Emlékszem, sokszor testnevelés tagozatos iskolák versenyzőit utasították maguk mögé. Emiatt is talán, de a mozgás szeretete sosem állt távol tőlem. Gyerekkoromban összetettben megyei bajnok is voltam tornában. Később háttértáncos voltam Kozsónál, és diszkókban is táncolni kezdtem.

- A tantestület mit szólt ehhez?

- A gárda nagyon jó volt, az igazgató nem csak támogatót ebben, de büszke is volt rám, hiszen a srácaim folyamatosan hozták az eredményeket. Egyrészt az anyagiak miatt döntöttem úgy, hogy táncolni fogok, másrészt többre is vágytam már. A diszkóban, ahol dolgoztam, hatalmas tükrök voltak a teremben, ahol önmagamot figyeltem. Egyszerre táncoltam a közönségnek és önmagamnak is. Közben vettem észre, hogy egy-egy mozdulat vagy beállítás milyen jól mutatna képeken. Mindig imádtam a színes magazinokat, képes voltam kislányként tátott szájjal megállni egy újságáros kirakata előtt, és hosszan megbámulni egy-egy címlapot. Úgy látszik, ez bennem maradt, és az idő folyamán kiforrt magát. Az első komolyabb fotózásra egy barátnőm vitt el, bár előtte már voltam Nógrád szépe is, tehát nem állt távol tőlem ez a világ. A képek elkészülte után némi csalódottságot éreztem, mert sokkal jobbakra számítottam. Ettől kezdve én irányítottam a fotósokat, és folyamatosan beleszóltam a munkájukba, aminek nem nagyon örültek, de ezt kellett tennem az eredmény érdekében. Nem sokkal később a testvérem egy karácsonyra

fényképezőgépet kapott ajándékba, én meg nem. Sírva löktem félre a saját ajándékomat. Később az első képeimet egy egyszerű, kompakt géppel készítettem, és meglepően jól is sikerültek. A családban csak legyintettek, és azt mondták: jók a képek, de tudod, mennyi jó fotós van? Ez aztán lökést adott, és megfogadtam magamban, hogy csak azért is megmutatom, mire vagyok képes.

- Kicsit térjünk vissza a mába. Lassan tíz éve vagy te is ebben a szakmában, milyennek látod a mai helyzetet?

- Az utóbbi időben nagyon nagyot változott a modellvilág. Nagyon sok a modellügynökség, már nem tudni, hová érdemes menni, melyik az, amelyik csak arra megy, hogy lehúzzanak, melyik a megbízható. Találkoztam én is olyan modellekkel, akik elmentek ügynökséghez, kifizették a pénzt és fotókat nem kaptak. Ráadásul ezek az összegek a csillagos egekben járnak sokszor. Mindemellert olyanokkal is találkozom, akik most kezdtek fotózni, egészen más a munkájuk, de vesznek egy digitális gépet, otthon felhúznak egy függőnyt, készítenek egy weboldalt, és attól kezdve fotósok nevezik magukat. Persze a munkájuk annyit ér, amennyit, de szerencsétlen kezdő modellek ezt nem tudják elsőre megítélni, és akár modellügynökségek, akár efféle fotósok tekintetében belefutnak csapdába. Modellekből is rengeteg van, manapság már sok újság címlapján szerepelnek olyan modellek, akikről azt sem tudjuk, kicsodák. Ami persze nem baj, de valahogy a régebbiekre jobban emlékszünk. Említhetem Szalontai Szilvit, Rába Tímeát, és még sokakat.

- Te keresed meg az alanyaidat, vagy ők téged?

- Megkeresnek, mert kézről kézre adogatják a számomat. A képeim szerencsére önmagukért beszélnek, és ezek alapján döntenek úgy sokan, hogy velem szeretnének dolgozni. Mindig maximalista voltam, a fotózásban sem ismerem megalkuvást, így csak olyat adok ki a kezemből, ami miatt nem kell szégyenkezniem, sőt büszke lehetek rá. Olyan is volt, igaz, ritkább esetben, amikor én mondtam egy-egy lánynak, hogy jó modell lenne, de inkább csak tanácsot adtam neki.

- Mít mondasz nekik?

- Az elején mindenképpen investálni kell a dologba, hiszen kell egy normális anyag, amivel el tud indulni. Én maximum abban tudok segíteni neki, hogy minőségi anyagot készítek, illetve próbálom azt eljuttatni újsághoz, hogy megjelenjen. Ez sem kis dolog, mert a lányok többsége álmodik arról, hogy újságokban, plakátokon szerepeljen. Senkit nem hitegetek azzal, hogy ez egy könnyű szakma, vagy hogy könnyen lehet érvényesülni ebben a világban. Nagyon nehéz. Senkinek nem szabad azt várnia, hogy majd keresni fogják. Menni kell folyamatosan, és tenni kell a sikerekért. Senkinek nem hullik az ölébe a szerencse, nagyon kevés, ha valaki szép, sokkal többre van szükség ahhoz, hogy sikereket érjen el. Nekem szerencsém is volt, és természetesen ez a tényező sem mellékes. Egyszer ki lehet ugrani, lehet szerepelni egy-egy magazinban vagy címlapon, de tartósan fennmaradni nehéz.

- Van ma Magyarországon olyan modell, aki csak a modellkedésből meg tud élni?

- Senki. Aki ezt mondja, szerintem hazudik. Sokakat ismerek közülük, azokat is, akik a médiában is rendszeresen szerepelnek. Tudom, hogy egész másból van pénzüik, mert csak ebből meglenni nem lehet. Néhányan panaszolták is, hogy egy-egy újságnál milyen kevés pénzt kaptak a megjelenésért. Másnak persze többet mond, mert presztízskérdés, hogy legközelebb ne akarják alulfizetni. Inkább a dupláját mondja. Olyan is van, amikor pénzt sem kapott, de inkább azt mondja, hogy nem beszélhet a kapott összegről.

- Hogyan lehet érvényesülni modellként a magazinoknál vagy a médiában?

- A legelső barátom azt mondta, és akkor ezt nem akartam elhinni, hogy ebben a világban a férfiakon keresztül vezet az út. Büszke vagyok arra, hogy amit elértem, azt enélkül tettem. Ugyanakkor, amit nem sikerült elérnem, az azért van, mert nem tettem meg dolgokat, amiket kellett volna a cél érdekében. Lehet, sokkal hamarabb és sokkal előbbre jutottam volna. Az egyik ismertebb férfimagazin címlapjára azért nem kerültem, mert amikor a főszerkesztő - aki azóta könyvet is adott ki, és véletlenül ez a sztori is benne van az ő szemszögéből - beültetett a kocsijába, és félreérthetetlen ajánlatot tett, én nem

reagáltam úgy, ahogyan szeretne volna. Az anyag már készen volt, másnap a szerkesztőségben közölte velem, hogy nincs címlap. Sajnos sok esetben így működik ez. A könyvében azt is hozzátette, hogy kisebb álmaim legyenek, és akkor nem leszek csalódott. Csak az ember ritkán tud kevesebbet álmodni, mint amire vágyik. Igazságtalan lennék azonban, ha azt állítanám, hogy csak ilyen létezik, mert tapasztaltam olyat is akár modellként, akár fotósként, hogy korrekt módon bántak velem. Időben fizetnek, annyit, amennyiben megállapodtunk – példát vehetne róluk más is.

- Olyan világban élünk, amikor az adott szónak már sajnos sokkal kisebb értéke van, mint volt régebben. Hogyan kezeled ezt a problémát?

- Allergiás vagyok a hazugságokra. Minden embernek van egy kialakult értékrendje, amihez tartja magát. Sajnos mostanában trenddé vált, hogy sokan azt nézik, hol csaphatják be a másikat, hol tehetnek keresztbe az önös érdekeik miatt. Személyes sértésnek veszem ezeket, nagyon nehezen birkózom meg velük. Nem tudom, mindez miből fakad, de ez annyiban nem változtat meg, hogy én eztán is mindig kiállok majd az igazamért. Visszatérve egy kicsit a pálya elejére és a csalódásokra... Amikor még tanítottam, de már kezdtem válogatásokra járni, engem is sok csalódás ért. Munka után rohantam haza, hajmosás, készülődés, idegeskedés, majdnem összetörtem a kocsimat. Épp csak odaértem a castingra, és végig sem nézték a képeimet, szó nélkül elküldtek. Ez olyan trauma volt, hogy akkor teljesen kiborultam. De tény, hogy ennyire komolyan nem szabad venni, mert a csalódások sokkal több kárt okozhatnak, mint amennyit használ egyes esetleges siker. Ettől függetlenül nem szabad feladni, nem elég a babérokon ülni, menni kell, csinálni kell. Magyarországon egyébként nincs is olyan igazi modell-élet, mint mondjuk Amerikában. Tévhit, hogy csak modellkedésből nagyon sok pénzt lehetne keresni itthon.

- Sokan nem is a pénzért, hanem inkább a dicsőségért vonzódnak ehhez a világhoz.

- Szerencsés esetben lehet, hogy valaki bekerülhet egy-két újságba, de ne várjanak ezért nagy összegeket. Annak idején Claudia Schiffer is nagyon kevés pénzt kapott címlapéért, mert inkább a

dicsőség volt számára fontos. Itthon amúgy is szűkek a lehetőségek, hiszen kevés lap van, amelyekben meg lehet jelenni, nagy a verseny. A kapcsolatok fontosak, de nem mindig jelentenek garanciát.

9. Bodor László – Miss Internet

A Miss Internet Hungary szépségverseny egyedülálló kezdeményezés volt az országban, de talán a világon is 1996-ban. Addig nem léteztek virtuális szépségversenyek, de Bodor László akkori cége, hogy honlapjuk népszerűbb és látogatottabb legyen, kitalálta és megragadta ezt a lehetőséget. A világháló és a valóság azóta is szervesen összekapcsolódik egymással, hiszen a Neten látható lányok az életben is megmutatják magukat versenyhez kapcsolódó gálaesteken. Az elmúlt több mint tíz esztendőben közel 1500 lány vett részt a versenyen.

- Mi motiválja a lányokat, hogy szépségversenyen induljanak?

- Sajátos helyet foglalunk el a szépségversenyek világában, sokan kezdik nálunk a pályafutásukat. Úgy gondolják, itt kisebb a kockázat, hiszen nincsenek szigorú köztöttségek, nem kell magasnak lenni, nem kell megfelelni a hagyományos szépségversenyeken támasztott elvárásoknak, hiszen a verseny alapvetően képekkel zajlik az Interneten. Képek esetében pedig sok múlik a fotósokon. Jó fotókkal könnyebb ellensúlyozni a hibákat, hiányosságokat. A havi rendezvényeink is szűkebb közönség előtt zajlanak, ami mindenképpen megítéltebb légkört jelent. Az induló versenyzők mindezek által könnyebben legyőzik a gátlásaikat, és ez egy jó esély arra, hogy kipróbálják magukat későbbi nagyobb megmérettetések előtt. Rengetegen indultak nálunk, később ismertté vált szépségkirálynők, s a médiában szereplők közül is sokan nálunk mutatkoztak be először. A teljesség igénye nélkül: Zimány Linda, Zsíros Anna, Csősz Boglárka, a Való Világ Sziszije, Póth Diána, Dundika, Kocsis Orsi, Dammak Jázmin... Noha alapvetően szépségversenyekkel foglalkozunk, időnként mi is tudunk munkákat biztosítani a lányoknak. Egy-egy casting során hostess munkákhoz, rendezvényekhez, fotózásokhoz

válogatunk. Ezek inkább itthoni munkák. A Miss Internet mellett mi csináljuk a Miss Classic szépségversenyt is, ami ugyancsak egyedülálló a versenyek között, hiszen az egész olyan, mintha elhelyeznénk egy másik korban a történéseket. Legutóbb 2006-ban Mozart születésének 250. évfordulója volt, és a versenyt ennek jegyében korhű jelmezekben és díszletek között, Mozart zenéjére egy kastélyban rendeztük meg. Színes, sikeres és nagyon látványos rendezvény volt.

- Ha hozzád fordulnak lányok tanácsért, hogyan induljanak el ezen a pályán, mit szoktál nekik mondani?

- Mindenképpen óvatosságot ajánlok. Rengeteg modellügynökség van, amelyek közül a legtöbb nem azért alakult, hogy munkát adjon a lányoknak, hanem azért, hogy belőlük éljenek. Nagyon rossz minőségű portfoliókat készítenek hatalmas összegekért, és munkát nem adnak. Persze nem könnyű megtalálni a korrekt cégeket, különösen egy kezdő modell számára, ezért érdemes megkérdezni azokat, akik már tapasztaltabbak. Időszerű lenne Magyarországon létrehozni egy megfelelő érdekképviseletet és szakmai fórumot, amely rendet teremt kicsit ebben a kaotikus közegben. Erre vonatkozólag több kísérlet is volt, reméljük, egyszer valamelyik beérik majd. Az sem mellékes, hogy megmondjuk a lányoknak szemtől szembe, alkalmas-e modellnek, vagy sem. Ezt persze úgy kell megtenni, hogy ne bántsuk meg az illetőt, hiszen a kíméletlen őszinteség sokkal nagyobb kárt is okozhat, ráadásul tévedhetünk is. Ezért én inkább elbeszélgetek velük, hogy megértssem a motivációjukat, és finoman megpróbálom rávezetni arra, hogy ez talán nem is az ő világuk.

- Melyek ezek a fő motivációk?

- Az értékrend egészen különös módon alakult át az utóbbi időben. Ez főképp a médiának köszönhető, mert az értéket ma igazán azok képviselik, akik rivaldafényben vannak. Manapság már a tíz éves gyerekek is sztárok akarnak lenni, mert ezt látják a tévében. Ezt valahol borzasztónak is tartom, mert ez az értékrend nagyon torz. Sok lány, aki médiakarrierre vágyik, nem elég tehetséges, s kevésnek érzi magát ahhoz, hogy valódi teljesítményt nyújtson, színésznő vagy énekesnő legyen.. Ellenben a modellkedés könnyűnek tűnik, tehát úgy gondolják,

ez az, amivel a legkönnyebben lehet ismertségre, népszerűsége szert tenni, és tömegesen indulnak el ebbe az irányba.

- Mennyire tisztességes ez a világ?

- Hall az ember ilyet is, olyat is. Úgy gondolom, ez a világ is ugyanolyan, mint minden más manapság. Vannak benne tisztességes és tisztességtelen szereplők is. Vannak olyanok, akik bizonyos pozíciókban megkérik az árát a lányoktól annak, hogy címlapra vagy egyéb helyekre kerüljenek, de vannak olyanok is, ahol nem. Ez emberfüggő, mindig az a fontos, kivel kerülünk kapcsolatba. És vannak lányok, akik megteszik, vannak, akik nem. Sok történet van, amelyek közül számos kitalált is kering, hiszen nem minden igaz, amit áttételesen hallunk. A legfontosabb, hogy ne hallomások alapján ítéljünk, hanem a valódi információk szerint. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy ez nem annyira romlott világ, mint amilyennek sokan gondolják. Az én helyzetem, és versenyem talán annyiból is speciális, hogy itt már 15 éves kortól indulhatnak a lányok. A szülők rám bízák a gyerekeket, és az elmúlt 10 év alatt még soha nem is volt semmilyen probléma.

- Szerinted a világversenyeken miért nem szerepelnek jól a magyar lányok?

- Sajnos nem mindig a legszebbek kerülnek ki a döntőkre. Ennek fő oka, hogy nem mindig a szépség szempontjai kerülnek előtérbe, hanem más érdekek döntenek el, ki induljon. Mindenképpen tisztességesebb és színvonalasabb versenyeket kellene csinálni, csak így lehetne előbbre jutni. Szabad piac van, ami azt is jelenti, hogy bárki rendezhet szépségversenyt, ha meg tudja finanszírozni vagy finanszíroztatni, de fontos lenne tudni, hogy egyes versenyeken a megígért díjakat megkapják-e a lányok, hogy nyilvános-e a zsűri döntése, az etikai szabályokat betartják-e. A szponzorok is vállaljanak garanciákat arra vonatkozólag, hogy a megígért, vagy szerződésben leírt ígéreteket betartják. Konkrét esetek vannak, amikor a megfelelő körülményeket sem biztosítják: elviszik őket egy táborba, és ott nem kapnak enni, vagy elviszik külföldre, és alig tudják őket hazahozni – konkrét ilyen esetekről tudok. Ezért is fontos lenne egy szakmai fórumnak, vagy szervezetnek a létrejötte.

10. Zimány Linda – szépségkirálynő

Britney Spears hasonmás, ismert arc tévéműsorokból, a bulvárlapok oldalairól. Laky Zsuzsával egyetemben ő is Nagykanizsa szülötte. A Miss Balaton királynője 2006-ban. A verseny weboldalán nagyjából a következőket olvashatjuk róla: Állam- és jogtudományi karon tanul. Iskola mellett több éve modellkedik. Angol és német nyelven beszél. Ügyvéd szeretne lenni, legnagyobb álma, hogy saját ügyvédi irodája legyen. Sok helyre eljutott a világban a modellkedésnek köszönhetően, mint például Törökország, Amerika, Mallorca, Görögország. Nagy vágya, hogy egyszer Kubába eljuthasson. Érdeklí a politika és a kedvenc tantárgya az alkotmányjog. Kedvenc filmje a Dr. Szöszi, mégpedig azért, mert szeretne harcolni az előítéletek ellen, és ez a film erre egy nagyon jó példa.

- Mint ismert modellt, sikeres királynőt biztosan sokan megkeresnek, hogy segíts nekik elindulni a pályán.

- Ez így van, és ha tudok, szívesen mondok is jó tanácsokat, de elengedhetetlen, hogy ha valaki ezt szeretné csinálni, maga is vegye a fáradságot, hogy utánanézzon a dolgoknak. A legkönnyebb leülni valaki elé, vagy felhívni telefonon, írni neki egy mailt, hogy segítsen. Bizony végig kell böngészni az Internetet, megkeresni a modellügynökségek weboldalát, tájékozódni, információkat gyűjteni. Ha magunk nem lépünk, nem várhatjuk el mástól, hogy megtegye helyettünk. Az ismerőskereső oldalakon is rengeteg üzenetet kapok, hogy ajánljak fotóst, ügynökséget, adjak tanácsokat. Az emberek nagyon tájékozatlanok e téren. Azt gondolják, az egész abból áll, hogy csináltatnak egy fotósorozatot, azt beadják ügynökséghez, és utána csodák történnek, másnap sztármodellé válik, és éjjel-nappal csörög majd a telefonja. Sajnos vagy nem sajnós, de Magyarországon ez egyáltalán nem így működik. Nagyon sokat kell menni, érdeklődni, válogatásokra járni, hogy valami történjen. Az ember csak magára számíthat, nem másokra. Nagyon fontos az önkritika! Álljunk meg a tükör előtt, és kíméletlen őszinteséggel nézzünk végig magunkon, s csak eztán gondolkodjunk el a továbbiakon!

- Te mikor, és hogyan kezdted ezt az egészet?

- Nekem nem is a modellkedéssel kezdődött, hanem a hasonmás versennyel. Tizennégy évesen rám ragasztották, hogy nagyon hasonlítok Britney Spears-re. Azt kell mondjam, hogy a genetika ilyen szempontból nekem segítette a karrierem elindulásában. Így kerültem közelebb a médián keresztül a modellek világához. Az első versenyem talán 1999-ben volt, ahová idősebb Bognár Tibor nevezett be, és azt a versenyt akkor meg is nyertem. Utána következett a többi verseny is, a Miss Balatonon már korábban is szerepeltem, de akkor csak döntős voltam. 2006-ban már királynő. Korábban azonban Répás Lajos versenyén is szerepeltem tini kategóriában, amit megnyertem itthon is, és a máltai Miss Bikini World döntőjén is. 2002-ben a Miss Alpok-Adriát nyertem meg, így kijutottam az európai döntőre, ahol szintén első lettem. Később szerepeltem a Miss Hawaiian Tropic las vegasi döntőjén is. Itthon minden jelentősebb versenyen indultam már, és szép eredményeket is értem el, úgy gondolom, a jövőben már nincs értelme ezeken újra próbálkozni.

- Mennyiben segíti a modellkarrierjét valakinek, ha szépségversenyeken indul, és szépségversenyeket nyer?

- Ha valaki korábban nem modellkedett, nem lesz egy csapásra sztár modell azért, mert nyer egy versenyt. Nem biztos, hogy gyökeresen megváltozik az élete. Valószínűleg lesznek felkérései, de az még nem minden. Egy darabig ez jó, de a következő évben úgyis jön a következő királynő, más kerül a figyelem középpontjába. Nekem talán szerencsém van, mert valami miatt érdeklém az embereket, mindig tudtam olyan formákat hozni, amiktől a figyelem rám irányul. A média a mai napig is figyel rám.

- A bulvársajtóval milyen a viszonyod?

- Mondhatni, hogy jó, bár ennek a népszerűségnek előnye és hátránya is van. Az ügynökségek talán emiatt már kevésbé keresik az embert, mert úgy gondolják, mivel ismert az arca, biztosan sokba is kerül. Előnye viszont, hogy sok cég éppen ezzel szeretné bizonyítani a hitelességét, ezzel szeretne hatékony reklámkampányt folytatni, hogy ismert embert választ arcául. Eljutottam arra a szintre talán, hogy kevesebb munkám van, de ezek sokkal jobb munkák, mint az átlag. Így nyugisabb is az életem, főleg az egyetem mellett jó ez. A modellkedés

mellett már én is inkább kacsingatok a média felé, műsorokat, rendezvényeket vezetek, és szerencsére sokfelé hívnak is.

- Versenyeken vettél részt, ma már inkább zsűrizni hívnak sok helyre. Hogyan látod a hazai szépségversenyeket?

- Vannak olyanok, amelyek nagyon szépen fejlődnek, de sajnos sok a színvonal alatti verseny is. Vannak emberek, akiknek rengeteg pénzük van, és kitalálnak egy szépségversenyt. Ez azonban nem jelent tudást is, vagy jó szervezést sajnos. Fontos figyelni arra, hogy legyenek szponzorok, igényes környezet. Az ilyen kezdeményezések miatt is csúszik egyre lejjebb a versenyekről és azok színvonaláról alkotott kép. Decemberben voltam a Queen of the World világversenyen, ahol második lettem, de azt tapasztaltam, hogy itthon egy Miss Balaton szervezettségével még az sem képes vetekedni. Ezt nem azért mondom, mert megnyertem, hiszen ugyanez volt a véleményem a Miss Balatonról akkor is, amikor csak döntős voltam.

- A szépségversenyek mellett milyennek látod ma a hazai modellszakmát, annak szereplőit?

- Én nagyjából hat-hét éve kezdtem, és azt látom, hogy van egy szűkebb mag, akiknek azóta is folyamatosan vannak munkáik. A többiek inkább csak válogatásokra járnak. Ennek nyilvánvalóan van oka. Ugyanakkor sok a tapasztalatlan, fiatal, kezdő modell, akik áron alul vállalnak el munkákat, ami azt eredményezi, hogy a modelleknek ma már nem nagyon van értékük. Külföldre csak úgy lehet biztonságosan kijutni, ha keresünk olyan ügynökséget, amelyik megbízható, és nemzetközi kapcsolatai vannak. Mindent le kell írni szerződésbe, anélkül elindulni sem érdemes.

11. Varga József – modellvilag.hu

Varga József az egyik leglátogatottabb Internetes modell-adatbázis tulajdonosa és működtetője a következő gondolatokat osztotta meg velünk:

Szépségversenyekről: Ma már szinte megszámlálhatatlan mennyiségű szépségversenyt szerveznek hazánkban. Az uszodáktól

kezdve egy-egy étterem, pizzéria, és már a legkisebb újságok is szerveznek szépségversenyt. Jóformán „minden harmadik” internetes honlap is szervez valamilyen jellegű szépségversenyt, amelyek nagy része csupán exhibicionista megnyilvánulásra alkalmas, mivel se díjazás, se erkölcsi elismerés nem jár velük, sőt néha még maguk a „versenyek” sem adnak magukra, azaz nemritkán egy végtelenül igénytelen honlapra rakhatják fel a lányok a fotóikat. Ugyanúgy, ahogy a modellkedésben, itt is érdemes jobban megvizsgálni, hogy ki mire jelentkezik, illetve a jelentkezéssel mi a célja. Hiszen ha a legigénytelenebb versenyekre is jelentkezik valaki, akkor hamar elterjedhet a híre, és nemhogy nem segíti a modellpályán, de még akadályozza is, hisz ezzel önmagáról állít ki bizonyítványt. Nem kell feltétlenül mindig a legnagyobb, és legismertebb versenyekre jelentkezni, hisz sokszor a kicsiket is jól megszervezik, és megfelelő nyereményeket biztosítanak, de a nyilvánvalóan csajozásra menő versenyeket javasolt kihagyni, hiszen ezek igen sok pletykára adhatnak okot, amiből egyébként is több van a modellkedésben, mint az normális lenne. Egy jó szépségversenyen történő megmérettetés viszont akár egy életre is pozitívan befolyásolhatja a modellek karrierjét. Mert miből építkezhet egy modell? Bármennyire is áthallásos, de a saját testéből, és egy ilyen verseny jó alkalom, hogy megmutassa, ő mindig jó formában van. Persze emellett nagyon fontos a neve is, és egy jó helyezéssel bekerülhet a köztudatba, ami a castingokon is segíthet, arról már nem is beszélve, hogy sokan köszönhetik modellkarrierjük indulását annak, hogy elindultak egy-egy nevesebb versenyen, ahol felfigyelt rájuk egy jó fotós, egy jó ügynökség, vagy éppen egy nagyobb cég. Természetesen ez véletlenül sem az egyetlen járható út az érvényesülés felé, de ez is egy lehetőség azok számára, akik szeretnének ízelítőt kapni a modellkedésből, vagy éppen egy kis önbizalomra szert tenni. Érdekes módon nagyon sok csinos lány küzd önértékelési problémákkal, és többen is állítják, hogy a versenyek is segítettek ennek megváltozásában. Továbbá az ezekkel járó táborok, fotózások, és a versenyek koreográfiájának betanulása is segíthetnek a tapasztalatszerzésben, tehát még a rutinosabb lányok is szert tehetnek olyan új ismeretekre, amiket a későbbiekben hasznosíthatnak. Az előző

kettőhöz hasonló súllyal esnek latba a kapcsolatok is, amelyeket szintén lehet bővíteni a versenyeknek köszönhetően.

Átverésekről: Sajnos a modellkedésben rendkívül sok az átverés, kezdve a legapróbbaktól, azaz a félrevezetésektől, félinformációk közlésétől a legnagyobbakig, amikor bizony már visszaélnék az elkészült fotókkal, filmekkel, szerződéseket szegnek meg, vagy éppen olyan dolgokra akarják rávenni a jelentkezőket, amiket azok semmiképpen sem szeretnének megtenni. Szerencsére ezek a legtöbb esetben csak az elmaradt bevételekben nyilvánulnak meg, azaz nem befolyásolják negatívan a modellek életét, csak keserű szájíz okoznak. Viszont nagyrítkán elő szoktak fordulni súlyos esetek is, amik bizony olykor rendőrségi eljárással, bírósági perrel végződnek. A problémák elkerülése érdekében egy régi kínai, de ide illő mondás átformálására lehet támaszkodni: 1000 alkalomból, csak egyszer fordul elő komolyabb probléma, ami igen kevés, de ha az az egy probléma velünk történik, akkor az a kevés is rögtön sok lesz. Tehát a fő jó tanács: mindig legyünk rendkívül körültekintőek, mert amíg mi most kezdjük a modellkedést, addig akik át akarnak verni minket, azok már évek óta ezt csinálják, és előttünk akár több ezer lányon és fiún is kipróbálták mi a célravezető. E könyv sok jó tanáccsal szolgál a problémák elkerüléséhez, de vannak viszonylag egyszerű, és alapvető eljárások, amiket soha nem lehet elégszer kiemelni:

Ismeretlen helyekre, cégekhez, vagy emberekhez soha ne menjünk egyedül. Nem mintha bármi baj történhetne, hisz az csak ritkán fordul elő, de azonnal máshogy kezelnek, ha látják, hogy nem vagyunk egyedül. Tájékozódjunk az elérhető referenciákról, próbáljuk meg ellenőrizni, hogy valósak-e. Nézzük meg az adott cégek, vállalkozások honlapját: ne higgyük el, hogy épp tervezés alatt van, vagy a külföldi anyacég honlapja az övék, mert ilyet bárki mondhat. Egy mobilszám önmagában még nem jelent semmit. Egy ingyenes levelezőben nyitott email cím meg főleg semmit sem jelent. A legújabb probléma: a különböző kapcsolatépítő portálokon megjelenő regisztrációk sem jelentenek semmit, számtalanszor találkozhatunk azzal, hogy hosszú láncokban csinálják az ügyeskedők a regisztrációkat, még hozzá valódinak tűnő adatokkal, de persze, ha kérjük a

bizonyítékokat (pl. az ügynökségről, vagy a vállalkozásról), akkor különböző kifogásokkal elhárítják azokat. Ráadásul mivel boldogboldogtalan össze-vissza jelöl mindenkit ismerősének, ezért nulla a garancia, hogy valódi ismeretség áll a háttérben. Ha jogszabályokra, vagy törvényekre hivatkozik valaki, akkor ne sajnáljuk az időt, keressük ki a hivatkozott törvényeket. Bármilyen papírt írunk alá, mindig nagyon figyelmesen olvassuk el. Ha szerződést tesznek elénk, akkor nem árt, ha előtte ügyvéd is látja, vagy legalább olyannak kell megmutatni, aki szerződésekkel dolgozik, különben igen kellemetlen élményben lehet részünk. Ha valaki oktatást, vagy tanfolyamot kínál nekünk, akkor érdemes elkérni a Szociális és Munkaügyi Minisztériumtól kapott engedély számát, amelyet ellenőrizhetünk is a minisztérium honlapján, mivel ott minden olyan cég szerepel, akik Magyarországon bármilyen tanfolyamot, vagy oktatást szervezhetnek. Ha ott nem szerepelnek, vagy nincs ilyen engedélyszámuk, akkor még egy egynapos workshopot sem csinálhatnak. A modellképzés a felnőttoktatás körébe tartozik, és az összes erre vonatkozó szabályozás elérhető a minisztérium honlapján. Amennyiben ismeretlen nevű ügynökséggel találkozunk, akkor érdemes megnézni, hogy egyáltalán létezik-e olyan ügynökség (cég). Ezt bárki megtekintheti akár ingyenesen is az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium adatbázisában, mindössze a cég pontos nevére, vagy a cégjegyzék számára, vagy az adószámra van szükség, - bármelyik rendelkezésre áll a három közül, akkor már alkalmas az ellenőrzésre. Ha még a cég nevét sem lehet kideríteni, akkor már biztos, hogy tilos velük foglalkozni. Soha ne feledjük: nem létező ügynökséggel szerződést kötni, vagy bármilyen papírt aláírni olyan, mintha nem is csináltunk volna semmit.

12. A könyv szerzőjéről

Budapesten születtem 1971-ben. 1990-ben a tatai Eötvös József Gimnáziumban érettségiztem, ahol ezzel egyidejűleg korábban a Nógrádi Sándor Honvéd Kollégium növendéke voltam. A kollégiumban voltak első szárnypróbálgatásaim a fotózás terén, az

alapokat négy éven keresztül a fotószakkörben tanultam meg. Érettségi után egy évig a Tótfalusi Kis Miklós Nyomdaipari Szakiskolába jártam montírozó szakra, majd kézbesítőként dolgoztam a Magyar Postánál. Sorkatonai szolgálaton 1992-től voltam egy évig, harckocsi vezetőként. 1993. szeptemberétől az évek során több munkahelyem is volt: dolgoztam piaci divatárusként, postásként, egy videó stúdióban reklámtábla üzemeltetőként, gondnokként, bolti eladóként élelmiszer-üzletben, gyorsétkezde pavilonban, áruterítőként kisteherautóval.

2001-ben saját országos magazint indítottam FérfiMagazin címen, ahol alapító-főszerkesztőként cikket írtam, fotókat készítettem. 2003-tól 2006-ig szerkesztője voltam a Szépség és Szörnyeteg című havi lapnak.

Publikációk, magazinok, web:

- 1988: Dolgozók Lapja (Komárom megyei napilap) – újságcikk
- 1991: Ifjúsági Magazin - versek
- 1997: Vészhelyzet – filmsorozat alapján írt könyv (JLX Kiadó, Bp.)
- 1998: Légicsapás – kalandregény, társfordító (Beholder, Bp.)
- 1999: Driver Golf Magazin – felelős szerkesztő (szerkesztés, cikkek)
- 1999: Visszaszámlálás 007 – kalandregény, társfordító (Szukits, Szeged)
- 2000: Vakmerő terv – kalandregény, társfordító (Beholder, Bp)
- 2000: Kathrin, avagy az elveszett tavasz – szépirodalom, társfordító (K.u.K., Bp.)
- 2001: Kaland a világ tetején – kalandregény, társfordító (Beholder, Bp.)
- 2001 – 2002: FérfiMagazin – főszerkesztő (70 cikk, 450 fotó)
- 2002: Bomba-gól – kalandregény, saját szerzemény (Pallas, Gyöngyös)

- 2002 – 2003: Walter-info – szerkesztő (szakmai lap, cikkek, fotók, tördelés, design)
- 2003: Müller Péter – Titkos tanítások (könyv, címlapfotó)
- 2003 – 2006: Szépség és Szörnyeteg – főszerkesztő (cikkek, fotók, tördelés, design)
- 2005: AutoNet magazin – szerkesztő (cikkek, design, tördelés)
- 2005: Fashion Model magazin – alapító, főszerkesztő (cikkek, fotók, tördelés, design)

2006: Zenész Magazin, MotorInfo magazin, Star Magazin (fotók, cikkek)
2006: Ghymes együttes falinaptár, Ghymes együttes CD, Ghymes-plakátok országszerte (fotó)
2006: Piros újság – választási magazin (szerkesztés, tördelés, design)
2006: Csisztu és Kaszala – Rivális élsportolók (könyv, címlapfotó)
2007: Hogyan legyek modell? – könyv, első kiadás magánkiadásként
1999-től saját weboldalak működtetése (tartalom, design, szerkesztés):
www.bg71.hu, www.modelbg71.com

Fotózás, videó, modellügynökség, szépségverseny:

1998-től fotózás (esküvők, rendezvények, portfóliók-készítése) – éves szinten 250-300 megbízás
1999-től saját modellügynökség működtetése FM Modellügynökség néven – modellek közvetítése munkákhoz
2000-től alkalmanként saját videó-produkciók készítése különböző témákban (fotózás, filmezés, vágás)
2002: Miss Internet Hungary 2002 modellverseny szervezése a mellesleg.hu Internetes oldal megbízásából
2005: saját professzionális fotóstúdió berendezése
2005, 2006: Év Arca versenyek támogatása Erdélyben, – (fő szponzor)
2006: Tengerparti fotótábor szervezése és lebonyolítása Horvátországban (két turnus, 15 modellel – 6600 kép, 15 órányi videó)
2006-2007: Stella Arca 2007 verseny szervezése az Art Show Divatiskolával együtt

www.bg71.hu

*IV. Ajánlott és felhasznált
irodalom, linkajánló*

1. Ajánlott és felhasznált irodalom

Marie P. Anderson; A modell - Modellek és manökenek kézikönyve

Megjelent a Kossuth Kiadó Rt. gondozásában

Megjelenés éve: 1995

Mindennapi arcápolás

Megjelent a Szépség és Egészség sorozatban, az Alexandra Kiadó gondozásában.

Megjelenés éve: 1999

Mona Behan - Susan Elisabeth Davis: A testápolás kézikönyve

Megjelent a Reader's Digest Kiadó Kft. gondozásában

Megjelenés éve: 2005

Bokor Katalin: Biokozmetika

Megjelent magánkiadásban.

Megjelenés éve: 2006

Dorothee Bourgués: A szépség nagykönyve

Megjelent az Alexandra Kiadó gondozásában.

Megjelenés éve: 2004

Tartalom: Szépek lenni minden körülmények között, ezt szeretné elérni minden magára és környezetére igényes nő. Hogyan kell egyszerű mozdulatokkal ápolni testünket és arcunkat, az arc formájának megfelelően sminkelni úgy, hogy közben arcunk előnyeit és hibáit is javunkra fordítsuk? Melyik a számunkra legelőnyösebb frizura? Íme az átfogó kézikönyv, amely könnyen érthető szövegek, szemléletes ábrák és képek segítségével vezeti be az olvasót az otthoni szépségápolás rejtelmeibe, hogy még szebbek legyünk és jól érezzük magunkat a bőrünkben. A lépésről lépésre fényképezett, praktikus útmutató segítségével a szerző a szakemberek apró titkait és rendkívül hasznos tanácsait, ötleteit tárja elénk, így könnyen megtanulhatjuk, hogyan hozhatjuk ki a legjobbat magunkból. A közel 500 színes képpel

illusztrált kézikönyv nélkülözhetetlen minden nő számára, aki minden alkalomhoz a megfelelő sminkkel és frizurával szeretné kiemelni természetes szépségét.

Feng shui a szépségért és az egészségért

Megjelent az Édesvíz Kiadó Kft. gondozásában

Megjelenés éve: 2004

Sophie Hayes: Testfestés. Technikák, ötletek, sablonok

Megjelent az Alexandra Kiadó gondozásában

Megjelenés éve: 2005

Tartalom: A Testfestés szett révén belekóstolhatunk a tetoválás művészetébe. A csomaghoz mellélt bőrbarát zselés tollakkal eltávolítható rajzokat készíthetünk, a részletes útmutató segítségével pedig könnyen elsajátíthatjuk a testfestés minden csínját-bínját. A kötethez tartozó sablonokat közvetlenül a bőrünkre másolhatjuk, de a szerző a szabad kézzel történő rajzoláshoz is ad tippeket. Kelta csomók, afrikai geometrikus minták, kelet-ázsiai motívumok, hawaii virágok, és sok minden más... Díszítsük testünket trendi mintákkal! Kis gyakorlattal magunk is sorra készíthetjük a lenyűgöző, szebbnél szebb motívumokat. Használjuk bátran az önkifejezés e divatos eszközét, hiszen egyedül ez teszi lehetővé a könnyedén eltávolítható "tetoválást".

Robert Jones: Sminkelés mesterfokon

Megjelent a Ventus Libro Kiadó gondozásában

Megjelenés éve: 2006

Tartalom: Robert Jones a nemzetközileg elismert sminkmester megmutatja, hogyan lehetsz szép - plasztikai sebészet, fájdalmas és drága beavatkozások, veszélyes injekciók nélkül! Ha belelapozol a könyvbe, több tucat lélegzetelállító átalakulásnak lehetsz tanúja - nincs bennük semmi ördögösség, csak egy kis smink. Robert titkainak ismeretében bárki percek alatt eltüntetheti arca tökéletlenségeit. A könyvben megtalálhatók a legfontosabb smink-trükkök, melyeknek ott kell lapulniuk minden nő fegyvertárában.

Nagy Éva: Szebb szeretnék lenni. Szépségápolás otthon
Megjelent az Eklektikon Kiadó Kft. gondozásában
Megjelenés éve: 2000

Victoria Nixon: Topmodellek titkos diétái. A topmodellek egyszerű trükkjei a karcsúság megőrzésére
Megjelent a Joker Ex Bt. gondozásában
Megjelenés éve: 2006

Tartalom: A szerző a saját, valamint olyan topmodellek, mint Claudia Schiffer, Cindy Crawford, Jodie Kidd, Helena Christensen, Elizabeth Jagger tapasztalatai alapján írta meg ezt a gyakorlati útmutatókban bővelkedő könyvét, amelyet elolvasva mindenki könnyedén elsajátíthatja a karcsú test és egészséges életmód titkait.

Sally Norton - Kate Shapland - Jacki Wadeson: Nagy szépségkönyv
Megjelent az Alexandra Kiadó gondozásában
Megjelenés éve: 2000

A digitális fotózás műhelytitkai 2007
Megjelent a Rainbow – Slide kiadó gondozásában
Megjelenés éve: 2007

2. Linkajánló

Modell-portálok, modellügynökség gyűjtőlapok:

Modellvilág:	www.modellvilag.hu
Lányok fiúk. hu:	www.lanyokfiuk.hu
Startlap oldalak:	http://fotomodell.lap.hu
	http://modellugynokseg.lap.hu
	http://gyermekmodell.lap.hu
	http://szepseg.lap.hu
	http://fenykepesz.lap.hu
	http://ferfimodell.lap.hu
	http://portfolio.lap.hu
	http://topmodell.lap.hu

Divatiskolák:

Art Show Divatiskola:	www.artshow.hu
Sütő Enikő iskolája.	www.sutoeniko.hu
Modellakadémia:	www.modellakademia.hu

Szépségversenyek:

Startlap aloldal:	http://szepsegverseny.lap.hu
Miss Balaton:	www.missbalaton.hu
Miss Internet:	www.missinternet.hu
Miss Hungary:	www.misshungary.hu
Miss Alpok-Adria:	www.missalpokadria.hu
Miss Party Girl:	www.misspartygirl.hu

www.bg71.hu

www.modellagency.hu

FM Modellügynökség

Fő tevékenységeink:

- új arcok felkutatása és munkákhoz való közvetítése
- portfólió készítése kezdőknek, bővítése haladóknak
- fotótáborok és szépségversenyek szervezése
- tanácsadás, ismeretterjesztés a szakmáról (könyvekben, magazinokban, személyesen)

Tesztfotózás: 10 ezer forint

Ezt a fotózást azoknak a leendő modelleknek ajánljuk, akik még nem döntöttek el véglegesen, hogy valóban szeretnének-e erre a pályára lépni, ugyanakkor kipróbálnák, milyen az, amikor profi körülmények között készül róluk néhány kép.

Tartalmaz:

- a fotózás során 30 - 40 darab digitális kép készül
- a fotózás után kiválasztott 5 darab képet retusáljuk, és megkapod CD-re kiírva az összeset
- a fotózás során egy háttérrel használunk, 3-szori átöltözésre van lehetőség (elegáns ruha, hétköznapi ruha, fürdőruha vagy fehérnemű)
- a fotózás időtartama hozzávetőleg 1,5 óra

Modellalbum 1-es csomag: 25 ezer forint

Tartalmaz:

- a fotózás során 100-120 darab digitális kép készül, amelyeket CD-re kiírva megkapsz
- a fotózás után kiválasztott 10 darab képet retusáljuk, és papírképen

megkapod A/4-es méretben

- profi smink készül (közös megbeszélés alapján visszafogottabb vagy vadabb)
- fodrász készíti el a frizurádat (ha lehet, frissen mosott hajjal érkezz)
- három háttér, vagy beltéri helyszínek használata közül választhatsz, többszöri átöltözésre van lehetőség (nincs limit, de elaprózni sem érdemes)
- a fotózás időtartama hozzávetőleg maximum 4 óra
- kérés szerint automatikus, ingyenes regisztráció a modellügynökség modellei közé
- igény szerint rövid bemutatkozó videót készítünk rólad szintén ingyen

Jelentkezz most!

+36 20 927 6708

(sms-ben is)

info@modellagency.hu

**Kedvezményt is kapsz, ha a
„Hogyan legyek modell?”
c. könyvre hivatkozol!**

HOGYAN LEGYEK MODELL?

Magyarországon majdnem minden második lány álmodzik arról, hogy szerencsét próbál a modellkedés terén. Erre alapozva gombamód nőnek ki a semmiből a modellügynökségek, valamint a magukat annak nevező cégek, akik lépten-nyomon megsápolják és ígéretekkel halmozzák el a fiúkat és lányokat.

Egymást érik az ilyen-olyan szépségversenyek, castingok és ál-castingok. Csoda-e, hogy sokan futnak csapdába, s megy el idő előtt a kedvük mindentől? A legtöbben sehova sem

fordulhatnak tanácsért, miközben fogalmuk sincs, hogyan tegyék meg első lépéseiket ezen a kacskaringós, és sokszor sehová nem vezető ösvényen. E könyv hiánypótló a hazai könyvpiacra, és megpróbálja mindazt összegezni, amire egy kezdő, első szárnypróbálgatásait végző modellnek vagy modelljelöltnek szüksége lehet. Mivel fotósként, szépségverseny-szervezőként, újságíróként, íróként, lap-főszerkesztőként, kiadványszerkesztőként magam is közel 10 éve vagyok benne ebben a világban, az elmúlt évek tapasztalatai, és hallott történetei alapján idejét láttam annak, hogy próbáljam felvértezni a lányokat-fiúkat hasznos tanácsokkal és tudnivalókkal. Remélem, könyvem elolvasása után kevesebb rossz történetet hallunk majd.

A kötet első részében alapvető információk vannak arról, hogyan van esélyünk sikereket elérni e pályán. A második részben arra vonatkozó tanácsok vannak, amatőr fotósként hogyan készítsünk magunkról vagy másokról minél elfogadhatóbb képeket. A harmadik részben ismert modellek, szépségverseny-szervezők - a modellszakma krémje szóval meg rövid interjúkban.

Könyvemet a modellkedni vágyókon túl ajánlom azoknak a barátoknak, barátnőknek, apukáknak és anyukáknak is, akiknek csemetéje, szerelme, barátnője, ismerőse kacérkodik a gondolattal, hogy modellként is kipróbálja magát. Ők is sokat okulhatnak, tanulhatnak belőle, és talán jobban odafigyelnek majd az ezekkel kapcsolatos dolgokra.

1690 Ft.-

www.hogyanlegyekmodell.hu

ISBN 710919 3719

9 787109 193719

